

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduste valdkond
Ühiskonnateaduste instituut
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni õppekava

Liisa-Lotta Veiken

Raadio 2 taskuhäälingute kuulamise tegurid

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Ragne Kõuts-Klemm, *PhD*

Tartu 2018

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. TEOREETILISED JA EMPIIRILISED LÄHTEKOHAD	5
1.1 Üldised tendentsid inimeste meediakasutuse muutumises	5
1.2 Raadiomeediumi koht elanike meediatarbimise muustrites	7
1.3 Raadiomeediumi muutumine	8
1.3.1 Raadiomeediumi muutumise taust	8
1.3.2 Taskuhäälingu olemuslik erinevus võrreldes raadioga	10
1.3.3 Taskuhäälingu eelis raadio ees – kodanikuajakirjandus	12
1.4 Taskuhäälingute kuulamise motiivid	13
1.4.1 Taskuhäälingute kuulamise tegurid	13
1.4.2 Taskuhäälingute kuulamise muustrid ja motiivid	16
1.4.3 Taskuhäälingute kuulamine hariduslikul eesmärgil	17
1.5 Raadio 2 taskuhäälingud	19
2. UURINGU EESMÄRK JA UURIMISKÜSIMUSED	22
3. UURIMISMEETOD JA VALIM	23
3.1 Meetod ja valim	23
4. TULEMUSED	27
4.1 Taskuhäälingute kuulamise põhjused	28
4.1.1 Huvi varem teadmata olnud teemade vastu	28
4.1.2 Standardite kehtestamine ja eeskujud, kelle abil end identifitseerida	29
4.1.3 Eneseteadlikkuse ja üldise teadlikkuse tõstmine	30
4.1.4 Personaalsete kontaktide loomine	31
4.1.5 Informatsiooni ja nõu allikas	32
4.1.6 Probleemidest ja muredest eemaldumine ning meelelahutuslik aspekt	33
4.1.7 Valikute tegemine ja nende langetamine	34
4.1.9 Lootuse ja inspiratsiooni pakkumine	36
4.2 Saate kuulamise ajal tehtavad kõrvaltegevused, ajahetk ja keskkond	36
4.3 Saadete kuulamise sagedus	39
4.4 Kuulajatüübid	40
5. JÄRELDUSED JA DISKUSSIOON	43
5.1 Edasised võimalikud uurimissuunad	49
KOKKUVÕTE	51
SUMMARY	53
KASUTATUD KIRJANDUS	55
LISAD	57
Lisa 1. Intervjuu kava	57
Lisa 2. Intervjuude transkriptsioonid	59

SISSEJUHATUS

Kui maailmas on taskuhäälinguid (inglise keeles *podcaste*) ja selle erinevaid väljundeid juba teatud määral uuritud, siis Eestis pole taskuhäälinguid teaduslikult meedia ja kommunikatsiooni valdkonnas uuritud.

Kuigi *podcasti* mõiste pole eestikeelne, saavad kõik eesti keelt kõnelevad inimesed aru, millega on tegu. Antud töös kasutan siiski läbivalt eestikeelset mõistet, milleks on taskuhääling.

Taskuhäälingu näol on tegemist audiosaatega, mis ei ole kuidagi piiratud raadiomeediumiga. See on järelkuulatav audiosaade ning käesolevas uurimuses ei mängi rolli, millise meediumi kaudu on selleni jõutud. Loeb vaid see, et inimene neid kuulab.

Taskuhäälingute puhul on kõigil vähegi tehnilisi oskusi valdavatel inimestel võimalus saadet teha ning avaldada see mistahes platvormil (oma blogis, YouTube'i kanalil jne). Samuti saab taskuhäälinguid kasutada väga erinevatel eesmärkidel (harival, informeerival ja meelelahutuslikul). Eriti on populaarsust kogumas hariduse eesmärgil tehtavad ning kodanikuajakirjandust kajastavad taskuhäälingud. Sisu poolest on eelnimetatud taskuhäälingu vormid huvitavad fenomenid, kuid antud bakalaureusetöö keskendub eelkõige laialdaselt kuulatavatele taskuhäälingutele, mis on loodud ajakirjandusliku produktsioonina ja mõeldud laiale kuulajaskonnale.

Valisin taskuhäälingute kuulamise tegurite analüüsimiseks Raadio 2, kuna tegemist on üleriikliku raadiokanaliga, mille taotlus on kõnetada võimalikult paljusid inimesi. Samuti mängis rolli asjaolu, et Raadio 2 kuulub Eesti Rahvusringhäälingu raadiokanalite hulka.

Taskuhäälingu kuulamise teema on oluline mulle, Raadio 2 tegijatele ning ühiskonnale laiemalt. Isiklikel põhjustel on see huvipakkuv seetõttu, et olen pidev taskuhäälingute kuulaja (Raadio 2 ja Kuku raadio) ning soovin teada, millised tegurid mängivad teiste inimeste puhul rolli taskuhäälingute kuulamisel – miks nad taskuhäälinguid kuulavad, mida nad teevad kuulamise ajal jne.

Uuringu tulemuste teada saamine on oluline ka Raadio 2 tegijatele, kuna taskuhäälingute kuulamine on muutunud väga levinuks ja seetõttu on neil kasulik oma kuulajate ootusi ja

praktikaid teada. Ühiskonna jaoks on teema uurimine vajalik, kuna Raadio 2 aitab sõnasaadetega kaasa oluliste ühiskonnateemade käsitlemisele (Eesti Rahvusringhäälingu arengukava 2018-2021: 9). Samuti on Raadio 2 puhul määrav osa andekate ja aktiivsete noorte tegevuste kajastamisel ning selle arengule kaasa aitamisel (*Ibid.*).

Valmis tööst võib saada reaalne sisend hilisemaks aruteluks, mis annab omakorda võimaluse teha praktilisi ettepanekuid Raadio 2 toimetusele või Eesti Rahvusringhäälingule üldisemalt.

Uurimuse eesmärk on välja selgitada taskuhäälingute kuulamise tegurid – millised on taskuhäälingute kuulamise põhjused; kuidas taskuhäälinguid kuulatakse ning kui sageli taskuhäälinguid kuulatakse (erinevad kuulajatüübid).

Eelmainitud teguritele vastuste saamiseks olen välja töötanud kolm peamist uurimisküsimust ja ühe alaküsimuse.

1. uurimisküsimus: Millised on Raadio 2 taskuhäälingute kuulamise põhjused?

2. uurimisküsimus: Kuidas taskuhäälinguid kuulatakse (milliste tegevuste kõrvale, millisel ajahetkel, millises keskkonnas jne)?

- **Kuidas on seotud saate kuulamise viis sellega, millist funktsiooni (meelelahutuslik, informeeriv, hariv jne) täidab saade inimese jaoks?**

3. uurimisküsimus: Kui sageli kuulavad inimesed Raadio 2 taskuhäälinguid?

Bakalaureusetöö koosneb teoreetilistest ja empiirilistest lähtekohtadest, samuti uuringu eesmärkidest ja uurimisküsimustest. Kirjeldan ja põhjendan uurimismeetodit ning lisaks toon välja konkreetsed tulemused, mida tekstist vastavalt töö eesmärgile tuginedes leidsin. Bakalaureusetöö lõpuosas esitlen lugejale peamised järeldused ning laiema diskussiooni. Viimases osas on kokkuvõtte, kus toon välja uuringu kokkuvõtvad teadmised.

1. TEOREETILISED JA EMPIIRILISED LÄHTEKOHAD

Käesolev peatükk annab ülevaate sellest, millised on üldised tendentsid inimeste meediakasutuse muutumises ning milline on raadiomeediumi koht elanike meediatarbimise muustrites. Samuti on oluline avada üldise raadiomeediumi muutumise tausta ning selgitada, millised on taskuhäälingute kuulamise motiivid. Oluline osa on ka Eesti kontekst, milles on vaatluse all Raadio 2.

1.1 Üldised tendentsid inimeste meediakasutuse muutumises

Alates sajandivahetusest on toimunud suured muutused infokeskkonnas ja meediakasutuses – Eesti on astunud internetiajastusse (Vihalemm ja Kõuts, 2017: 251). Sellega seoses on muutunud ka inimeste meediatarbimine, mis tähendab, et üha rohkem toiminguid viiakse läbi internetis ja tihtipeale pole selleks isegi muud varianti.

Samuti selgitab muutust praeguses meediatarbimises meedia enda olemus, sest meedia pakutavad töövahendid on laiendanud kanalite kasutamise ulatust (Vihalemm ja Kõuts, 2017: 251). Kui varasemalt sai lugeda ajalehte vaid paberversioonis, siis nüüd loeb suurem osa elanikkonnast ajalehte veebiversioonist. Samuti sai varasemalt vaadata televiisorist saateid vaid reaalajas, kuid praegu on võimalik vaadata sarju ja saateid tagantjärele. Sama kehtib ka raadiosaadete kohta – otse-eetris olevatele saadetele on lisandunud taskuhäälingu variant. Samuti on muutnud interneti tulek inimeste võimalusi ise uutel platvormidel oma ideesid ja mõtteid väljendada.

Varem käis sõna “meedia” mitmete massikommunikatsioonivahendite nagu ajalehed, raadio, televisioon ja film kohta, kuid nüüd on meedia käsitlus palju laiem (Sundar ja Limperos, 2013: 505). Praegu lähevad meedia alla ka erinevad sotsiaalmeedia leheküljed (Facebook, Instagram, Twitter jpt), samuti massimeedia, reklaamid, ringhääling ning multimeedia jne. Inimesed saavad saateid/sarju jpm tarbida ajal, mil nad ise soovivad. See viib suundumuseni, et meediasisu jälgimine on üha suurenenud inimese igapäevase liikumise ruumis ning lahutatud kodusest keskkonnast (Vihalemm ja Kõuts, 2017: 251-252). Sellega seonduvalt toetavad kaasaskantavad nutiseadmed ja väljaspool kodu kättesaadava internetivõrgu laienemine individualiseerunud ja ruumist sõltumatut meediakasutust (*Ibid.*).

Asjaolu, et nutitelefonid või muu kaasaskantava nutiseadme kaudu saab inimene kõik vajaliku kätte, muudabki selle inimestele ligipääsetavaks. See tähendab, et kõiki tegevusi (videote vaatamine, raadio kuulamine, uudiste lugemine jpm) saab teha vabalt valitud ajal ja kohas.

Kuigi inimeste ligipääs raadio- ja televisioonisaadetele ning paljudele muudele tegevustele on suurenenud, on Kantar Emori andmetel raadiokuulamise maht ehk sellele päevale kulutatav aeg täiskasvanute hulgas alates 2009. aastast veidi langenud (Vihalemm ja Kõuts, 2017: 261). Raadiokuulamise maht on tugevasti vähenenud just noorte hulgas (*Ibid.*).

Kuna inimeste elutempo on tõusnud, siis on meedia jälgimine muutunud inimestele üha rohkem taustategevuseks (Lõhmus ja Vihalemm, 2004: 117). Samuti on internetis rohkem raadiojaamu, mistõttu on laienemas tendents, et raadio kuulamine kujuneb taustaks internetis tegutsemisele (*Ibid.*). Raadio kuulamine ei ole kujunenud taustaks vaid internetis tegutsemisele, vaid see on laienenud ka rohkematele tegevustele. Kasutajate jaoks on mugav kuulata raadiot teiste tegevuste saatel, sest siis saab ühendada meeldiva kasulikkusega. Kuigi antud väited kehtivad raadio kohta, on põhjust eeldada, et need kanduvad üle ka taskuhäälringute kuulamisele.

Tendentsi, et raadio kuulamine on kujunenud taustaks teistele tegevustele, tõestab ka MeeMa küsitlus. Kui võrrelda eelmist ja viimast MeeMa küsitlust (uuringu periood oli 2002-2014), siis võib väita, et nende kahe küsitluse vahele jäänud aja jooksul on toimunud oluline murrang elanikkonna meediaelistuses: ligi pooled eestlastest eelistavad meediakasutuseks internetikeskkonda (Vihalemm ja Kõuts, 2017: 274). Statistikaameti andmetel kasutas 2015. aasta jooksul üle 60% Eesti elanikkonnast (noortest ligikaudu 80%) meedia jälgimiseks ja/või kultuuri tarbimiseks interneti (Vihalemm ja Kõuts, 2017: 258). Selle juures on eriti oluline interneti vahendav roll ajakirjanduse, muusika ja filmide puhul (*Ibid.*).

Noored eelistavad saada informatsiooni ja meelelahutust nutiseadmest, mis tähendab, et uudiseid loetakse ajalehtede veebiversioonidest ning tele- ja raadiosaateid vaadatakse/kuulatakse samuti nutitelefonid kaudu.

1.2 Raadiomeediumi koht elanike meediatarbimise mustrites

Kantar Emori Raadioauditooriumi uuringu andmetel (2017. aasta sügis) kuulasid Eesti elanikud sügisperioodil raadiot keskmiselt 3 tundi ja 16 minutit päevas ja võrreldes suvega kuulati raadiot päevas 10 minuti võrra vähem (Kantar Emor: Raadioauditooriumi ülevaade..., 2017). Kantar Emor selgitas välja, millised on TOP 10 eestikeelset raadiojaama 2017. aasta sügise seisuga (august 2017-november 2017), pidades silmas kuulajate arvu nädalas.

Tabel 1: Kümme enimkuulatavat raadiojaama 2017. aasta sügisel (kuulajaid nädalas)

Koht	Raadiojaam	Kuulajate arv
1.	Vikerraadio	286 tuhat
2.	Star FM	231 tuhat
3.	Sky Plus	209 tuhat
4.	Raadio Elmar	189 tuhat
5.	Retro FM	172 tuhat
6.	Raadio Kuku	139 tuhat
7.	Raadio 2	113 tuhat
8.	Myhits	104 tuhat
9.	Power Hit Radio	77 tuhat
10.	Hit FM	67 tuhat

Nagu ka tabel (Tabel 1) näitab, siis 2017. aasta enimkuulatavad raadiojaamad olid Vikerraadio, Star FM ja SkyPlus, seevastu pigem noortele suunatud Raadio 2 on selles pingereas alles seitsmes. Tabelist tuleb ka välja, et Raadio 2 kuulab 11% 12–74-aastastest (Kantar Emor: Raadioauditooriumi ülevaade..., 2017).

Eestlased kuulasid raadiot 3 tundi ja 24 minutit ning mitte-eestlased vastavalt 2 tundi ja 59 minutit (*Ibid.*).

Kuna antud bakalaureusetöö eesmärk on uurida eelkõige Raadio 2 kuulajaskonda, siis pidasin vajalikuks lisada raadiojaama kohta asjakohast statistikat.

Kantar Emori Raadioauditooriumi suvisest Päevikuuringust (2016) selgus, et Raadio 2 kuulatakse peamiselt tööl olles (4,3%), autoga sõites (3,8%) ning kõige vähem kuulatakse seda raadiokanalit kodus olles (2%) (Kantar Emor: Raadioauditooriumi Päevikuuring, 2016).

Raadio 2 kuulajaskonnaks on Raadioauditooriumi Päevikuuringu (2016) andmetel peamiselt eesti rahvusest meesterahvad vanuses 30–39 aastat (Tabel 2). Raadio 2 kuulajate osakaal jaguneb: mehed 72% ja naised 28% (*Ibid.*). Raadio 2 kuulavate eestlaste osakaal on 94% ja mitte-eestlaste osakaal 6% (*Ibid.*).

Tabel 2: Raadio 2 kuulajaskonna vanus (Kantar Emor..., 2016)

Vanus	Kuulajaskonna vanuseline jaotus (%)	Kuulajate osakaal vanuserühmas (%)
12–19-aastat	8,9%	0,9%
20–29-aastat	16,7%	22,1%
30–39-aastat	15,2%	34,5%
40–49-aastat	17,3%	11,9%
50–59-aastat	18,7%	16,1%
60–74- aastat	23,2%	14,4%
KOKKU	100%	12,1%

Raadio 2 on kõige populaarsem inimeste seas (vanuses 30–39), kellel on juba välja kujunenud kindlad eelistused (jutusaadete ja muusika osas). Sellegipoolest nimetab Raadio 2 end noorte kanaliks, mis on ka põhjendatud, sest ka 20–29- aastaste kuulajate osakaal on üsna suur. Samuti tuli uuringutest välja, et uuritavat raadiokanalit kuulatakse pigem teiste tegevuse kõrvale ehk näiteks transpordivahendiga sõites või tööd tehes.

1.3 Raadiomeediumi muutumine

1.3.1 Raadiomeediumi muutumise taust

Raadiomeediumi muutumise suurimaks edasiviivaks jõuks viimastel aastatel on olnud tehnoloogia levik ja sellega kaasnev pöördeline muutus raadio tootmises (Gazi, Starkey ja Jedrzejewski, 2011: 9.). Raadio programmid on üha rohkem kättesaadavad mitte ainult maapealse võrgu, vaid ka paljude satelliitide, kaabli ja juhtmega telekommunikatsioonivõrkude kaudu ning sealhulgas internetist (Gazi, Starkey ja Jedrzejewski, 2011: 10). Nagu varasemalt mainitud, on tehnoloogia raadio arengu juures üks kõige olulisemaid faktoreid, sest tehnoloogiline eelis kiirendab digitaaltehnoloogia kasutamist, mis omakorda kiirendab raadiosaadete tootmist (*Ibid.*).

Raadiosaadete tootmine kiireneb seetõttu, et tänu pidevale tehnoloogia arengule saab kasutada diktofoni, milles säilib salvestatud tekst just nii kaua, kui seda vaja on. Diktofonist saab helifaili ilma suurema vaevata arvutisse laadida ja vajadusel seda erinevate programmide abil töödelda (ebavajalikud laused ja helid välja lõigata). Kui helifaili pole vaja monteerida (paljud jutusaated lähevad tänapäeval töötlemata eetrisse), siis saab selle ära salvestada ja koheselt raadiosaatesse lisada.

Samuti on tehnoloogia suureks abiks *live* ehk reaajas saadete tegemisel. Vaja on õiget tehnikat ja vaid ühe nupuvajutusega on võimalik jõuda inimesteni reaajas.

Raadio jõudmine interneti pole olnud eelis mitte ainult selleks, et olla kättesaadav “nüüd ja praegu”, vaid ka varasemalt loodud saadete eluea pikendamiseks, et neid saaks vajadusel uuesti kuulata (McLeish ja Link, 2016: 6). Helifailide ja varasema materjali pakkumine taskuhäälinguna on ka üks põhjustest, miks raadiojaama veebileht ületab lühiajalise ringhäälingu olemust (*Ibid.*).

Uuesti kuulamise võimalus ehk taskuhääling (*podcast*) sündis 2004. aastal ning see tähendab veebipõhist audiosaadet, mida saab kuulata tasuta ja endale sobival ajal (Berry, 2006: 144). *Podcasti* terminoloogia tuleneb sõnadest *iPod* ja *broadcast* (Evans, 2008: 492). Alates 2005. aasta augustist on sõna ka Oxfordi inglise-ameerika sõnastikus (Berry, 2006: 144).

Berry (2006) on defineerinud taskuhäälingut kui meedia sisu, mis jõuab tellijale (tarbijale) automaatselt interneti kaudu (Berry, 2006: 144).

Podcastidel on ka täiendav eelis, mis tähendab, et *podcast* on pigem “*push*” või “*subscription*” ja *broadcast* “*pull*” tehnoloogia. *Pull* tähendab, et andmed on edastatud otse seadme lähtekoodiga interneti asukohast, kuid *push* tähendab, et inimene peab ise taskuhäälingu üles otsima ja siis selle alla laadima (Campbell, 2005). Automaatselt tarkvararakenduse kaudu allalaetav taskuhääling on potsentsiaalselt revolutsiooniline ja esindab uut meediumit, mis väärrib omaenese terminoloogiat (Berry, 2006: 144).

Antud bakalaureusetöö puhul ei ole oluline, kas taskuhääling on alla laetud või seda on kuulatud tagantjärele internetist. Esmatähtis on asjaolu, et inimene teadvustab endale, et ta kuulab taskuhäälinguid.

Taskuhäälinguid on võimalik kuulata kõikidest seadeldistest, mida saab internetiga ühendada (McLeish ja Link, 2016: 6). Sealjuures pole ilmtingimata vaja taskuhäälingut alla laadida, vaid piisab raadiokanali kodulehekülje leidmisest või *App*’i alla laadimisest. Näiteks saab taskuhäälingut kuulata arvutis, mobiilis ja MP3-mängijas.

Taskuhääling võimaldab kuulata teatud saadet ajal, mil kuulaja seda ise tahab, mitte siis, kui raadiosaade juba käib. Interneti kasutamine raadio puhul just sellisel viisil muudab radikaalselt meediumit, andes ajakava muutmise võimaluse raadiojaamalt kuulajale (McLeish ja Link, 2016: 6). Kui saade on alla laetud, säilib see seal jäädavalt (*Ibid.*).

1.3.2 Taskuhäälingu olemuslik erinevus võrreldes raadioga

Kuna maailm liigub üha kiirema infovahetuse poole, siis sellest tulenevalt on ka raadio selles protsessis osaline (Farmann ja Kramhoft, 1997: 8). Raadio roll on edastada erinevaid uudiseid ja meelt lahutada ning kuna taskuhääling on raadioga tugevas seoses, siis on ka taskuhäälingutel raadio kiirema infovahetuse juures suur roll.

Alates taskuhäälingute tulekust on ringhäälinguorganisatsioonid üle maailma seda oma raadioprogrammides kasutanud (Berry, 2006: 144). Kuigi taskuhäälingud on alates 2004. aastast kuulajate jaoks olemas olnud, siis sellegipoolest ei mõista kuulajad tihtipeale raadio ja taskuhäälingu erinevust (*Ibid.*).

Raadio ja taskuhäälingu suurimaks erinevuseks on asjaolu, et kui taskuhääling on telefonis või mõnes muus kaasaskantavas audioseadmes, saab kuulaja otsustada, millal, kus ja millises järjekorras taskuhääling käima panna. Taskuhäälingu tootjad säilitavad kontrolli sisu üle, kuid kuulajad saavad otsustada selle mängima panemise ajakava ja koha üle, mis on raadio tegijatele kõige suuremaks muutuseks (Berry, 2006: 145).

Tegelikult saavad kõik ise taskuhäälinguid luua, kuna selleks pole vaja litsentsi (kuigi muusikapalade puhul kehtivad siiski autoriõigused) ja samuti pole selleks vaja raadiostuudiot. Paljudele taskuhäälingute loojatele on oluline raadiomeediumi uuendamine ja võimsa ning lihtsa tehnoloogia kasutamine, mis paljudel juba olemas on (Berry, 2006: 145).

Taskuhäälingu erinevuseks võrreldes raadioga on ka aspekt, et taskuhäälinguna kuulatav audiosaade on raadiost sõltumatu iseseisev meedium, mis võib levida/olla ka mujal kui ainult raadiojaama veebilehel. Raadio jaoks on taskuhäälingu näol tegemist tänuväärse tehnoloogilise võimalusega salvestada ja muuta lihtsasti kättesaadavaks sisu, mis on loodud raadiokanalise lineaarselt kuulamiseks, kuid tänu internetile omandab see ajatu iseloomu. Ja nagu öeldud – kuna taskuhäälinguid ei pea tootma ainult raadioajakirjanikud/raadiotegijad, siis on raadiokanali veebiplatvorm lihtsalt üheks käepäraseks vahendiks, kust auditorium endale huvipakkuvat sisu leiab. Sama edukalt võib taskuhäälinguid koondada ka mõni teine kanal (nt ülikooli õppekeskkond, YouTube kanal jne) ja seda võivad teha kes iganes (õpetajad, õppejõud, inimesed tänavalt).

Bertolt Brecht kirjutas 1930. aastal oma essees raadio kohta:

“Raadio oleks avalikus elus parim kommunikatsioonivahend, tohutu torude võrgustik. See tähendab, et see toimiks nii siis, kui ta teaks, kuidas vastu võtta informatsiooni

samamoodi nagu seda edastada. Kuidas lasta kuulajal rääkida ja kuulata, kuidas tuua ta vestlusesse, ilma kuulajast eraldumata.” (Brecht, 1993, Berry, 2006: 147 kaudu).

Brecht'i öeldu võrdub sellega, mida taskuhääling teeb – taskuhäälingu puhul saab kuulata, saab informatsiooni edastada ja põhimõtteliselt pole sellel väravavahi rolli, kontrollimaks, kes vastutab väljuva informatsiooni eest (Berry, 2006: 147).

Raadio olulised omadused võivad Berry (2006) sõnul olla just seotud taskuhäälingutega. Raadio on oma loomult intiimne meedia vorm – raadiokuulajad harva kuulavad saadet mitmekesi ja pigem ollakse raadiosaate kuulamise ajal üksi autos või bussis, kuna kuulata saab kõikjal, kus on kaasaskantav audioseade (Berry, 2006: 148). Berry sõnul usaldavad inimesed raadiot teistest meediumitest rohkem ning toetuvad ka suurema tõenäosusega sealt saadud informatsioonile (*Ibid.*).

Crisell on väitnud (Crisell, 1986: 3, Berry, 2006: 148 kaudu), et raadio on pime meedium ning kuulaja peab endale seetõttu kujutluspildi ise ette manama. See teeb ka raadiotarbija ehk kuulaja tarbimisprotsessis aktiivsemaks (Berry, 2006: 148).

Kuigi Crisell (1986: 3, Berry, 2006: 148 kaudu) keskendus oma uurimustes ja väljaütlemistes raadiole, ei ole põhjust eeldada, et see taskuhäälingute puhul teistmoodi oleks. Nagu raadio kuulamise puhul, on ka taskuhäälingute juures olulisteks teguriteks intiimsus ja kujutluspildi loomine.

Kuna raadio on intiimne, siis on kuulajal suurem side ka saatejuhtidega. Berry (2006: 148) leiab, et raadio (samuti taskuhääling) võimaldab saate kuulajal end tunda nagu ta on üks saate tegijatest, nende kommuuni liige, olenemata geograafilisest lähedusest, etnilisest taustast, kultuurilisest erinevusest või sotsiaalsest grupist (Berry, 2006: 148).

Kui võtta raadio klassikaline definitsioon nagu näiteks Crisell'i võtmetekstist – “Understanding Radio” (1986), siis võib taolise definitsiooni kaudu mõtestada ka mitmeid taskuhäälinguid (Berry, 2006: 155). Samas kui defineerida taskuhäälingut kui raadiot, võivad märkamata jääda kummagi meediumi omadused (*Ibid.*).

Taskuhääling on unikaalne, kuni sellel on selged tunnusjooned – erinevalt raadiost on see kuulatav siis, kui seda parasjagu soovitakse, kuna kuulaja pole kinni kindlaksmääratud

ajagraafikus (Berry, 2006: 156). Raadiot otse kuulates peab inimene leppima sellega, mis parasjagu tuleb, olgu selleks uudistesaaade, muusika või meelelahutussaade.

Kuigi taskuhäälingul on raadioga võrreldes palju erinevusi, võrreldakse seda siiski raadioga (Berry, 2006: 156). Tegelikuses on taskuhäälingu puhul palju uut, mis nõuaks teistsugust perspektiivi (*Ibid.*).

1.3.3 Taskuhäälingu eelis raadio ees – kodanikuajakirjandus

Taskuhäälingute loomiseks pole vaja sellist tehnoloogilist eelist nagu raadiosaadete tegemiseks, mistõttu on tavakodanikel hea võimalus luua omaenda taskuhääling.

Kodanikuajakirjandus hõlmab enamasti mitteprofessionaalseid inimesi uudiste kogumisel, kirjutamisel ja nende levitamisel (Park, 2016: 1158). Inimesed on ise võtnud vaevaks teatada uudistest ja päevakajalistest juhtumitest, mida traditsiooniline meedia ehk peavoolumeedia tihtipeale ei kajasta (*Ibid.*).

Samuti on kodanike loodud taskuhäälingud oluliselt muutnud peavoolumeedia uudiste tootmist, tarbimist ja levitamist. Kodanikuajakirjandus on taskuhäälingute tegemise tõttu muutunud üha olulisemaks peavoolumeedias ja on märgatud, et eraisikute taskuhäälingutest on levinud mitmeid teemasid ka peavoolumeediasse (Park, 2016: 1158).

Kodanike loodud taskuhäälingud on tihtipeale peavoolumeedia uudistega konkurentsias ja Ameerika Ühendriikides on kodanike taskuhäälingute kuulatavus kasvanud ringhäälingu raadio- ja televisioonitarbimise vähenemise arvelt (Park, 2016: 1158).

Koreas on sarnaselt Ameerika Ühendriikidele peavoolumeedia hakanud kaotama oma lugejaid, vaatajaid ja kuulajaid (Park, 2016: 1158). Mitmed poliitikud, eksperdid ja küsitluste läbiviijad on väitnud, et kodanike loodud taskuhäälingud on muutumas üha olulisemaks alternatiivmeedia kanaliks, mis kujutab endast märkimisväärset ohtu peavoolumeedia uudistele (*Ibid.*).

Taskuhäälingute loomise võimalus on avanud aktiivse ja motiveeritud auditooriumi jaoks uue ajakirjandusliku keskkonna (Park, 2016: 1158). Uus ajakirjanduslik keskkond tähendab seda, et inimesed saavad ilma eriliste vahenditeta (tehnoloogiata, mida on vaja raadiosaate

tootmiseks) luua omaenda taskuhäälinguid ja arutleda seal ühiskondlike teemade üle, millest tuntakse vajadust rääkida teistele kodanikele.

Hoolimata sellest, et kodanike loodud taskuhäälingute roll on üha kasvav, on tehtud vähe uuringuid, mis võtaksid vaatluse alla kodanike toodetud taskuhäälingute seose peavoolumeedia ajakirjandusega (Park, 2016: 1159).

Ka Eestis on vaikselt näha tendentsi, et *juutuuberid* või blogijad on hakanud looma omaenda taskuhäälinguid. Küll aga on nende loodud sisu pigem meelelahutuslik. Samuti pole nende taskuhäälingute kuulatavus veel võrdeline raadiojaamade omaga.

1.4 Taskuhäälingute kuulamise motiivid

Taskuhäälingute kuulamise motiivid ja tegurid on inimeste puhul väga erinevad. Järgnevates alapeatükkides tuleb juttu sellest, millised on peamised tegurid, miks taskuhäälinguid kuulatakse. Samuti sellest, millised on kuulajate mustrid ja motiivid (kas kuulamise ajal tehakse ka muid tegevusi, kui sageli taskuhäälinguid kuulatakse jpm). Kindlasti on taskuhäälingute kuulamise oluliseks teguriks ka nende õppetöös kasutamine, millest antud peatükk samuti räägib.

1.4.1 Taskuhäälingute kuulamise tegurid

Taskuhäälingute kuulamise peamine tegur on asjaolu, et neid kuulates on võimalus teada saada päevakajalistest uudistest ja ajatust informatsioonist ka siis, kui pole aega kuulata raadiot reaalajas.

Taskuhäälingute kuulamise motivatsioon erinebki suuresti just ajalisel määratlusel, sest inimene saab kuulata lemmikut sõnasaadet hetkel, mil ta seda kõige rohkem tahab/vajab.

Raadio, nagu ka taskuhääling, võib toetada inimest elamisväärtuste otsingul ning võib olla samas ise selleks elamuseks või keskkonnaks. Kindlasti tuleb arvestada ka tõsiasi, et saate kuulamisel kulub kuulaja eluaega ja just selle tõttu peab raadio endas kandma midagi, mis on saate kuulamise pühendumisele vääriline (Farmann ja Kramhoft, 1997: 8).

Ka Schroder (2015: 62-63) on öelnud sarnaselt Farmannile ja Kramhoftile – selleks, et raadiokanal ja taskuhääling jõuaksid üldse inimese repertuaari, peab inimene tundma, et ta saab sealt midagi väärtuslikku (see on muidugi inimese enda subjektiivne arvamus).

Tabel 3: Erinevate autorite välja toodud raadio/taskuhäälingute kuulamise tegurid

Autorid	Tegurid, miks inimesed kuulavad raadiot/taskuhäälinguid
<p>McLeish ja Link (2016: 13-14). Nad on eristanud 9 raadio kuulamise põhjust indiviidi jaoks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Raadio suunab inimesi mujale probleemidest ja muredest, pakkudes lõdvestust ja meelelahutust. See vähendab üksindustunnet ja tekitab kaasatuse tunde. • Raadio on kohalike, riiklike ja ülemaailmsete uudiste varustaja ning kinnitaja ja loob kehtiva päevakorra sellest, mis on probleemiks ning mis üritused aset leiavad. See paneb valitsuse selgitama ja rahuldama inimeste huvi selle vastu, mis nende ümber toimub. • Raadio pakub lootust ja inspiratsiooni nendele, kes tunnevad end piiravas ühiskonnas isoleeritult ning rõhutult või olukorras, kus nende enda meedia on manipuleeritud või maha surutud. • Raadio kuulamine aitab lahendada probleeme, toimides informatsiooni ja nõu allikana. Raadio võib teha seda läbi otsese personaalse lähenemise programmis või üldisel viisil, osutades allikatele, kust võib hiljem abi saada. Viimast eriti kriisi ajal. • Raadio kuulamine suurendab personaalset 'kogemust', tekitades huvi varasemalt teadmata olnud teemade, ürituste või inimeste vastu. Raadio arendab loovust ning võib suunata uue isikliku tegevuse poole. Isiklikud vajadused kohtuvad ametliku ja mitteametliku haridusega. • Raadio aitab kaasa eneseteadlikkuse ja üldise teadlikkuse tõstmisele, pakkudes turvatunnet ja abi. See võimaldab näha ennast teistega suheldes ja liidab indiviide liidrite ning 'ekspertidega'. • Raadio suunab sotsiaalset käitumist, standardite kehtestamist ja pakub eeskujusid, mille abil end identifitseerida. • Raadiosaadete kuulamine aitab personaalsete kontaktide loomisel, pakkudes jututeemasid läbi jagatud kogemuste – "Kas sa eilset programmi kuulsid?" • Raadio kuulamine võimaldab indiviididel õppida valikuid tegema, neid langetama ja käituma nagu kodanik, eriti demokraatlikus mõttes, levitades uudiseid ja informatsiooni eelarvamusteta.
<p>Schroder (2015: 63). Schroderi hinnangul on väärtuslikkus mitmemõõtmeline nähtus, mis koosneb vähemalt seitsmest mõõtmest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aeg, mis on kulutatud: uudistekanal peab olema väärt seda aega, mis on tema peale kulutatud. Mõnda uudistekanalit peetakse nii väärtuslikuks, et selle kanali kuulamise jaoks varutakse spetsiaalselt aega. • Avalik ühendus: seda nimetatakse uudistekanaliks, mis toob orientatsiooni publiku maailma, kus jagatud murega seotud küsimused on adresseeritud. Schroder ise nimetab seda väärtuslikkuse sisu mõõtmeks. • Normatiivne surve: uudistekanal kasutamine või selle mitte kasutamine sõltub teatud määral ka sellest, kas see on oluliste

	<p>inimeste jaoks selline nagu see peaks olema või on tegu ‘media non grata’ ehk soovimatu meediaga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osalusvõimalus: mõne inimese jaoks on osalemise võimalus uudistekanalil puhul väga oluline – kas ta saab olla (inter)aktiivne, saata pildi oma sõbrale; panna <i>like</i> sotsiaalmeedias; luua enda kasutajakonto jne. • Hind: uudistekanal peab olema rahaliselt võimaldatav ning makstud hinnale väärteline. • Tehniliselt meeldiv: seadme tehnoloogiline nutikus võib-olla mõne kasutaja jaoks juba iseenesest eelis. • Olukorra parandaja: uudistekanal peab olema sobiv ajas ja kohas, kus teda kasutatakse. Näiteks nagu raadio/taskuhäälingu kuulamine sobib autosõidu juurde.
<p>Lõhmus ja Johanson (2011). Ka Lõhmus ja Johanson on välja toonud erinevaid aspekte, mis on raadiomeediumi põhifunktsioonideks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Informeerimine. • Inimeste sotsioliitilise-kultuurilise orienteerumisvõime kindlustamine. • Sotsioliitilise arutluse arendamine ühiskonna protsesside ja arengute kohta. • Integreerimine, sotsiaalse sidususe ja koosteguvuste toetamine. • Esteetilise keskkonna kujundamine. • Kaasaelamise pakkumine (sh sport). • Elamuste, sh kunstielamuste ja reisielamuste andmine (kunst, kuuldemängud, kujundtekstid jms).
<p>Farmann ja Kramhoft (1997: 117). Nad on samuti leidnud mitmeid põhjuseid, miks inimesed raadiot üldse kuulata võiksid/tahaksid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inimene ei kuula raadiot või raadiosaadet üle kahe tunni päevas vaid seetõttu, et see on tehniliselt võimalik, vaid pigem selleks, et rahuldada teatud vajadusi. • Raadio erineb suuresti teistest massimeediakanalitest seetõttu, et selle tähtsus on spetsialiseeritud ja jagatud funktsioonidega: ta on põnev seltsiline, kes lõbustab töölist rutiinse töö ajal ning ei lase end üksiku ja isoleerituna tunda. • Raadio on “inimese aseaineks” neile, kellel puuduvad sotsiaalsed kontaktid, ning sellisel juhul ühendab raadio üksinduse käes vaevlejad ühtseks inimgrupiks.

Eelnimetatud autorite välja toodud tegurid (Tabel 3) kehtivad eelkõige raadio kuulamise kohta, kuid pole põhjust eeldada, et need taskuhäälingute kuulamise puhul erinevad oleksid.

Järgnevalt toon autorite nimetatud tegurite puhul välja sarnasused ja erinevused.

Kõikide autorite puhul joonistus välja tugevalt motiiv, et saadete kuulamine ei lase inimesel end üksikuna ja isoleerituna tunda. Saade suunab inimese mõtted mujale erinevatest probleemidest ja muredest. Farmann ja Kramhoft (1997: 117) on välja toonud, et raadio (või taskuhääling) on justkui (inimese) aseaine neile, kellel on väiksem sotsiaalne võrgustik.

Samuti on autorite käsitles sarnasusi seoses inimeste sooviga rahuldada teatud vajadusi. Nendeks võivad olla näiteks: vajadus saada elamus (kultuuri, reisi, spordivõistluse vms), samuti vajadus saada teada ühiskonnas toimuvast (uudised), vajadus lootuse ja inspiratsiooni järele ning vajadus leida probleemidele lahendus (uus informatsioon, vajalik nõu jms).

Kõige suuremad erinevused ilmnesid Schroderi (2015) ning McLeishi ja Linki (2016) teooria osas. Seda seetõttu, et Schroder nimetas raadio kuulamise tegurite puhul eelkõige aspekte, mis on seotud pigem ühiskondliku survega, majandusliku seisuga ja erinevate normatiividega. Ta lõi välja, et inimeste jaoks on oluline näiteks hind, mis tuleb saate kuulamise eest tasuda (majanduslik aspekt). Samuti leidis ta, et teatud inimesele on oluline, kas antud raadiokanal või saade on teiste seas populaarne (ühiskondlik surve). McLeish ja Link (2016) selliseid aspekte teoreetilises lähenemises ei käsitlenud.

McLeishi ja Linki (2016) üheksas raadiokuulamise tegurid selgus aga erinevusi teiste autoritega. Näiteks ei maininud teised autorid tegureid: saadet kuulates suhestub inimene liidritega (saatejuhtidega) ning saate kuulamine võimaldab turvatunde ja abi saamist. Enamus McLeishi ja Linki (2016) teguritest olid süvitsi seotud inimese sotsiaalsete vajadustega, millele näiteks Schroder nii palju ei keskendunud.

1.4.2 Taskuhäälingute kuulamise mustrid ja motiivid

Eelnevates alapeatükkides oli juttu aspektidest, miks inimesed taskuhäälinguid kuulavad. Antud peatükk on eelnevatele täienduseks, kuid keskendub pisut teistele teguritele. Näiteks sellele, millised on taskuhäälinguid kuulavad inimesed, millega nad tegelevad taskuhäälinguid kuulates ning kas need inimesed on üldiselt suuremad internetikasutajad või eelistavad tarbida informatsiooni erinevalt teistest just kuulates.

Steven McClung and Kristine Johnson (2010) viisid Ameerikas läbi uuringu, kus nad uurisid taskuhäälingute kuulamise mustrite ja motiivide kohta.

Analüüsi käigus selgus viis põhjust, miks inimesed kuulavad taskuhäälinguid ja nendeks olid: meelelahutus, *'timeshifting'* ehk sõltumatus ajast, arhiveerimise võimalus, reklaam ja muud sotsiaalsed aspektid (McClung ja Johnson, 2010: 88).

Esimene faktor ehk meelelahutus sisaldab asjaolu, kuidas taskuhäälingu kuulamine teeb inimese õnnelikuks (McClung ja Johnson, 2010: 88). Teine faktor 'timeshifting' ehk sõltumatus ajast tähendab, et taskuhäälingutele on lihtne ligi pääseda ükskõik kunas kasutajal selleks vajadus või tahtmine tekib – tal on võimalus laadida taskuhääling alla öösel ja/või päeval (*Ibid.*). Kolmas faktor ehk arhiveerimise võimalus sisaldab seletusi taskuhäälingute salvestamise kohta, taskuhäälingu-arhiivi loomist ja taskuhäälingute kogumist arvutisse (*Ibid.*). Neljas faktor ehk reklaam sisaldab ettevõtteid, kes reklaamivad taskuhäälinguid ja kelle reklaamid esinevad taskuhäälingute ajal (McClung ja Johnson, 2010: 88-89). Viies ja viimane faktor ehk sotsiaalne aspekt käsitleb seda, kuidas taskuhäälingute kuulajad räägivad alla laetud taskuhäälingutest oma sõpradele; kuidas nad laevad alla taskuhäälinguid, millest nende sõbrad rääkisid ja kuidas taskuhäälingute kuulajad räägivad omavahel taskuhäälingutest, mida nad alla laevad (*Ibid.*).

Uuringust selgus, et inimesed, kes laadivad alla rohkem kui ühe taskuhäälingu päevas, naudivad suurema naudinguga taskuhäälingu sisu (McClung ja Johnson, 2010: 88-89). Samuti selgus, et inimesed, kes kuulavad taskuhäälinguid, on tihti kõrgema haridustasemega ning teenivad rohkem, kui inimesed, kes taskuhäälinguid ei kuula (McClung ja Johnson, 2010: 84). Taskuhäälingute kuulajad on ka suurema tõenäosusega inimesed, kes teevad oste veebipoodidest ning kulutavad rohkem aega internetis, kui keskmine ameeriklane (*Ibid.*). Samuti on nad enamasti vähem tolerantsed veebireklaamide suhtes nagu *spam* ja hüpikreklaamid (*Ibid.*).

Taskuhäälingute kuulajad on uuringu kohaselt ka keskmisest ameeriklasest suuremad interneti kasutajad ja omavad *Myspace* või *Facebooki* kontot (McClung ja Johnson, 2010: 85). Uuringus osalejad väitsid, et eelistavad kuulata taskuhäälinguid pigem kaasaskantavate seadmete kaudu (*Ibid.*).

1.4.3 Taskuhäälingute kuulamine hariduslikul eesmärgil

McClung ja Johnson (2010) leidsid läbi viidud uuringust, et taskuhäälinguid kuulaval inimesel on tihti kõrgem haridustase kui tavainimestel. Sellest lähtuvalt on loogiline väita, et inimesed, kes kuulavad taskuhäälinguid, soovivad end rohkem ühiskonnas toimuvaga kursis hoida ja erinevaid protsesse analüüsida. Kui taskuhäälingud on hariva sisuga ja nendest on võimalik

õppida, siis saab neid kasutada ka hariduslikel eesmärkidel.

Taskuhäälingute kasutamine õppevahendina on keskhariduse omandamise puhul tänapäeval üsna iseloomulik, küll aga pole taskuhäälingute kasutamine kõrghariduse omandamise puhul ja nende tõhusus täiskasvanud inimeste õppematerjalina veel kindlaks tehtud (Evans, 2008: 491). Evansi (2008) uuring viidi läbi kümme aastat tagasi, kuid tänaseks päevaks on kindlasti teadmised taskuhäälingute rollist leidnud intensiivsemat uurimist.

Kuna inimeste üldine elutempo on tõusnud, siis on ka õpilastel üha suuremad nõudmised oma aja kasutamise suhtes ja tihti peale on nad sunnitud õppima lõunapauside ajal; õhtul või nädalavahetustel; tööl, bussis, rongis või autos (lisaks koolis ja raamatukogudes õppimisele) (Evans, 2008: 492). Taskuhäälingute kuulamise kaudu õppimine muudab õpilaste elu kergemaks, kuna nad saavad ise valida aja ning koha ja ei pea kandma kaasas raskeid õppematerjale (*Ibid.*).

Kindlasti annab taskuhäälingute kaudu õppimine ka võimaluse kasutada aega võimalikult produktiivselt ära, sest kaasaskantava audioseadme abil saavad õppijad teadmisi omandada ajal, kui tekib ootamatu paus.

Evans (2008) viis läbi uuringu, kus ta uuris Londoni Ülikooli äri ja juhtimise eriala esimese aasta tudengeid. Ta uuris nende kogemust taskuhäälingute kasutamise kohta õppevahendina (Evans, 2008: 494). Tudengid pidid täitma veebiküsimustiku vastates oma kogemuste kohta ja küsimustikus võrreldi nende hoiakuid loengute, taskuhäälingute, märkmete, õpikute ja multimeedia e-õppe süsteemide suhtes (*Ibid.*).

Uuringu tulemuste analüüs näitas, et õpilased usuvad, et taskuhäälingud on tõhusamad õppevahendid kui õpikud ja need aitavad õppimisele efektiivsemalt kaasa, kui omaenese märkmed (Evans, 2008: 491). Samuti leidsid nad, et on taskuhäälingu kujul olevatele õppematerjalidele vastuvõtlikumad, kui traditsioonilistele loengutele või õpiku teksti lugemisele (*Ibid.*). Nende tulemuste põhjal on taskuhäälingutel suur potentsiaal saada uueks õppevahendiks tudengite seas kõrghariduse omandamisel.

Raadio 2 taskuhäälinguid (ja ka teiste raadiokanalite omi) ei hakata ilmselt Eestis veel nii pea õppevahendina kasutama. Selleks oleks vaja eraldi hariduslikul eesmärgil loodud taskuhäälinguid ja seda siis õppejõudude või eriala ekspertide poolt. Küll aga pakuvad Eesti

raadiokanalid mitmeid hariduslikke saateid, millest on inimestel palju õppida. Leian, et eriti minu eriala puhul (ajakirjandus ja kommunikatsioon) on võimalus end palju erialaselt täiendada ka raadiosaadete näol. Ka Raadio 2 pakub selleks harivat saadet, milleks on “Olukorrast riigis”.

1.5 Raadio 2 taskuhäälingud

Koos Eesti iseseisvuse taastamisega algas ka eraõigusliku meediasüsteemi tekkimine ning tugeva avaõigusliku ringhäälingu areng (Luts, 2011: 66). Avaõigusliku raadioringhäälingu stardibaasiks oli Eesti Raadio järjepidevus (*Ibid.*).

Eesti Raadio kõrvale on 1990. aastate algusest lisandunud mitmeid erakanaleid ning 1993. aasta 1. mail loodi konkurentsipüsimeks ka uus avalik-õiguslik kanal – Raadio 2 (Üprus, 2012). Raadio 2 tunnuslause on “Värske ja vaba!” ning raadiokanal kirjeldab end kui värske popmuusika edendajat ja hüppelauda noortele talentidele. Seetõttu on Raadio 2 programmis rohkem muusika- ja vähem jutusaateid. Raadio vaheldusrikas üldhuviprogramm on suunatud avatud, muutumismeelsetele ja aktiivsetele inimestele (Raadio 2..., 2017).

Raadio 2 leiab, et kanalil on oluline roll lisaks Eesti muusikakultuuri populariseerimisele arendada ja laiendada kuulaja muusikalist silmaringi, olla uue muusika ekspert, maaletooja ning erinevate muusikaliste subkultuuride kodu Eesti raadiomaastikul (*Ibid.*).

Raadio 2 kanalilt kuuleb sobivas vahekorras sõnasaateid ja muusikat, viimane moodustab programmist 60 protsenti (Eesti Rahvusringhäälingu arengukava 2018-2021: 9).

Raadio 2 on nimetanud end ise noorteraadioks, mille sihtgrupiks on 15–35 aastased noored (Üprus, 2012: 105). Raadio 2 saadete teemadena on esindatud väga erinevad valdkonnad, sest räägitakse nii poliitikast, ajaloost, argielust, teadusest, lihtsalt elust ning teatud teemasid valgustatakse ka läbi huumori, sageli just poliitikat (näiteks “Rahva Oma Kaitse” saate näol). Raadio 2 saadete puhul on omistatud suurt rõhku ka muusikalisele mitmekesisusele, kuid antud bakalaureusetöö seda ei käsitle.

Kuna inimestele meeldib kuulata saateid üha rohkem interneti kaudu, siis pakuvad ka paljud raadiokanalid, sealjuures Raadio 2, võimalust kuulata saateid otse reaalajas ja tagantjärele (Lõhmus ja Vihalemm, 2004: 118). Sealjuures on summaarselt saadete järelkuulamine isegi suurem kui reaalajas (*Ibid.*).

Raadio 2 kodulehel on taskuhäälingutena välja toodud 73 saadet, millest vaid 17 on jutusaated ning ülejäänud 55 muusikasaated ning nende sõnaline osa puudutab muusikast rääkimist ja laulude sissejuhatamist.

Raadio 2 sõnasaated, mis on järelkuulatavad (ainult jutusaated, 19. novembri 2017. aasta seisuga).

- “Agenda”
- “Agenda valimisdebat”
- “Hallo, Kosmos!”
- “Kinovärgiga mandariin”
- “Laupäeva hommik”
- “Meloturniir”
- “Muusikanõukogu”
- “Olukorrast riigis”
- “Popkulturistid”
- “Puust ja punaseks”
- “Rahva Oma Kaitse”
- “Reede Hommik”
- “Reispass”
- “Suvehommik”
- “Tehnikakodanikud”
- “Uudised ja Portaali”
- “Vabakava”

Bakalaureusetöö tarbeks kontakteerusin Raadio 2 peatoimetajaga, et saada enimkuulatud taskuhäälingute kohta statistikat. Tabel 4 näitab, millised on viis enim järelkuulatud saadet Raadio 2 koduleheküljel.

Tabel 4: Raadio 2 saadete järelkuulatavus Raadio 2 koduleheküljel (kuulamiskordi) (2018. aasta märtsi seisuga)

Koht	Saate nimi	Kuulamiskorrad
1.	“Rahva Oma Kaitse”	39 735 korda
2.	“Olukorrast riigis”	18 845 korda
3.	“Hommiqaintervjuud”	15 741 korda
4.	“Laupäeva hommik”	8 412 korda
5.	“Hallo, Kosmos”	6 950 korda

Tabel 5 näitab, kui palju kordi laaditi saateid alla. Siinkohal koostas in samuti enimkuulatud saadete pingerea.

Tabel 5: Raadio 2 saadete järelkuulatavus Raadio 2 koduleheküljel (laadimiskordi) (2018. aasta märtsi seisuga)

Koht	Saate nimi	Laadimiskorrad
1.	“Rahva Oma Kaitse”	34 640 korda
2.	“Uudised ja Portaali”	24 479 korda
3.	“Olukorrast riigis”	12 422 korda
4.	“Hallo, Kosmos!”	9 851 korda
5.	“Laupäeva hommik”	9 222 korda

Tabelitest on näha (Tabel 5), et Raadio 2 kõige populaarsem saade nii allalaadimiskordade kui koduleheküljelt kuulamise poolest on “Rahva Oma Kaitse”. Samuti on mõlema tabeli viie kõige menukama saate hulgas saated “Olukorrast riigis”, “Laupäeva hommik” ja “Hallo, Kosmos!”.

2. UURINGU EESMÄRK JA UURIMISKÜSIMUSED

Käesoleva uuringu eesmärk on välja selgitada taskuhäälingute kuulamise tegurid – millised on taskuhäälingute kuulamise põhjused; kuidas taskuhäälinguid kuulatakse ning kui sageli taskuhäälinguid kuulatakse (erinevad kuulajatüübid).

Vastavalt töö eesmärkidele püstitasin kolm peamist uurimisküsimust ja ühe alaküsimuse ning annan nendele bakalaureusetöö koostamise käigus vastused.

Saamaks teada, millised on Raadio 2 kuulajate kuulamispraktikad, pidasin vajalikuks uurida eelkõige põhjuseid, miks Raadio 2 taskuhäälinguid kuulatakse.

1. uurimisküsimus: Millised on Raadio 2 taskuhäälingute kuulamise põhjused?

Esimese uurimisküsimuse all soovin teada, millega Raadio 2 kuulajad ise põhjendavad taskuhäälingute kuulamist. Samuti uurin, kas kuulamise põhjus võib seisneda ka näiteks saatejuhtides endis.

2. uurimisküsimus: Kuidas taskuhäälinguid kuulatakse (milliste tegevuste kõrvale, millisel ajahetkel, millises keskkonnas jne)?

- Kuidas on seotud saate kuulamise viis sellega, millist funktsiooni (meelelahutuslik, informeeriv, hariv jne) täidab saade inimese jaoks?

Teise uurimisküsimuse põhiline eesmärk on teada saada, kas inimesed kuulavad taskuhäälinguid kõrvaltegevustega tegeledes või täiesti eraldiseisvalt. Samuti on oluline uurida, kas saate kuulamise viis on seotud sellega, millist funktsiooni saade inimese jaoks täidab.

3. uurimisküsimus: Kui sageli kuulavad inimesed Raadio 2 taskuhäälinguid?

Kolmanda uurimisküsimuse olulisus on eristada inimesi, kes kuulavad Raadio 2 taskuhäälinguid iganädalaselt (3–4 saadet nädalas) ehk sagedasi kuulajaid ja neid, kes kuulavad näiteks ühe taskuhäälingu nädalas ja vahel ka nii nagu tuju on, ehk harvadel juhtudel kuulajaid.

3. UURIMISMEETOD JA VALIM

Järgnevas peatükis annan ülevaate antud bakalaureusetöös kasutatud valimist ning andmekogumiseks ja analüüsimiseks kasutatud meetoditest.

3.1 Meetod ja valim

Käesolev bakalaureusetöö põhineb kvalitatiivsel lähenemisel, mille puhul keskendun peamiselt intervjuude kaudu andmete kogumisele ja tähendustele ning tõlgendustele, mida uuringus osalejad väljendavad (Laherand, 2008: 15).

Bakalaureusetöö tarbeks viisin läbi kümme individuaalintervjuud. Intervjuude eesmärk oli teada saada, millistel põhjustel inimesed Raadio 2 taskuhäälinguid kuulavad, kas nad tegelevad kuulamise ajal ka kõrvaltegevustega (kui, siis millega ja miks) ning selgitada välja, kui sagedasti Raadio 2 taskuhäälinguid kuulatakse. Kuna konkreetselt taskuhäälingute kuulamise kohta ei ole Eestist uuringuid laiemalt teada, siis oli ka sellel põhjusel vajalik esmane kvalitatiivne kaardistus intervjuude abil.

Läbi viisin kümme intervjuud, millest kõige lühem kestis 7 minutit ja 31 sekundit, kõige pikem 28 minutit ja 3 sekundit ja keskmine intervjuu pikkus oli 13 minutit ja 4 sekundit.

Intervjuud viisin läbi näost-näku kohtudes (7 inimest), telefonis vesteldes (2 inimest) ning ühe inimesega teostas intervjuu *Skype* kaudu. Põhjus, miks ma kõikide intervjuueeritavatega kokku ei saanud, oli väga lihtne – inimeste leidmine kujunes üsna keeruliseks ja selleks, et üldse intervjuud saada, pidin leppima inimeste soovide ja vajadustega. Näiteks ei olnud võimalik ühel inimesel minuga kokku saada, kuna ta viibis välismaal ja teised kaks elavad Tallinnas ning ajapuuduse tõttu leidsime variandi, mis kõikidele võimalikult hästi sobiks.

Intervjuueeritavad polnud valitud strateegilise valimiga (neid ei valitud kindlate kriteeriumite põhjal). Tegemist oli sihtotstarbelise valimiga – intervjuueeritavateks võtsin inimesed, kelle kohta sain tuttavatelt informatsiooni, et nad kuulavad Raadio 2 taskuhäälingut/taskuhäälinguid.

Tuttavate inimeste intervjuueerimise miinuseks on asjaolu, et nendega on keerulisem luua akadeemilist keskkonda. Seetõttu muutus intervjuu kohati omavaheliseks vestluseks, mistõttu pidin ka osadest transkriptsioonidest tekstilõike eemaldama (võimaldasid inimese identifitseerimist). Teisalt tundsin, et intervjuueeritavad tundsid end piisavalt mugavalt, et

minuga avameelselt ja ausalt rääkida. Vastupidine olukord tekkis näiteks *Skype*- või telefoniintervjuud tehes. Kuna ma ei näinud teist inimest, siis ei tekkinud nii vahetut kontakti ja see mõjutas minu intervjuueerimist ja võib-olla ka intervjuueeritavate vastuseid. Tundsin, et näost näkku kohtumisel oli mul inimesega vahetum kontakt ning nad ise olid avatumad oma mõtetest rääkima ja arvamust avaldama.

Enne intervjuude läbi viimist üritasin leida võimalikult erineva tausta, haridustaseme ja vanusega inimesi. Kuigi proovisin vältida olukorda, kus intervjuueeritavate kasutamiskogemused võiksid olla suures osas kattuvad ning intervjuueeritud inimesed ei olnud kõik minu tuttavad, on minu valim sellest olenemata homogeenne.

Valimis on viis naisterahvast ja viis meesterahvast. Pidasin oluliseks asjaolu, et vastajad poleks kõik samast soost. Kõikide uuritavate vanus on 21 ja 27 vahel. Kõigil intervjuueeritud on keskkool läbitud, pooltel on kõrghariduse omandamine pooleli ja sama paljudel on kõrgharidus omandatud. Sellest võib järeldada, et taskuhäälingute kuulajad on tavalisest kõrgema haridustasemega.

Kõigest hoolimata peab tõdema, et minu valim ning minu tutvusringkond on teatud määral minuga sarnane, mistõttu on minu valim suure tõenäosusega kallutatud teatud tegurite suunas (kõik uuringus osalejad on pigem kõrgema haridustasemega).

Sama tõsiasi selgus McClung ja Johnson (2010) uuringust, et taskuhäälinguid kuulaval inimesel on tihti kõrgem haridustase kui tavainimestel.

Antud töös kasutasin lühendeid N1-22, N2-27, N3-21, N4-23, N5-22 ja M1-22, M2-23, M3-24, M4-21 ja M5-26, mis tähistavad uuringus osalenud taskuhäälingute kuulajaid. Tähises sisalduv number viitab sellele, mitmes taskuhäälingute kuulaja andmete kogumisel oli. Tähises sisalduv täht "N" või "M" täht viitab intervjuueeritava soole. Lühendi kõige viimane number näitab intervjuueeritava vanust.

Bakalaureusetöös kasutasin poolstruktureeritud intervjuu meetodit, mille puhul toetusin varasemalt koostatud intervjuu kavale. Intervjuu kava oli üles ehitatud põhimõttel, et liiguksin isiklike kogemusi avavate küsimuste juurest edasi üldisemate küsimuste juurde.

Usun, et uuringut mõjutas ka aspekt, et olen ise pidev Raadio 2 taskuhäälingute kuulaja ja seetõttu oskasin välja tuua tegureid, millega intervjuueeritavad tihtipeale nõustusid. See tekitas

minu ja intervjuueeritava vahel suurema ühtsustunde, mis andis neile võimaluse end vabamalt tunda. Kui intervjuueeritavad end juba vabalt tundsid, hakkasid nad huvitavaid jutte jagama ning ma ei soovinud neid rääkimise käigus peatada ja küsisin iseenesest tulevaid küsimusi. Üritasin hoida vestluse võimalikult vaba ja mugava. Lootsin, et intervjuueeritavate jutust võib välja tulla midagi, mis oleks minu uuringu jaoks oluline ja teisalt oli oht, et jutt jookseb täiesti vastupidises suunas, kui peaks. Seetõttu üritasin hoida küsija ja vastaja rollid ikkagi eraldi, et ma suudaksin vajadusel vestluse õigele rajale tagasi juhtida.

Intervjuude analüüsimiseks kasutasin kvalitatiivse sisuanalüüsi meetodit, mis valitakse tekstide sisu ja/või kontekstiliste tähenduste uurimiseks (Kalmus, Masso ja Linno, 2015). See uurimismeetod võimaldab uurida keelt kui kommunikatsioonivahendit intensiivsemalt, piirdumata sõnade pelga loendamise (Laherand, 2008: 290).

Intervjuude transkriptsioone analüüsides kasutasin *cross-case* ehk juhtumiülest/horisontaalset analüüsi. See tähendab, et kogusin erinevatest intervjuudest kokku kõik konkreetse teema kohta käivad tekstiosad ja võrdlesin selle abil teema (taskuhäälingute kuulamine minu bakalaureusetöö puhul) käsitlemist kõikide intervjuude lõikes (Kalmus, Masso, Linno, 2015). Juhtumiülene analüüs loob võrdlusvõimaluse abil mõnevõrra suurema üldistamise võimaluse kui näiteks juhtumipõhine analüüs (*Ibid.*).

Intervjuu kavas küsisin podcastide kuulamise kohta (eestlaste seas praegu levinum väljend, kui taskuhääling) ning kasutasin analüüsimiseks neid kategooriaid, mis tegelikult sobivad ka raadiokuulamise analüüsiks. Kasutasin taskuhäälingute kuulamise põhjuste välja selgitamiseks McLeish ja Link (2016) üheksat tegurit, millest on pikemalt juttu teooria peatükis. Kuigi need üheksa punkti käivad eelkõige raadio kohta, leidsin, et teatud tegureid annab üle kanda ka taskuhäälingute kuulamise uurimiseks.

Kuigi intervjuu kavas oli McLeishi ja Linki (2016) üheksa tegurit, siis kõikidelt intervjuueeritavatelt ma üheksa punkti kohta ei küsinud. Olin eelkõige huvitatud sellest, mida inimene ise välja toob ja kui nägin, et ta jääb käitumise reflekteerimisega hätta, siis andsin pidepunktidenähtena McLeishi ja Linki tegurite eeskujul mõtteainet.

Tegevusi analüüsisin selle põhjal, mida intervjuueeritavad ise välja tõid. Näiteks mainis intervjuueeritav, et tegeleb saate “Rahva Oma Kaitse” ajal kõndimisega ning ütles, et see on

tema jaoks meelelahutuslik saade. Selle põhjal tegin järelduse, et meelelahutusliku saate ajal tegeleb antud inimene kerge füüsilise tegevusega, mis ei vaja palju mõtlemist.

Saadete kuulamise sagedust analüüsisin samuti intervjueritud inimeste jutu põhjal. Kui hakkasin nägema mustrit, et teatud inimesed kuulavad 1–2 saadet nädalas ja rohkem Raadio 2 saateid ei kuula, sain ma välja tuua, et tegemist on harva kuulajaga. Kui kuulatavate saadete hulk oli 3 või enam, leidsin, et tegemist on sagedase kuulajaga.

Arvan, et oluline oli teada ka kuulatavate saadete nimesid ja seetõttu palusin neil need nimetada. Nii oli mul võimalus selgeks teha, mida peavad inimesed meelelahutuslikuks ja mida informatiivseks saateks.

Antud analüüsi eesmärk oli tegevus-, seose- ja muude mustrite väljaselgitamine.

Juhtumite analüüsi abil püüdsin seletada oletatavaid põhjuslikke seoseid, mis puudutavad mitmesuguseid tegelikult elus rakendatud sekkumisabinõusid – teisisõnu, rakendasin seda analüüsi meetodit Raadio 2 programmi uurimiseks (Laherand, 2008: 75).

4. TULEMUSED

Selleks, et saada ülevaatlik pilt Raadio 2 kuulajatest, kuulamise põhjustest ja teguritest, viisin läbi kümme individuaalintervjuud. Intervjueeritavad jagunesid sooliselt kaheks: viis naiste-ja viis meesterahvast.

Tulemused on jagatud uurimusküsimuste põhjal kolme suuremasse rühma:

- 1) Taskuhäälingute kuulamise põhjused
- 2) Taskuhäälingute kuulamise ajal tehtavad tegevused, ajahetk ja keskkond
- 3) Taskuhäälingute kuulamise sagedus

Tabel 6: Intervjueeritavad ja nende saadete kuulamise eelistused

Intervjueeritava kood (vanus ja sugu)	Raadio 2 taskuhäälingu saated, mida kuulab/ on kuulanud	Teised taskuhäälingu saated, mida kuulab/on kuulanud
N1-22	“Reispass”	“MölaCast”
N2-27	“Rahva Oma Kaitset”, “Olukorrast riigis”, “Meloturniir”	“Keskpäevatund”, “Digitund”, Äripäeva raadio, “Staff You Should Know”, BBC News
N3-21	“Olukorrast riigis”	“Rahva teenrid”, “Samost ja Ruussaar”, “Stuff You Should Know”, The Economist
N4-23	“R2 playlist”, “Hea koht suudlemiseks”, “Agenda”	-
N5-22	“Meloturniir”, “Olukorrast riigis”, “Agenda”, “Erik Morna”, “Elu edetabelid”	“Samost ja Ruussaar”, “Rahva teenrid”, “Reporteritund”
M1-22	“Rahva Oma Kaitse”, “Olukorrast riigis”, “Meloturniir”	Vikerraadio ja raadio Kuku saated (ei täpsustanud)
M2-23	“Olukorrast riigis”, “Agenda”, “Laupäeva hommik”, “Popkultunistid”, “Reede hommik”, “Reispass”, “Kinovärgiga mandariin”, “Rahva Oma Kaitse”	“Digitund”, “Restart”, “Olukorrast ajakirjanduses”, “Meediatund”, “Samost ja Ruussaar”, “Globaalsed eestlased”, välismaised saated (ei täpsustanud)
M3-24	“Koit Raudsepp”, “Bella pühapäevakool”, “Olukorrast riigis”	“Tarkade klubi”, Äripäeva raadio, “Tim Ferriss Show”, “Gary Vaynerchuk”, “Jordan B Peterson”

M4-21	“Olukorrast riigis”, “Rahva Oma Kaitse”, “Popkulturistid”	“Samost ja Ruusaar”, “Poliitikaguru”, “BBC World service”
M5-26	“Olukorrast riigis”	“Buum”, “Välismääraja”, “Keskpäevatund”, “Digitund”, “Mehed ei nuta”

Antud tabel (Tabel 6) näitab, et intervjuueeritavad kuulavad suures osas Raadio 2 populaarsemaid saateid – “Olukorrast riigis” (7 inimest), “Rahva Oma Kaitse” (4 inimest) ja “Meloturniir” (3 inimest). Samuti on mõned intervjuueeritavad maininud saateid, mis pole Raadio 2 kõige populaarsemad. See näitab, et paaril intervjuueeritaval on üsna mitmekesised huvid (näiteks M3-24 ja M2-23).

4.1 Taskuhäälingute kuulamise põhjused

Intervjuudest selgus, et tegemist on pigem inimestega, kes eelistavad saada informatsiooni kuulamise kaudu. Sellest lähtuvalt võib väita, et inimeste informatsiooni saamise viisid on erinevad ja need kümme intervjuueeritavat võivad olla just need, kes tahavad saada uut teavet kuulates ja on ka ehk üleüldse paremad kuulajad.

Kodeerimisest saadud tulemused on järjestatud põhimõttel, et intervjuus kõige tihedamini esinenud kood on kõige ees ja harvemini esinenud kood kõige lõpus. Järgnevad alapeatükid koosnevad lihtsustatud McLeishi ja Linki (2016) üheksast raadiokuulamise tegurist.

4.1.1 Huvi varem teadmata olnud teemade vastu

Kõige tugevamalt joonistus välja motiiv, et taskuhäälingute kuulamine suurendab personaalset ‘kogemust’, tekitades huvi varasemalt teadmata olnud teemade, ürituste või inimeste vastu. Samuti arendab taskuhäälingute kuulamine loovust ning võib suunata uue isikliku tegevuse poole. Isiklikud vajadused kohtuvad ametliku ja mitteametliku haridusega.

Otsisin intervjuudest märksõnu nagu: personaalne kogemus, huvi varasemalt teadmata olnud teemade vastu, loovuse arendamine, silmaringi avardamine, enese harimine ja uued teadmised. Kõige rohkem olid intervjuueeritavad maininud vastustes just asjaolu, et pärast taskuhäälingu kuulamist saavad nad uusi teadmisi; mõtteid, mida analüüsida; meelelahutuslik aspekt on seotud uue informatsiooniga ning huvitava informatsiooni kuulmise korral on võimalus ise edasi uurida.

“Eee... Nojah näiteks kui raadiosaates on mingi inimene, kes ajab huvitavat juttu. Siis uurid näiteks tema kohta, et millega ta tegelema on enne. Kust siuke mees või naine ilmunud on. Näiteks niimoodi on olnud mitu korda. Nojah ja probleemide kohta ka või siis mingite sündmuste kohta. Saad ju ise alati taustainfot uurida juurde.” (M1-22)

“Jaa, vahel on seda juhtunud küll. Kasvõi nagu see inimese kohta. Kui ta tundub huvitav inimene olevat, siis tema kohta loed. Eee... otsid ta üles sotsiaalmeediast, jälgid teda seal. Kohtade ja teemade kohta samamoodi. Kui on olnud “Olukorrast riigis” mingisugune teema nagu nädala jooksul kõrvast mööda läinud, siis lähed loed mingisuguse artikli läbi ja tead umbes enamvähem, millest räägitakse. No alati ei jõua olla nii põhjalik, oledki kuskil bussis ja siis ei viitsi guugeldada jne. Aga kui on midagi väga põnevat, siis ma tavaliselt tekitan mingi märkme kuhugi, et sellest rohkem nagu uurida. Aga alati seda ei ole, see on pigem harvem juhul.” (M2-23)

Mõlema tsitaadi puhul on intervjueritavad välja toonud, et tihti uuritakse inimeste kohta, kes on saates külalisteks või kellest on saate jooksul juttu räägitud. Samuti uuritakse sündmuste kohta, mis on peavoolumeediast kätte saamata või lihtsalt märkamata jäänud.

4.1.2 Standardite kehtestamine ja eeskujud, kelle abil end identifitseerida

Mitme intervjuust ilmnis, et taskuhäältingute kuulamine suunab sotsiaalset käitumist, standardite kehtestamist ning pakub eeskujusid, kelle abil end identifitseerida.

Otsisin märksõnu, mis seostuksid sotsiaalse käitumisega, standardite kehtestamisega, eeskujudega ja identifitseerimisega.

“Pigem kindlasti suunanud ja nagu tõstab standardeid või nagu suurendab teadlikkust, mis kõik on võimalik ja kuhu peaks püüdlema. /---/ Tõin selle Timo Tarve enne välja ja. Noh samamoodi võib selle Koit Raudsepa välja tuua. Ma selles mõttes naudin ta vestlusi või intervjuusid... Paljudele ei pruugi ta niiväga meeldida. Aga ma olen temaga ühel lainel selles mõttes.” (M3-24)

Intervjueritav tõi välja, et tal pole saatejuhtide seas kindlat eeskjuu, kuid saatejuhid pigem motiveerivad rohkem teadmisi omandama ja kaugemale püüdlema.

“No kui midagi tuua, et kelle moodi või mida ma tahaksin sarnaselt teha on see, et üldine ajakirjandus. Kuidas inimesed intervjuerivad ja nii-öelda oskavad infot teiste eest kätte saada. /---/ Aga jah see on siuke hea oskus, et kui sul on inimene, kuidas saada temalt informatsiooni kätte, kuidas saada seda informatsiooni niimoodi kätte, et see on ka põnev, et see ei ole selline faktide lihtsalt ette ladumine, et see kuidagi muutuks nagu värvikamaks.” (N4-23)

Siinkohal on intervjueeritava jaoks eelkõige eeskujuks saatejuhtide teadmised ja oskused, mitte niivõrd nende isiksus või personaalia.

4.1.3 Eneseteadlikkuse ja üldise teadlikkuse tõstmine

Intervjuude käigus kajastus ka asjaolu, et taskuhäälingute kuulamine aitab kaasa eneseteadlikkuse ja üldise teadlikkuse tõstmisele, pakkudes turvatunnet ja abi. See võimaldab näha ennast teistega suheldes ja liidab iniviidid liidrite ning 'ekspertidega'.

Berry (2006) on väitnud, et taskuhääling võimaldab saate kuulajal end tunda, nagu oleks ta üks saate tegijatest. Berry öelduga samastusid ka mitmed intervjueeritud taskuhäälingute kuulajad.

“Jah, mõne saatega tunnen nagu ma ise räägiks seal. Mul on siuke tunne, kui ma kuulan.” (M1-22)

Isegi kui taskuhäälingu kuulaja ei tunne, et ta oleks justkui saatejuhi rollis, annab taskuhäälingu kuulamine inimesele võimaluse tunda end teatud valdkonnas eksperdina.

“On küll jah. Ja need ongi nagu tihti sellised, et noh. Täpselt sellised teemad, kus ma nagu muidu poleks iial ekspert. Ma ei tea mingid vaktsiinid või midagi, et ma ei tea mitte midagi sellest. /---/ Aga kui “Olukorrast riigis” sellest räägitakse, siis ma tunnen end eriti eksperdina. (N5-22)

McLeish ja Link (2016) ning teised teooria peatükis mainitud autorid ei ole välja toonud kuulamismotiivina huvi saatejuhi seisukohtade vastu. See aspekt tuli esile minu intervjuudest. Kuna tegemist on selgelt eristuva põhjusega, miks mõnda taskuhäälingu saadet kuulatakse, siis pean vajalikuks selle eraldi motiivina esile tuua.

Selgus, et saadete ja üldse teemade edasise uurimise puhul mängivad suurt rolli ka saatejuhid ise. Mõne saatejuhi jutt on intervjueeritavate sõnul aktsepteeritavam ja sümpaatsem kui teise oma. Samuti mainisid intervjueeritavad, et see sõltub suurel määral ka sellest, millise valdkonna inimesega tegemist on. Näiteks majandusteaduskonna lõpetanud saatejuhti usaldatakse rohkem majanduse teemadel, kuid mitte nii palju sotsiaalvaldkonnas, kuna tema kompetents seelses valdkonnas on suurema kahtluse all.

Otsisin märksõnu, mis seostuksid eeskujuga, identifitseerimisega, sümpaatiaga ja teadmiste suurendamisega.

“Ma arvan, et suhteliselt palju ikka saatejuhtide enda pärast ka, et jah ma arvan, et saatejuhid on kindlasti üks oluline põhjus, miks ma seda saadet kuulan (“Olukorrast riigis”). /---/ Ahto Lobjakas on näiteks poliitika, filosoofia ja mingites sellistes teemades väga intelligentne ja erudeeritud.” (M5-26)

26-aastane meesterahvas tõi intervjuu käigus välja, et kindlasti kuulab ta taskuhäälinguid ka saatejuhtide pärast. Ta ütles, et saadete kuulamise põhjus seisneb suuresti asjaolus, et tema vaated ühtivad saatejuhtide omadega. Sama põhjus tuli välja ka teistes intervjuudes.

“Kas just otseselt eeskujuks. Lihtsalt mingid saatejuhid nagu nende personaalia on sümpaatne mu jaoks. Nende nagu... Mingi inimene, kes teeb saadet. Mõned lihtsalt erinevad teistest rohkem. On näha, et mõni inimene on isemõttele ja teised räägivad seda möla, mida kõik teised ka korrutavad. Et see tuleb välja tegelt. See tuleb jutu käigus välja, seda on tunda.” (M1-22)

“Sõltub küll. Ma-ma ei tea näiteks ei ole nõus väga palju kuulama või väga palju arvesse võtma Ahto Lobjaka arvamust turumajandusest või ma ei tea majanduslikumas teemas. Seal samas Andrus Karnaud ma selles teemas usun, sest ta on majandusajakirjanik. Eee... ja noh vastupidi ka. Ma ei usu Andrus Karnaud mingitel filosoofilise inimõiguste analüüsis. Et jah see minu arusaam sellest saatejuhust mõjutab seda, mida ma usun tema jutus.” (M4-21)

Siinkohal on kaks noormeest väga selgesti väljendanud, et saatejuhi isiksus, teadmised ja analüüsivõime on saate sisu uskumise ja tõepähe võtmise juures väga olulised. Kui saatejuht tundub teatud teemade puhul ebakompetentne, siis ei ole ka tema analüüs selline, mida hilisemalt oma väljaütlemistes või muus kontekstis ära kasutada.

4.1.4 Personaalsete kontaktide loomine

Intervjuudest klaarus ka välja asjaolu, et taskuhäälingute kuulamine pakub jututeemasid läbi jagatud kogemuste. Selle punkti puhul otsisin märksõnu: uute kontaktide loomine, arvamuse avaldamine taskuhäälingust kuuldu põhjal ja uued jututeemad.

Üks intervjuueeritav oskas välja tuua olukorra, kus sai tuttavaks inimesega taskuhäälingute kuulamise tõttu (küll aga ei tekkinud sellest sõprussuhet).

“Mul vist “Meloturniiriga” on olnud see. /---/ Mul oli vist niimoodi, et ma astusin nagu baari (täpne nimi eemaldatud) sisse ja ma kuulasin seda ja siis kuna see Raadio 2 App

on nagu vahel suht nõme, et nagu sa võtad klapid ära ja siis sa oma arust panid kinni. Aga kui sa telefoni teed lahti, siis see mängib kõvasti edasi. Ja siis mul oligi ükskord niimoodi, et just parasjagu oli see lauluvahe hetk ka vaata, et teine laul ei olnud veel mängima hakanud. Minul tuleb tuleb telefonist tühimüra ja siis nagu... Mul oli endal nagu hullult piinlik, aga siis selle põhjal nagu hakkasin ühe inimesega rääkima, kes seal istus. Sellest ei saanud mingit hull suurt sõprust, aga lihtsalt nagu selline tore vahejuhtum.” (N5-22)

22-aastane naisterahvas tõi välja näite, mis iseloomustas hästi, et taskuhäälingute kuulamise põhjal on võimalik inimestega vestlust alustada.

Teised intervjuueritid inimesed ei osanud taskuhäälingute kuulamise tõttu tekkinud kohtakti kohta näiteid tuua, kuid nad nõustusid, et saatel kuuldu annab jutuainet sõprade/tuttavatega rääkimiseks.

“See on ju loomulik, kui sa kuulad informatsiooni raadiosaatetest. Eks see ikka pakub sulle rohkem jututeemasid. Eriti veel arvestades seda, et tänapäeval arvavad ju kõik, et nad on tugitoolipoliitikud. Enamik teemasid ju mida arutatakse kuskil peolaudades on ju poliitilised teemad.” (M1-22)

22-aastane meesterahvas leiab, et paljud teemad, mida tähtsamatel üritustel arutatakse, on kuulnud just raadiosaadetest.

4.1.5 Informatsiooni ja nõu allikas

Selgus, et intervjueritavate jaoks mängivad taskuhäälingud olulist rolli informatsiooni ja nõuande allikana. See võib-olla kas läbi personaalse lähenemise programmis või üldisel viisil, osutades allikatele, kust võib hiljem abi saada.

Antud punkti all võtsin arvesse kõiki välja öeldud tsitaate, mis võiksid viidata märksõnadele: probleemid, informatsiooni allikas, nõu/abi saamine ja edasine otsing. Kriisiolukorda üheski intervjuus ei mainitud.

“Miks ma hakkasin üldse kuulama niimoodi raadiosaateid oli põhjus, et ma ei jäänud öösiti üldse magama ja siis ma alustasin audioraamatutega. Aga kuna need on võrdlemisi kallid, ingliskeelsed nagu. Ja siis ma avastasin, et on olemas sellised asjad nagu podcastid ja see oli umbes viis aastat tagasi. Pärast seda avaneski podcasti maailm.” (N2-27)

27-aastase naisterahva jutust tuleb selgelt välja, et ta sai taskuhäälingute kuulamisega lahendatud oma uneprobleemi, millele ta otsis küll algselt lahendust audioraamatute näol.

Mitimest intervjuust leidsin ka väljautlemisi, mis olid seotud informatsiooni saamise ja edasise uurimisega.

“Eee... Nojah näiteks kui raadiosaates on mingi inimene, kes ajab huvitavat juttu. Siis uurid näiteks tema kohta, et millega ta tegelenud on enne. Kust siuke mees või naine ilmunud on. Näiteks niimoodi on olnud mitu korda. Nojah ja probleemide kohta ka või siis mingite sündmuste kohta. Saad ju ise alati taustainfot uurida juurde.” (M1-22)

22-aastane meesterahvas ütles, et on mitmeid kordi pärast taskuhäälingu kuulamist otsinud iseseisvalt teatud teemade kohta lisainformatsiooni. Saatest kuuldu annab justkui algteadmised, mille abil on suurema huvi korral võimalik ise rohkem uurida.

4.1.6 Probleemidest ja muredest eemaldumine ning meelelahutuslik aspekt

Intervjuudest ilmnes ka aspekt, et taskuhäälingute kuulamine aitab suunata mõtteid eemale probleemidest ja muredest, pakkudes lõdvestust ja meelelahutust. Kuulamine vähendab inimeste jaoks üksindustunnet ja tekitab kaasatuse tunde.

Võtsin arvesse kõiki välja öeldud tsitaate, mis võiksid viidata meelelahutuslikule aspektile, probleemidele, muredele, lõdvestumisele, kaasatuse tundele ja üksindusele. Kõige rohkem leidsin vasteid meelelahutuslikule aspektile, mis kajastusid erinevates välja öeldud märksõnades nagu näiteks: huumor, meelelahutus ja ajaviide.

Mitmed intervjuueeritud leidsid, et taskuhäälingu kuulamine annab võimaluse saada uut informatsiooni läbi meelelahutusliku saate.

“No peamine eesmärk on ikka meelelahutus, aga samas eks ma ikka saan mingit uut infot kui ma seda kuulan. Just nende riikide kohta siis (saade “Reispass”).” (N1-22)

“Avardavad silmaringi kindlasti, sisustavad aega. No ajaviide on vist kõige sisukam. Kui teen trenni õues ja kuulan seda saadet, siis saan teadmisi ka juurde. Nagu kaks ühes.” (M1-22)

Probleemidele ja muredele lahenduse leidmise ning lõdvestumise osas ei tulnud just palju vastuseid, kuid ühe intervjuueeritava jaoks pakkus nendele lahendust saade “Meloturniir”.

“Aga “Meloturniiriga” mul on vist küll niimoodi, et nagu kui konkreetset R2 asjadest rääkida. Et ee... see on küll see, et kui ma võtan endale päevas selle tund aega, isegi kui ma kõnnin kuhugi, aga siis ma nagu reaalselt ainult kuulangi seda. Ja kui tuleb mingi

asi vahele, et nagu kõnnid tänaval ja näed mingit tuttavat ja on vaja rääkida ja niimoodi, siis võtad klapid peast ära, siis ma nagu pärast kerin tagasi, kuulan uuesti ja kuulan ikkagi lõpuni. See on küll see, mille ajal ma nagu... Mida ma tõesti kasutan selleks, et võib-olla mingeid mõtteid eemale saada kuskilt.” (N5-22)

22-aastane naisterahvas tõi välja, et “Meloturniir” on saade, mida ta soovib alati algusest lõpuni kuulata ning saade pakub talle võimaluse end maailmast välja lülitada.

4.1.7 Valikute tegemine ja nende langetamine

Intervjuude käigus joonistus ka välja asjaolu, et taskuhäälingute kuulamine võimaldab indiviididel õppida valikuid tegema, neid langetama ja käituma nagu kodanik, eriti demokraatlikus mõttes, levitades uudiseid ja informatsiooni eelarvamusteta. See taskuhäälingu funktsioon seostus intervjuudes märksõnadega: valikute langetamine, ühiskonna analüüs, kaasa mõtlemine, arvamuse kujundamine ja demokraatlik mõteviis (arvamuse kujundamine mitmete allikate põhjal, omaenese analüüs).

“Jaa, kindlasti. Sest need üldjuhul ju, kes saadet teevad ongi, sellised päevapoliitika saateid... Need ju... Nad on meeletult eeltööd teinud, et seda saadet üldse teha. Kindlasti nad ju teavad tunduvalt rohkem kui mina nendest asjadest. Ja siis saad ju ka rohkem teada ja oled ka rohkem kaasatud ühiskonna kaasa mõtlemises.” (M1-22)

Intervjueeritav toob välja, et tänu taskuhäälingust kuuldule on tal võimalus rohkem teada ja olla seeläbi rohkem kaasatud ühiskonna kaasa mõtlemises. See ongi demokraatlikus mõttes oluline, et inimene sooviks olla kaasatud ja tal oleks võimalus ning oskus ühiskondlikke protsesse analüüsida.

“Aga ma ei oska öelda, kuivõrd poliitilised saated on minu arvamust poliitikast kuidagi kujundanud või mõjutanud. Et pigem ta on lihtsalt selline taustinformatsioon olnud, mille põhjal mina olen kuidagi nagu enda arvamuse kujundanud.” (N2-27)

Siinkohal saab välja tuua, et intervjueeritav ei võta taskuhäälingust kuuldut saajaprotsendiliselt enda arvamuseks, vaid ta kuulab erinevaid seisukohti ja seeläbi kujundab enda oma. Taaskord on see demokraatlikus mõttes vajalik, et inimene suudaks tänu loetule ja kuuldule oma arvamuse kujundada.

4.1.8 Kohalike, riiklike ja ülemaailmsete uudiste varustaja ning kinnitaja

Vähestes intervjuudes tuli välja, et taskuhääling on kohalike, riiklike ja ülemaailmsete uudiste varustaja ning kinnitaja ja loob kehtiva päevakorra sellest, mis on probleemiks ning mis üritused aset leiavad.

Siinkohal võtsin arvesse kõiki välja öeldud tsitaate, mis võiksid viidata märksõnadele: uudistest saadud informatsioon, välisuudised, ühiskonnaprobleemid/murekohad ja poliitika.

“Mõnikord jah ma arvan, et noh kui Ahto Lobjakas räägib, et kuidas Inglismaal parlamendis asjad töötavad, siis see on võrdlus, mida Postimehe ajakirjanik tihti ei too mingi päevakajalise uudisega. Et noh see uudisnupp on üks asi, mida ma loen Onlinest, aga noh seda, et ma saaks sellist võrdlust, kuidas varasemalt on need asjad olnud või kas sarnaseid juhtumeid on ka varem Eestis olnud. Seda ma saan just siis sellest saatest.” (M4-21)

Intervjueeritav tõi välja, et saates “Olukorrast riigis” tuuakse võrdlusi ja tehakse analüüsi, mida tihtipeale peavoolumeediast ei leia.

“Mul on töö tõttu vaja teada neid asju, mida seal räägitakse ja see hästi palju aitab kaasa, kuna ma ise olen suht lollakas ja mitte eriti analüüsivõimega, siis mul hullult aitab kaasa see, kui mingid targad inimesed räägivad mulle raadios nendest asjadest mida ma tean ja niimoodi ja panevad sinna mingi konteksti, niimoodi et ma saan seda pärast nagu oma töös kasutada. Saan ise nagu asjadest paremini aru. /---/ Ja “Olukorrast riigis” ongi sellepärast hästi huvitav, et sealt nagu tulevad minu jaoks nagu täiesti nagu mingid siukesed vaatenurgad, mis ma mõtlen, et kuidas nagu. Ma ise poleks iialgi selle peale tulnud. Ja vahel ka kui Ahto Lobjakas räägib seda, siis ma mõtlen, et ee.. eee... ei. Aga samas see on huvitav ja nagu silmaringi avardav ja sa saad aru, et mõned inimesed mõtlevadki nii ja võibki nii olla. /---/Aga nagu noh sealt nagu ikkagi saab nagu jah hoopis teise nurga alt selle asja. Ja minu meelest on see nagu hullult tore.” (N5-22)

Antud tsitaadi puhul on aru saada, et inimene kuulab informeerivaid saateid ka paljuski oma töö tõttu. Samas toob ta välja, et tema jaoks on oluline näha ka teiste inimeste vaatenurki teatud teemade suhtes, sest see annab endale rohkem analüüsiks vajalikku konteksti. Ta toob veel välja, et tema jaoks on saade “Olukorrast riigis” väga silmaringi avardav.

4.1.9 Lootuse ja inspiratsiooni pakkumine

McLeishi ja Linki (2016) eristatud viimane raadiosaadete funktsioon oli lootuse ja inspiratsiooni pakkumine. Seda võib mõista kui tuge neile, kes tunnevad end piiravas ühiskonnas isoleeritult ning rõhutult. Taskuhäälingute kuulamine pakub lootust ja inspiratsiooni olukorras, kus kodanike enda meedia on manipuleeritud või maha surutud.

See punkt oli ainus, millele mul ei õnnestunud leida ühtegi vastet intervjuudest. Selle taga võib olla valimi kallutatus, sest valimisse kuulusid pigem haritumad ja domineerivat eestikeelset kultuuri esindavad inimesed. Teistsuguse valimi korral, kuhu oleksid kuulunud nt vaesemate kihtide esindajad või mõne kultuurilise vähemuse esindajad, oleks võinud esile tulla ka taskuhäälingute lootuse ja inspiratsiooni pakkumise roll.

4.2 Saate kuulamise ajal tehtavad kõrvaltegevused, ajahetk ja keskkond

Nagu Lõhmus ja Vihalemm (2004) on öelnud, siis inimeste elutempo on kiire ja meedia jälgimine muutunud pigem rohkem taustategevuseks. See tähendab, et enamus inimesi soovivad *multitaskida* ehk tegeleda mitme tegevusega samaaegselt, sest siis tundub, et kasutad aega produktiivsemalt ära.

Kui palusin intervjuueeritel välja tuua taskuhäälingute kuulamise põhjuseid, selgus esimesena, et neid kuulatakse eelkõige seetõttu, et nad annavad võimaluse tegeleda muude asjadega.

“Kui sa harjud nagu meediatarbimisega ära nagu järelvaatamisega. Ma vaatan nagu televiisorist ka mingeid asju... Kui ma vaatan, siis vaatan ikka pigem nagu järelvaatamisega. See vabadus nagu tarbida asja sel hetkel, mil sul endal on võimalik tarbida, on väga kasulik ja mugav.” (M5-26)

“Ja, selles mõttes, et vaba valik nagu millal kuulad. Pole sellist aja piirangut või limiiti, et millal sa saad seda saadet kuulata. /---/ Ja kindlasti ka põhjus see, et saadki mitut asja korraga teha, et see on ka mõnus. Omandad mõne kasuliku teadmise podcastist ja samal ajal teed mingisugust igapäevast tegemist, mis lihtsalt vajab ära tegemist.” (M3-24)

Nii 26-aastane kui ka 24-aastane meesterahvas väitsid mõlemad, et neile meeldib taskuhäälinguid kuulata eelkõige seetõttu, et see annab vabaduse tarbida sõnasaadet hetkel, mil seda kõige rohkem soovitakse. Samuti mainis 24-aastane meesterahvas, et taskuhäälingu kuulamise ajal on võimalik tegeleda igapäevaste tegevustega, mis lihtsalt vajavad ära tegemist.

Lisaks kõrvaltegevustega tegelemisele soovisin teada, millisel ajahetkel saateid kuulatakse (hommikuti, õhtuti enne uinumist jne) ja milline on tavapärase saate kuulamise keskkond (kodus, bussis/autos, õues).

Selgus, et kõik intervjuueeritavad tegelevad teatud saadete puhul kõrvaltegevustega, kuid vähesed mainisid, et nad kuulavad saadet ainult siis, kui nad midagi kõrvale teha saavad. Suurem osa intervjuueeritutest ütlesid, et kuulavad saadet nii eraldiseisvalt kui ka millegi muuga tegeledes.

“Tavaliselt ma kuulan podcaste siis, kui ma teen väljas trenni. Sõidan näiteks bussiga või siis enne magamaminekut voodis. /---/ Avardavad silmaringi kindlasti, sisustavad aega. No ajaviide on vist kõige sisukam. Kui teen trenni õues ja kuulan seda saadet, siis saan teadmisi ka juurde. Nagu kaks ühes.” (M1-22)

22-aastase meesterahva vastusest selgub, et ta üritab siduda vajalikud ja meeldivad tegevused. Näiteks bussisõit on vältimatu, aga selle sisukaks muutmiseks kuulab ta silmaringi avardavat saadet.

“Ma kuulan jalutamise ajal jah, et siis kui ma jalutan kooli või kuskile mujale õues. Siis kuulan. Või koeraga jalutan, et siis kuulan saadet jah. Niisama ei kuula. /---/ Jah ja nagu toas isegi ka ei kuula, ainult siis kui ma õues kuskile lähen, siis on hea kuulata.” (N3-21)

21-aastase naisterahva puhul selgus, et tema on üks nendest, kes kuulab saadet vaid siis, kui ta millegi muuga samal ajal tegeleb (tema puhul on selleks õues jalutamine).

“Nädala sees commutides, või noh kodust kooli või tööle jalutades. Ja iga päev kuulan nagu jalutades seda “BBC World servicet”. Ja “Popkulturiste” olen kuulunud ainult mingi lennujaamas istudes või bussis kui midagi muud enam teha ei ole. /---/ Alati teen midagi kõrvale.” (M4-21)

Siinkohal on näha sarnasust eelmise tsitaadi öelnud naisterahvaga, kes ütles samuti, et kuulab taskuhäälinguid vaid siis, kui ta millegi muuga tegeleb.

Suurem osa intervjuueerituid mainisid, et kuulavad taskuhäälinguid nii eraldiseisvalt kui ka teiste tegevustega tegeledes. Siinkohal joonistus ka välja aspekt, et saate kuulamise viis on seotud sellega, millist funktsiooni (meelelahutuslik, informeeriv, hariv jne) täidab saade inimese jaoks.

“Nagu mõttetööd ma ei suuda teha samal ajal kui ma kuulan. Kuna ma kuulan enamasti ikkagi selliseid jutusaateid või selliseid asju, kus oleks hea kui sa mõtled kaasa, sest muidu pole kasu nendest. Siis ma, noh näiteks midagi kirjutada või kooliasju või tööasju teha ma ei suuda samal ajal. Aga kui ma kõnnin näiteks tööle, ma kõnnin...mul suht pikk maa on kodust tööle. /---/ Ja enne magamajäämist ma kuulan ka alati.” (N5-22)

22- aastane naisterahvas leiab, et ta ei suuda informatiivset saadet kuulates muud mõttetööd teha, mis tähendab, et kui mõte rändama läheb, kerib ta saate tagasi kohta, kus mõte ära läks. Samas meeldib talle informatiivse saate kuulamise ajal kõndida, kuna see tegevus võimaldab tal saates räägitule kaasa mõelda.

“Samal ajal pigem: kõnnin kooli, sõidan autoga, koristan või teen süüa kodus. Peamiselt sellised tegevused. Vahel õhtul enne magama jäämist ka selline, lihtsalt klapid pähe ja kukun ära siis kui kukun.”(M3-24)

24-aastane meesterahvas on samuti maininud, et kuulab saateid nii igapäevaste tegevuste kõrvale kui ka enne uinumist (ehk täiesti eraldiseisvalt). Siinkohal on näha sarnast joont eelmise tsitaadi öelnud naisterahva ja 24-aastase meesterahva osas – mõlemad kuulavad saateid enne uinumist.

Farmann ja Kramhoft (1997) on öelnud, et kuna saate kuulamisel kulutab kuulaja oma eluaega, siis peab saade pakkuma midagi, mis paneks kuulaja saatele keskendumise. Antud bakalaureusetöö intervjuudest selgus, et saate kuulamisele pühendatakse rohkem siis, kui tegemist on informatsiooni pakkuva sõnasaatega (näiteks “Olukorrast riigis”).

“Jah. On küll.. Näiteks “Olukorrast riigis” on taoline saade, kus Lobjaka jutt on üsna keeruline. Pole selline lihtne suhtluskeel... Tema tekst on nagu essee või midagi sellist. Jah, seal peab ikka kuulama. Muidu pole nagu kuulamisest kasu, kui see on lihtsalt taustamüra.” (N2-27)

27-aastane naisterahvas toob välja, et keerulisema sisuga saadete puhul on vaja ise kaasa mõelda, kuna muidu pole saate kuulamisest kasu. Samuti leiab ta, et “Olukorrast riigis” saadet kuulates pole võimalik väga muud mõttetööd teha, sest muidu läheb saates kuuldu lihtsalt mööda.

Meelelahutuslike saadete (näiteks “Reispass”, “Popkulturistid”, “Rahva Oma Kaitse” ja “Meloturniir”) kuulamise ajal tegeletakse mitmete erinevate kõrvaltegevustega, kuna tegemist on kuulajate jaoks eelkõige meelt lahutavate saadetega.

“Aga Rahva Oma Kaitse on peaaegu puhtalt meelelahutus eksole, et seal nagu uut informatsiooni on nagu vähevõitu. “Popkulturistid” samamoodi, et nad ju arutavad seal peamiselt... /---/ Tavaliselt ma ikka teen midagi muud. Kas siis trenni või süüa või koristan või-või ühistranspordis. Ühesõnaga midagi sellist.” (M2-23)

23-aastane meesterahvas tõi vastuses välja, et kergemat sorti füüsilise tegevuse kõrvale on taskuhäälingut väga mugav kuulata. Nende tegevuste kõrvale eelistab ta kuulata saateid, kust ta uut informatsiooni väga ei saa.

4.3 Saadete kuulamise sagedus

Intervjuude analüüsi käigus selgus, et taskuhäälingute kuulamise praktika põhjal joonistus välja kaks kuulajatüüpi (mõlemaid esines täpselt sama palju). Esimene kuulajatüüp on harv kuulaja, kes kuulab Raadio 2 ühte või kahte taskuhäälingut nädalas ning ülejäänud saateid nii nagu parasjagu aega või tahtmist on (kas siis Raadio 2 või teiste raadiokanalite saateid). Teine kuulajatüüp on sage kuulaja, kes kuulab Raadio 2 kanalilt 3–4 taskuhäälingut nädalas ning sellele lisaks veel hulganisti teiste raadiojaamade saateid.

Nagu on Schroder (2015) öelnud – raadiokanal ja taskuhääling jõuavad inimese repertuaari vaid siis, kui inimene tunneb, et ta saab sealt midagi väärtuslikku. Intervjuudest on näha, et inimesed, kes kuulavad Raadio 2 repertuaarist vaid ühte saadet, kuulavadki Raadio 2 vaid selle saate tõttu.

“Kuulan “Olukorrast riigis”. See on ainus Raadio 2st. Ma kuulan teistest raadiokanalitest teisi.” (N3-21)

“Peamiselt siis Koit Raudsepa saadet. /---/ Kukust Tarkade Klubi ja Äripäeva raadiost siis vastavalt sellele, mis tundub põnev. /---/ Raadio 2 podcasti niipalju enam pole kuulanud. Kui just siis pole mõnda huvitavat bändi nädala plaadina või mingeid saatekülalisi Koit Raudsepal, et intervjuud oleks põnevad.” (M3-24)

Samuti leidis neid, kes kuulavad Raadio 2 vaid ühte saadet, kuid lisaks sellele kuulavad ka teisi taskuhäälinguid (teistest raadiojaamadest või ingliskeelseid).

“Kuulan “Olukorrast riigis”. See on ainus Raadio 2. Ma kuulan teistest raadiokanalitest teisi. /---/ Eee... Vikerraadiost kuulan Rahva teenreid, mitte alati aga vahetevahel. Siis kuulan Samost ja Ruussaar ka Vikerraadiost. Ka vahetevahel, mitte alati.” (N3-21)

Tihti Raadio 2 taskuhäälinguid kuulavate inimeste puhul joonistus välja sarnane aspekt, et enamasti pole Raadio 2 ainukene kanal, kust taskuhäälinguid kuulatakse. Leidus ka neid, kes kuulavad mitme Eesti raadiokanali saateid ja lisaks ingliskeelseid taskuhäälinguid.

“Ma kuulan: “Olukorrast Riigis”, “Agenda”, “Laupäeva Hommik”, “Popkulturistid”, “Reede hommik”... Kuigi seda ma väga ei kuula, ta on mul siin olemas. Ma vahel vaatan siit neid klippe... Ja siis ma kuulan “Reispassi”, siis ma kuulan ee... seda “Kinovärgiga Mandariini” ja praegu vist laias laastus on hetkel kõik. /---/ Ma kuulan tegelt hästi palju podcaste ja mitte ainult nagu raadiojaamade omasid. Selles mõttes nagu... Eestist on mul eee... paar raadio Kuku saadet: “Digitund”, “Restart” eee... siis on “Olukorrast ajakirjanduses”. Aa siis on Vikerraadiost “Meediatund”... Aa aga Raadio 2st on “Rahva Oma Kaitse” ka. Võid selle ka kirja panna. Vikerraadiost on veel “Samost ja Ruusaar”. Jah... vist rohkem praegu polegi nagu raadiojaamade koha pealt. /---/ Selles suhtes, et eee... ma vaatan, et mul on praegu listis 34 podcasti. Et mul on ilmselt ee... ilmselt jah pooleks neid, mis on välismaalt ja neid, mis on Eestist. Ilmselt võib olla natuke rohkem neid, mis on välismaalt.” (M2-23)

23- aastase meesterahva puhul on tegemist pühendunud taskuhäälingute kuulajaga. Nagu ta ise mainis, siis on see tingitud ka tema professionist, kuna ta töötab ise raadios ja veedab seetõttu suurema osa ajast erinevaid raadiosaateid kas otse või tagantjärele kuulates.

4.4 Kuulajatüübid

Taskuhäälingute kuulamise sagedust analüüsid ilmnes kaks kuulajatüüpi. Kui uurisin kuulajaid kõikide tegurite lõikes, siis tekkis kolm erinevat kuulajatüüpi. Tegurid, mida kuulajatüüpe eristades arvesse võtsin: mitut saadet kuulab; kas tegeleb kuulamise ajal kõrvaltegevustega või mitte; kas saated on informeerivad, meelelahutuslikud või kuulab mõlemaid; milline on saate/saadete kuulamise eesmärk (informeeriv, hariv, meelelahutuslik jms).

Analüüsi käigus joonistus välja kolm erinevat kuulajatüüpi. Esimene (analüüsi põhjal kõige sagedamini esinev tüüp) kujutab endast kuulajat, kes kuulab nädala jooksul 3–4 saadet Raadio 2 kanalilt ja teisi taskuhäälinguid tarbib muudelt kanalitelt (mõnda ka inglise keeles). Samuti tegeleb ta teatud saateid kuulates kõrvaltegevustega (pigem meelelahutuslike saadete puhul). Samas eelistab ta informatiivset saadet (“Olukorrast riigis”) kuulata eraldiseisvalt kas enne uinumist või mõne kergema füüsilise tegevuse juurde (kus nii palju kaasa mõtlema ei pea). Selle kuulajatüübi puhul on iseloomulik kuulata erineva sisuga saateid (informeerivaid,

meelelahutuslikke jne). Intervjuude analüüsi põhjal julgen väita, et esimese kuulajatüübi seas on inimesed, kes kuulavad enda arendamise eesmärgil võimalikult laia paletti saateid.

Teine kuulajatüüp on inimene, kes kuulab Raadio 2 kanalilt 1–2 saadet nädalas. Ta kuulab saadet vaid siis, kui saab samal ajal millegi muuga tegeleda (kõnnib, istub bussis vms). Need tegevused tähendavad enamasti kergemat sorti füüsilist tegevust, mille puhul pole vaja palju mõelda.

Teist kuulajatüüpi eristab esimesest veel asjaolu, et ta kuulab saateid ainult informatsiooni saamise eesmärgil (nimetati saateid nagu “Reispass” ja “Olukorrast riigis”).

Kaks taskuhäälingute kuulajat ei sobinud aga kummagi kuulajatüübi iseloomustustega. 23-aastane naisterahvas ja 24-aastane meesterahvas kuulavad erinevalt teistest muusikateemalisi taskuhäälinguid. 23-aastane naisterahvas kuulab saadet “Hea koht suudlemiseks” ja lisaks sellele R2 pleilisti, kuid ta ei kuula ühegi teise raadiojaama taskuhäälinguid. 24-aastane meesterahvas kuulab Raadio 2 saadet “Koit Raudsepp” ning lisaks sellele mitmeid välismaiseid taskuhäälinguid. Mõlemad inimesed kuulavad saadet nii kõrvaltegevustega tegeledes kui ka eraldiseisvalt (mõlemad mainisid, et kuulavad saadet tihti enne uinumist). Samuti leidsin nende kahe puhul, et nad kuulavad saateid nii meelelahutuse kui ka informatsiooni saamise eesmärgil.

Kuulajatüüpe analüüsid ilmnes tendents, et kui inimene kuulab mitut Raadio 2 saadet, siis ta kuulab nii informeerivaid kui meelelahutuslikke saateid. Samuti kuulab ta neid nii eraldiseisvalt kui ka muude tegevustega tegeledes. Need on inimesed, kes soovivad enda arendamise eesmärgil kuulata erineva sisuga saateid.

Kui inimene kuulab näiteks ainult ühte saadet, on see informeerival eesmärgil ja enamasti teeb ta saate kuulamise ajal ka midagi muud (kerge kõrvaltegevus). See inimene on tulnud Raadio 2 kanalit kuulama vaid ühe kindla saate pärast.

Tüüpe analüüsid ilmnesid ka kaks inimest, kes eristusid eelnevatest oma saadete kuulamise poolest (meelelahutuslikud muusikasaated ja ühe puhul ka uudised), kuid nad leidsid üleüldiselt, et kuulavad saateid informeeriva ja meelelahutusliku aspekti tõttu ja samuti polnud nende kuulamise ajal tehtavate tegevuste juures korrapärasust – saateid kuulatakse nii nagu parasjagu tunne on (eraldiseisvalt või kõrvaltegevustega tegeledes).

Kuigi raadio ja taskuhäälingute kuulamise puhul on palju sarnasusi, on nende puhul teatud tunnusjooned, mis on iseloomulikud ainult taskuhäälingute kuulamisele. Nagu ütles Berry (2006), siis taskuhääling on unikaalne, kuni sellel on selged tunnusjooned. Neid tuli välja ka minu bakalaureusetööst.

Põhiliseks taskuhäälingu kuulamise põhjuseks töid intervjueeritavad välja, et erinevalt raadiost saab seda kuulata ajal, mil seda parasjagu soovitakse. Samuti mainiti asjaolu, et nii tele- kui ka raadiosaateid ning uudiseid on harjutud vaatama/kuulama/lugema tagantjärele. See tähendab, et inimesed on juba harjunud võimalusega tarbida vajaminevat informatsiooni ajal, mil see endale kõige sobivam on. Sellega kaasneb vabadus olla sõltumatu kindlaksmääratud ajagraafikust.

Samuti töid intervjueeritavad välja asjaolu, et neile meeldib tegeleda *multitaskimisega* ehk nad soovivad saada informatsiooni ja meelelahutust ajal, mil peavad tegema igapäevaseid töid/asjaajamisi. Inimesed soovivad ühendada vajalikud tegevused meeldivate ja harivatega.

Kuna erinevalt televisioonist on raadiosaate pilt ja helid kuulaja poolt loodavad, siis on taskuhäälingul kuulajale suurem mõju ja kaasatus (Farmann ja Kramhoft, 1997). Kujutluspildi ette manamine nõuab kuulajalt suuremat pingutust kui näiteks televiisorist saate vaatamine. See tähendab, et selleks, et inimene üldse võtaks vaevaks saadet kuulata, peab saade talle midagi erilist pakkuma.

Kindlasti aga on taskuhäälingu mõju inimesele individuaalne, sest inimeste informatsiooni vastuvõtmise viisid on erinevad. On inimesi, kellele meeldib kuulata ja on inimesi, kellele meeldib lugeda. Samuti on neid, kellele meeldib vaadata.

5. JÄRELDUSED JA DISKUSSIOON

Järgnevas peatükis toon välja peamised uuringust tulenevad järeldused, mis ilmsid kogutud materjali analüüsides. Tähtsamad järeldused loetlen esimeses alapeatükis esitatud peamiste uurimisküsimuse kaupa.

Millised on Raadio 2 taskuhäälingute kuulamise põhjused?

Võimalus kuulata saateid endale sobival ajal

Peamine tegur, mida inimesed taskuhäälingute kuulamise puhul mainisid, oli asjaolu, et neid on võimalus kuulata ükskõik millisel ajahetkel. Selleks võib olla kindel tegevus või meeleolu, miks inimene just sel hetkel peab vajalikuks taskuhäälingut kuulata. Näiteks polnud tal aega kuulata saadet teisipäeva õhtul, mil on otse-eetris “Rahva Oma Kaitse“, kuid neljapäeva õhtul tunneb ta selleks vajadust ja tahab teada uutest päevakorras olevatest teemadest. Just siis pakub taskuhääling võimaluse kuulata saadet ning rahuldada teatud informatsiooni või kaasatuse vajadust “Rahva Oma Kaitse” saate näol.

Huvi varasemalt teadmata olnud teemade vastu

Huvi varasemalt teadmata olnud teemade vastu ja edasise uurimise võimalus oli aspekt, mis joonistus tugevalt välja McLeishi ja Linki (2016) üheksa teguri põhjal intervjuusid analüüsides.

Enamasti ei tea inimesed enne saate kuulamist, millest saates juttu tuleb. Neil võib olla mingi eelaimdus, kuid saate sisust kuulevad nad saate kuulamise jooksul. See tekitab kuulajas põnevust, kuna kunagi ei tea, millise informatsioonikillu võrra saadet kuulates rikkamaks saad.

Teisalt mainiti mitmel korral, et saadete kuulamise huvi on suur just seetõttu, et saatest kuuldu on tihti nii huvitav, et selle kohta uuritakse veel hiljem järele. Näiteks mainiti, et muusikasaateid kuulates on saatejuhid mainitud bände ja artiste, kes on kuulaja jaoks nüüdsest ühed lemmikartistid. Saates “Rahva oma kaitse” räägib saatejuht Mart Juur raamatutest, mille kohta intervjuueritu ütles, et tal tekib tihti soov sama raamat kätte võtta. See on seotud usaldusega saatejuhi vastu, kes raamatut soovitab ja teisalt sooviga saada uusi teadmisi, mida uus raamat pakub.

Veel ütlesid intervjuueeritavad, et saatest kuuldu on aidanud erialaselt (töö või kooliasjadega) ning ka seetõttu tasub saadet iga nädal kuulata.

Samuti tõid mitmed intervjuueeritavad välja, et saatejuhtide isik mõjutab suurel määral saate kuulatavust. Julgen intervjuude analüüsi põhjal väita, et inimesed, kes kuulavad Raadio 2 kanali puhul väga väheseid saateid või ainult ühte saadet, kuulavad neid/seda enamjaolt vaid saatejuhtide tõttu. Väga suure tõenäosusega ei hakkaks nad kuulama uut sarnase formaadiga saadet vaid sellel põhjusel, et seal on teised saatejuhid.

Saatejuhtide sümpaatia põhjendamise osas toodi välja tegureid nagu: hääl, teadmised, haridus jpm. Mitme intervjuu puhul mainiti, et väga teistsuguse häälega inimesi on raske ja isegi ebameeldiv kuulata.

Intervjuueeritud inimesed tõid välja ka mitmeid saatejuhtide nimesid, kes tunduvad neile niivõrd sümpaatsed, et nende maneere või analüüsivõimekust sooviksid nad isegi omada. Küll aga ei osanud või ei soovinud ükski intervjuueeritav välja tuua saatejuhtide seast kindlat eeskujut. Seda tõenäoliselt seetõttu, et saatest käib läbi nii palju teemasid ning alati ei pruugi saatekuulaja arvamus saatejuhi omaga kattuda.

Samuti tõi üks intervjuueeritav (N4-23) välja, et tema jaoks on eelkõige eeskujuks saatejuhtide teadmised ja oskused. Seda mainis ta tööalases kontekstis, kuna ta ise töötab kommunikatsiooni alal, kuid sooviks omada rohkem ajakirjandusalaseid teadmisi nt nagu intervjuueerimisoskus.

Saate kuulamine liidab liidrite ja ekspertidega

Taskuhäälingute kuulamise põhjuste hulgas leidis ka tegur, mis oli samuti seotud saate juhtimisega. Mitmed intervjuueeritud tõdesid, et taskuhäälingute kuulamine liidab indiviidi liidrite ning 'ekspertidega'.

Teatud Raadio 2 saadete kuulamine tekitab intervjuueeritavates tunde, et nad on ühel või teisel teemal rohkem eksperdid kui nad oleksid saadet kuulamata.

Seda toodi eriti palju välja saate "Olukorrast riigis" puhul, kus räägitakse palju poliitikast ja ühiskonnas toimuvast. Intervjuueeritavad mainisid, et tänu taskuhäälingu kuulamisele on neil rohkem konteksti, et analüüsida päevakorras olevaid teemasid.

Kuna saates olevad teemad on aktuaalsed, siis kerkivad need ka tihtipeale üles kas mõnel üritusel sõpradega rääkides või tööl kolleegidega omavahel arutades. Saatest kuuldu annab inimestele suurema julguse väljendada omaenese mõtteid läbi uue vaatenurga või pakub

võimaluse välja tuua eksperdi/saatejuhi arvamus. See suurendab enesekindlust, et rääkida teemadel, mille kohta muidu ei oleks julgetud või osatud kaasa rääkida.

Jututeemad läbi jagatud kogemuste

McClung ja Johnson (2010) leidsid taskuhäälingute kuulamise uuringus, et saadete kuulamise sotsiaalne aspekt käsitleb ka asjaolu, kuidas taskuhäälingute kuulajad räägivad alla laetud taskuhäälingutest oma sõpradele; kuidas nad laevad alla taskuhäälinguid, millest nende sõbrad rääkisid ja kuidas taskuhäälingute kuulajad räägivad omavahel taskuhäälingutest, mida nad alla laevad.

Minu läbi viidud intervjuudest selgus samuti, et ka Raadio 2 taskuhäälingute kuulajate jaoks on oluline, et pärast saate kuulamist on võimalik sõprade/tuttavatega saates kuuldust omavahel rääkida. Inimestel tekib võimalus jagada saate kuulamise põhjal tekkinud muljeid, teadmisi ja arutleda, kas ühe või teise saatejuhi arvamus on sarnane enda omaga või mitte. Taoline vestlus loob tugevama ühiskondliku sideme inimeste vahel üleüldiselt. Teisalt on võimalus, et taolise konteksti tõttu, nagu selleks on taskuhäälingute kuulamine, on võimalik hakata suhtlema inimestega, kellega muidu kokkupuudet ei tekiks (tööl, koolis vms).

Probleemidele lahenduse leidmine, informatsiooni ja nõu saamine

Intervjueeritud leidsid, et pigem on nende jaoks oluline taskuhäälingust saadud informatsioon, kui nõu allikas. Seda võib põhjendada asjaoluga, et inimesed, kellega intervjuusid läbi viisin olid mingil määral mulle tuttavad inimesed ja ei soovinud seetõttu jagada enda probleeme. Kui nende vastas oleks istunud ehk täiesti tundmatu inimene, oleks nendest kergem rääkida olnud. Küll aga rääkis üks intervjueeritav oma uneprobleemist, millele ta leidis lahenduse algul *audiobookidest*, kuid hiljem taskuhäälingute kuulamise kaudu. Tema jaoks oli oluline, et ta saaks kuulata teist inimest rääkimas, kuna ühiselamus uinumine oli tema jaoks müra tõttu keeruline.

Mõne inimese jutt mõjub ka teiste intervjueeritavate sõnul rahustavalt, mistõttu töid paljud välja, et kuulavad saateid enne uinumist. Ilmselt aitab rahulikult saate kuulamine lülitada end välja ümbritsevast maailmast ja päeval toimunud sündmustest ning keskenduda ainult saatejuhtide jutule.

Meelelahutuslik aspekt

Mitmed intervjueeritavad ütlesid, et teatud saadete kuulamine aitab meelt lahutada ja end ümbritsevast maailmast välja lülitada. Seda mainiti eelkõige meelelahutuslike saadete nagu “Meloturniir”, “Mõnus koht suudlemiseks” ja “Rahva Oma Kaitse” puhul. Nende saadete puhul toodi välja, et neid kasutatakse ära uinumiseks või lihtsalt mõtete mujale saamiseks. Tõenäoliselt on see seotud aspektiga, et eelnimetatud saated ei nõua nii suurt süvenemist (kui näiteks saade “Olukorrast riigis” ja kaasa mõtlemist, kuna neid tarbitakse teadlikult meelelahutuslikul eesmärgil.

Valikute tegemine, nende langetamine

Neli intervjueeritavat kümnest leidsid, et taskuhäälingute kuulamine võimaldab neil õppida valikuid tegema, neid langetama ja käituma nagu kodanik. Seda eriti demokraatlikus mõttes, levitades uudiseid ja informatsiooni eelarvamusteta.

Põhiliselt toodi välja, et tänu raadiosaatest kuuldule (näiteks “Olukorrast riigis”) on võimalus rohkem ühiskonnas toimuvast teada, uute teadmiste põhjal ja konteksti nähes on võimalus ise toimuvaid protsesse analüüsida ning olla seeläbi ka rohkem kaasatud ühiskonna kaasamõtlemisses. Demokraatliku riigi toimimise puhul on üks olulisemaid aspekte just asjaolu, et indiviid suudaks ise ühiskondlikke protsesse analüüsida ja et ta sooviks olla ühiskondlikel teemadel kaasatud ning informeeritud.

Saatejuhtide öeldu aga ei pruugi olla kõikide kuulajate jaoks saajaprotsendiliselt tõene, mistõttu mängivad inimeste eelarvamused ja varasemad teadmised informatsiooni kuulamisel ja vastuvõtmisel väga suurt rolli. Intervjueeritavad tõid välja, et saatejuhi arvamust ei võeta enamasti täielikult enda arvamuseks. See pigem aitab täiendada omaenese arvamust ja lisab mõtteainet. Saates kuuldu aitab erinevate teemade puhul näha teistsuguseid vaatenurki. See on samuti demokraatliku riigi toimimise mõttes vajalik, et inimene suudaks tänu loetule ja kuuldule oma arvamuse kujundada.

Kuidas taskuhäälinguid kuulatakse?

Saate kuulamise ajal tehtavad kõrvaltegevused, ajahetk ja keskkond

Kõik intervjueeritud inimesed tegelevad vähemalt teatud saadete kuulamise ajal kõrvaltegevustega. Leidus neid, kes kuulavad saateid ainult kõrvaltegevustega tegeledes ning samuti neid, kelle puhul sõltub kõrvaltegevustega tegelemine sellest, millist funktsiooni saade tema jaoks täidab.

Taskuhäälingu kuulamise ajal kõrvaltegevustega tegelemist põhjendab ka asjaolu, et inimestel on tohutult suur ligipääs traditsioonilisele meediasisule kaasaskantavate seadmete kaudu (Vihalemm ja Kõuts, 2017: 252). See tähendab, et neil on võimalus valida vastavalt saate sisule sobiv aeg ja koht, kus seda kuulata.

Hariva ja informeeriva saate puhul tõid intervjueeritud välja, et nende puhul ei soovi nad keerulise mõttetööga tegeleda. Samas meelelahutuslike saadete puhul on see nende arvates võimalik ja isegi kasulik. Kui saate kuulamise eesmärk on meelelahutus, siis ei ole ka sealt saadav teave nii oluline kui informatsiooni saamise eesmärgil kuulatava taskuhäälingu puhul. Meelelahutuslikke saateid kuulatakse enamjaolt majapidamistöid tehes, bussis või autos sõites ja kõndides, kuna nende tegevuste puhul ei ole vaja palju mõelda.

Samuti leidsid intervjueeritavad, et informatsiooni saamise eesmärgil taskuhäälingute kuulamine aitab neil mõista, mis on aktuaalsed uudised ning millised probleemid on ühiskonnas antud ajahetkel. Antud teema puhul tuli välja, et raadiosaadetes tehtav analüüs on intervjueeritavate arvates põhjalikum kui leheveergudel. Tõenäoliselt seisneb raadiosaates tehtava analüüsi põhjalikkus asjaolus, et antud meedium ja saateformaad võimaldavad kulutada rohkem aega ühele teemale. Televisiooni puhul on uudistesaadete aeg väga piiritletud ja rääkida saab vaid kõige tähtsamast. Samuti on televisioonis üsna vähe ajakirjandust analüüsivaid saateid, mis keskenduksid põhjalikult ühe teema arutamisele. Küll aga võib välja tuua Radari (Kanal 2) ja Pealtnägija (ETV). Trükimeedia puhul peab olema teema väga suur ja aktuaalne, et sellest kirjutatakse rohkem kui ühe leheveeru peal. Suurte, uuriva ajakirjanduse ja analüüsivate lugudega tegeleb enamasti vastav nädalaleht Eesti Ekspress. Samuti teevad igapäevaselt uurivaid lugusid ka Postimees ja Eesti Päevaleht. Nende puhul on tegemist jälle

ajalise piiritletusega, kuna päevalehes töötades on Eestis pea võimatu uurida ühe teema kohta kuu või rohkem.

Raadiosaated on enamasti korra nädalas, mis annab saatejuhtidele võimaluse tutvuda eelnevalt informatsiooniga, teha korralikult eeltööd ja alles siis kujundada selle põhjal oma arvamus ning see saatekuulajateni viia.

Kui sageli kuulavad inimesed Raadio 2 taskuhäälinguid?

Saadete kuulamise sagedus

Saadete kuulamise sageduse põhjal tekkis kaks kuulajatüüpi: sage ja harv kuulaja.

Minu töös ilmnis, et saadete kuulamise järgi tekkinud tüübid jagunesid täpselt pooleks. Üksikuid taskuhäälinguid kuulavad inimesed kuulasid saadet “Olukorrast riigis” (3 inimest) või “Reispass” (1 inimene). Eelmainitud sõnasaated on ka Raadio 2 ühed populaarsemad saated.

Inimesed, kes kuulasid vaid ühte või kahte sõnasaadet Raadio 2 kanalilt, tegid seda enamjaolt saatejuhtide tõttu. Paljud mainisid ka saateid, mida nad on mõned korrad kuulanud, kuid need ei olnud nende tähelepanu niivõrd köitnud, et neid hiljem edasi kuulata. Julgen väita, et harva Raadio 2 kuulavad inimesed on jõudnud selle kanali juurde vaid kindla saate tõttu, mis neid on hoidnud selle kanali juures mitmeid aastaid.

Sagedaste kuulajate puhul on soov pigem suurendada oma teadmisi, mistõttu kuulavad need inimesed võimalikult laia valikut saateid. Nende puhul on suur võimalus, et uue saate puhul hakkaksid nad ka seda kuulama. Enamjaolt mainisid sagedased kuulajad samasid saateid (“Olukorrast riigis”, “Meloturniir”, “Popkulturistid” ja “Rahva Oma Kaitse”), mis tähendab, et suure tõenäosusega oleksid nad huvitatud ka teistest sarnase sisuga saadetest.

Kõige rohkem kuulas taskuhäälinguid (kokku 34 järelsaadet) inimene, kes tõi juba ainuüksi Raadio 2 kanali puhul välja kaheksa taskuhäälingut. Tema puhul mängib suurt rolli ilmselt ka asjaolu, et ta eelistab informatsiooni kuulates vastu võtta ja kuna ta töötab raadios, siis on raadiokuulamine talle igapäevane tausta- ja põhitegevus.

5.1 Edasised võimalikud uurimissuunad

Kuigi välisriikides on taskuhäälinguga seotud teemasid laialdasemalt uuritud ning taskuhäälinguteemalisi teadustöid ning artikleid lisandub, siis Eestis pole antud teemat põhjalikult uuritud. Käesolev bakalaureusetöö on esimene teadustöö, mis uurib põhjalikumalt taskuhäälingute kuulamise tegureid. Seega leian, et edasised uuringud peaksid olema seotud eelkõige taskuhäälingute kasutamisega Eestis. Võimalik on viia läbi sarnane uuring ka teiste raadiokanalite põhjal (näiteks Kuku raadio, Vikerraadio).

Varasemalt on uurinud Steven McClung and Kristine Johnson (2010) Ameerikas, millised on taskuhäälingute kuulamise mustrid ja motiivid. Informatsioon koguti 354 taskuhäälingu kuulaja käest ning nad leiti taskuhäälingu kuulajate veebilehekülgedele, *Facebooki* ja *MySpace* kaudu. Nad osalesid küsitluse täitmisel ehk informatsioon koguti kvantitatiivse uurimismeetodi abil, mis võimaldas saada laiemat kaardistust.

Minu bakalaureusetöö on läbi viidud kvalitatiivse meetodiga, et selgitada välja taskuhäälingute kuulamise tegurid, põhjused ning saada aru, kuidas ning kui sageli taskuhäälinguid kuulatakse (eristada kuulajatüübid). Eristatud tegurite põhjal oleks võimalik luua veebiküsitlus, et suurema vastajate hulga pealt tuua esile seoseid kuulatavate saadete, kuulajate huvide ja vajaduste ning nende sotsiaaldemograafilise koosseisu kohta.

Samuti võiks kvalitatiivse uurimisega edasi liikuda. Kuna tegu on Eestis pea uurimata teemaga (raadiokanalid on ise teinud väiksemamahulisi kaardistusi), siis oleks võimalik tulevikus uurida taskuhäälinguid väga erinevate nurkade alt.

Näiteks oleks võimalik uurida, mille põhjal erinevate raadiojaamade taskuhäälinguid valitakse (kuidas toimub selektsioon) ja kuidas üldse saadetenähtu jätetakse. Kuna minu bakalaureusetöö põhjal selgus, et mõned inimesed kuulavad Raadio 2 ainult ühte või kahte taskuhäälingut ja teistest raadiokanalitest või teises keeles teisi taskuhäälinguid, siis oleks huvitav teada, mille põhjal nad selliseid otsuseid teevad. Kindlasti oleks eriti oluline teada saada just muudes kanalites raadio levitatavate taskuhäälingute kuulamise ja nendeni jõudmise viiside kohta (nt taskuhäälingu saated erinevates portaalides, ka nišimeedias jms).

Taskuhäälingute teemat saaks edasi uurida ka muutes ja laiendades valimit, mis annaks võimaluse uurida teise vanuserühma inimesi, kes oleksid vanemaid kui 27 (antud töö valimi kõige vanem inimene). See annaks võimaluse näha, kas tulemused ühtivad või erinevad ja kui erinevad, siis millisel määral. Minu bakalaureusetöö kriitikaks võib pidada just asjaolu, et intervjueeritavate vanus kippus jääma liiga väiksesse vahemikku. Samuti olid intervjueeritud inimesed pigem kõrgema haridustasemega, sest pooltel oli kõrgharidus ja sama paljudel oli see omandamisel.

Sarnase uuringu saaks läbi viia ka inimeste seas, kelle hariduskäik on mingitel põhjustel katkenud (gümnaasium on pooleli jäänud) või hoopis nende seas, kellel on doktorikraad. Seeläbi oleks uuringute võrdlemisel võimalik saada terviklikum pilt.

KOKKUVÕTE

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärk oli uurida Raadio 2 taskuhäälingute kuulamist ning selgitada välja raadiosaadete järelkuulamise põhjused. Samuti soovisin teada, millist rolli mängib taskuhäälingute kuulamine inimeste elus ja millega nad tegelevad taskuhäälingute kuulamise ajal. Oluline oli teada saada ka taskuhäälingute kuulamise sageduse kohta ehk eristada erinevad kuulajatüübid: sage ja harv kuulaja.

Tulemuste teada saamiseks viisin läbi kümme individuaalintervjuud, selgitasin välja kõrvaltegevustega tegelemise põhjused ning eristasin kuulajatüübid. Selleks, et leida vastused kolmele peamisele uurimisküsimusele, kasutasin teooriast saadud koode (McLeishi ja Linki 9 tegurit).

Kuulamistüüpide uurimise põhjal otsisin bakalaureusetöö käigus vastust kolmele peamisele uurimisküsimusele ja ühele alaküsimusele:

1. uurimisküsimus: Millised on Raadio 2 taskuhäälingute kuulamise põhjused?

2. uurimisküsimus: Kuidas taskuhäälinguid kuulatakse (milliste tegevuste kõrvale, millisel ajahetkel, millises keskkonnas jne)?

- Kuidas on seotud saate kuulamise viis sellega, millist funktsiooni (meelelahutuslik, informeeriv, hariv jne) täidab saade inimese jaoks?

3. uurimisküsimus: Kui sageli kuulavad inimesed Raadio 2 taskuhäälinguid?

Taskuhäälingu kuulamise kohta pole Eestis kunagi teaduslikke uuringuid tehtud, kuigi raadio auditooriumi uurimine sama oluline kui audiovisuaalse- või trükimeedia auditooriumi uurimine. Seetõttu oli väga vajalik uurida raadio auditooriumit just taskuhäälingute kuulamise poole pealt.

Intervjuusid analüüsid leidsin samuti nagu McLeish ja Link (2016) on välja toonud, et raadio pakub erinevalt televisioonist või trükimeediast tarbijale palju paindlikumat sidet ja on meediumina vähem nõudlik, sest võimaldab teha mitmeid asju samaaegselt – taskuhäälingud on mitmete teiste tegevuste saateks.

Antud uuring andis teadmisi, miks inimesed kuulavad taskuhäälinguid (mis on kuulamise peamised tegurid ja millega kuulajad taskuhäälingute kuulamist põhjendavad). Selgus, et inimesed kuulavad taskuhäälinguid peamiselt meelelahutuse ja informatsiooni saamise eesmärgil. Antud uurimisküsimuste all oli oluline uurida ka asjaolu, kas saate kuulamise viis on seotud sellega, millist funktsiooni saade inimese jaoks täidab. Selgus, et informatiivse sisuga saateid kuulatakse peamiselt põhitegevusena, kuid meelelahutuslikke saateid kergete aktiivsete tegevuste juurde (kõndimine, koristamine jms) ning enne uinumist, et end maailmast välja lülitada.

Lisaks eelnevale pidasin oluliseks selgitada välja kaks kuulajatüüpi: sage ja harv kuulaja. Kuulajatüübid jagunesid täpselt kaheks – pooled intervjueeritavad kuulasid vaid ühe või paar saadet nädalas ja sama paljud kuulasid 3 või enam saadet nädalas.

Antud bakalaureusetöö on küll suures osas üles ehitatud raadio kuulamise teooriale, kuid raadio ja taskuhäälingute kuulamisel on siiski ka erinevus ja suurim vahe seisneb just asjaolus, et taskuhäälinguid kuulates saab inimene valida, millisel hetkel on tal vaja uut informatsiooni või meelelahutust, kuid raadiot otse kuulates taoline võimalus puudub.

SUMMARY

The purpose of this bachelor thesis “The factors of listening to Radio 2 podcasts“ was to examine the listening to Radio 2 podcasts and to find out the reasons behind listening podcasts. I also wanted to know what role does listening to podcasts plays in people’s lives and what they do during listening to podcasts. It was also important to find out about the frequency of listening to podcasts, which was important to distinguish different types of listeners: frequent and rare listeners.

To collect (relevant) data, I conducted ten individual interviews, found out reasons why people do secondary activities while listening to podcasts and distinguished the main types of listeners. In order to find answers to the three main research questions, I used the codes derived from the theory (McLeish and Link 9 factors).

On the basis of examining the listening types, I was looking for answers for the three main research questions and for one sub-question:

Question 1: What are the reasons for listening to Radio 2 podcasts?

Question 2: How are podcasts listened (During what activities, at which time, in which environment, etc.)?

- How is listening to podcasts connected with the purpose (entertainment, informative, educational, etc.) that the broadcast serves to the listener?

Question 3: How often do people listen to Radio 2 podcasts?

Previously, there has not been a scientific study about podcasts in Estonia, though the study of the radio auditorium is as important as researching audiovisual or print media. Therefore it was highly necessary to examine the radio auditorium, in particular, listening to podcasts.

I found after analysing the interviews as also McLeish and Link (2016) have pointed out that that radio unlike television or print media offers the consumer much more flexible connection and is less demanding as a medium. Listening to radio allows to do multiple things at the same time - podcasts are background activities for many other actions.

This survey gave knowledge of why people listen to podcasts (which are the main factors of listening and how listeners justify listening to podcasts). It turned out that people listen to podcasts primarily for entertainment and information purposes. With these research questions, it was also important to look at the fact whether the way you listen podcasts is related to what kind of purpose the programme serves for the listener.

It turned out that broadcasts with informative content are listened as a main activity, but entertainment programs are listened beside light activities (walking, cleaning, etc.) and before going to sleep to relax.

In addition to the above, I considered it important to identify two listeners: a frequent and rare listener. The types of listeners were divided into two – half of the interviewees listened only one or a few podcasts per week, and the same amount of people listened to 3 or more podcasts per week.

This bachelor's thesis is largely based on the theory of listening to the radio, but there is also a difference in listening to radio and podcasts. The biggest difference is the fact that people listening to podcasts can choose at what point they need new information or entertainment. However, listening directly to the radio does not offer the same option.

KASUTATUD KIRJANDUS

- Berry, R. (2006). Will the iPod Kill the Radio Star? Profiling Podcasting as Radio. *Convergence*, 12, 143-162.
- Evans, C. (2008). The effectiveness of m-learning in the form of podcast revision lectures in higher education. *Computers & Education*, 50, 447-626.
- Farmann, E. ja Kramhoft, P. (1997). *Raadioajakirjandus*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.
- Gazi, A., Starkey, G. ja Jedrzejewski, S. (2011). Introduction: Radio and the Digital Age. A. Gazi, G. Starkey ja S. Jedrzejewski (Toim.), *Radio Content in the Digital Age: The Evolution of a Sound Medium*. Bristol, UK/ Chicago, USA: Intellect.
- Kalmus, V., Masso, A. ja Linno, M. (2015). Kvalitatiivne Sisuanalüüs. *Sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas*. Kasutatud 17.12.2017 <http://samm.ut.ee/kvalitatiivne-sisuanalyys>
- Kantar Emor: Raadioauditooriumi Päevikuuring: Suvi 2016 (2016). Kasutatud 21.03.2018
- Kantar Emor: Raadioauditooriumi ülevaade 2017. aasta sügisel (2017). Kasutatud 19.03.2018 <https://www.emor.ee/raadioauditooriumi-ulevaade-2017-aasta-sugisel/>
- Laherand, M.-L. (2008). *Kvalitatiivne uurimisviis*. Tallinn: OÜ Sulesepp.
- Luts, J. (2011). Eesti raadiomaastik 2009. Ude, I. ja Vihalemm, P. (toim.). *Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Seltsi aastaraamat 2011* (66-72). Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.
- Lõhmus, M. ja Johanson, A. (2011). Eesti teel avaõiguslikust ringhäälingust avaõiguslikuks meediaks. *Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Seltsi aastaraamat 2011* (58-65). Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.
- Lõhmus, M. ja Vihalemm, P. (2004). Raadio Eestis 1960-2003: struktuur, programm ja kuulajad. P. Vihalemm (Toim). *Meediasüsteem ja meediakasutus Eestis 1965-2004* (lk 91-119). Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.
- McClung, S., Johnson, K. (2010). Examining the Motives of Podcast Users. *Journal of Radio & Audio Media*, 17, 82-95.

McLeish, R. ja Link, J. (2016). *Radio Production*. New York: Focal Press.

Park, C. S. (2016). Citizen News Podcasts and Journalistic Role Conceptions in the United States and South Korea, *Journalism Practice*, 11, 1158-1177.

Raadio 2 kodulehekülg (2017). Kasutatud 23.11.2017 <https://r2.err.ee>

Schroder, K. C. (2015). News Media Old and New: Fluctuating audiences, news repertoires and locations of consumption. *Journalism Studies*, 16, (60-78).

Sundar, S. S. ja Limperos, A. M. (2013). Uses and Grats 2.0: New Gratifications for New, *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 57, 504-525.

Vihalemm, P., Kõuts, R. (2017). Meediakasutuse muutumine: internetiajastu saabumine. P. Vihalemm, M. Lauristin, V. Kalmus, T. Vihalemm (toim), *Eesti ühiskond kiirenevas ajas. Uuringu „Mina. Maailm. Meedia“ 2002–2014 tulemused* (lk 251-273). Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Üprus, T. (2012). Laste- ja noortesaated Eesti Raadios: 1960. aastatest tänapäeva. Ude, I. ja Vihalemm, P. (toim.). *Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Seltsi aastaraamat 2012* (105). Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

LISAD

Lisa 1. Intervjuu kava

1. Kui vana te olete?
2. Milline on teie haridustase?
3. Milliseid Raadio 2 *podcaste* kuulata?
4. Kui kaua olete juba Raadio 2 *podcaste* kuulanud?
5. Kas kuulata ka mõne teise raadiojaama järelsaateid?
6. Millist saadet/saateid olete kuulanud viimasel ajal (pidanud väärtuslikuks/kasulikuks)?
7. Kui tihti kuulata *podcaste*? (nädalas korra/nädalas 2–4 korda, kuus mõned korrad vms)
8. Kas teete tavaliselt midagi samal ajal kui *podcasti* kuulata?
9. Mida teete samal ajal kui raadiosaadet kuulata? (istute bussis, juhite autot, teete süüa, koristate vms)
10. Miks kuulata *podcaste*?

Kas kuulata *podcaste*, sest:

- See aitab suunata mõtteid eemale probleemidest ja muredest
- Pakub lõdvestust ja meelelahutust.
- Kuulamine vähendab üksindustunnet ja tekitab kaasatuse tunde.
- Informeerib ja annab teada päevakorras olevatest probleemidest, mis ühiskonnas aset leiavad.
- Pakub lootust ja inspiratsiooni
- Aitab lahendada probleeme, toimides informatsiooni ja nõu allikana.
- Suurendab personaalset 'kogemust' ja tekitab huvi varasemalt teadmata olnud teemade, ürituste või inimeste vastu.
- Aitab kaasa eneseteadlikkuse ja üldise teadlikkuse tõstmisele
- Pakub turvatunnet ja abi.
- Järelsaadete kuulamine võimaldab näha ennast teistega suheldes ja liidab liidrite ning 'ekspertidega'.
- Suunab sotsiaalset käitumist, standardite kehtestamist ja pakub eeskujusid, mille abil end identifitseerida.
- Raadio aitab personaalsete kontaktide loomisel.

- Pakub jututeemasid.
- Võimaldab õppida valikuid tegema, neid langetama.

11. Kas teil on ka mõni tuttav, kes kuulab Raadio 2 järelsaateid?

Lisa 2. Intervjuude transkriptsioonid

Intervjuu 1 (22-aastane naisterahvas)

Milliseid Raadio 2 *podcaste* sa kuulad?

Hetkel kuulan ainult seda... "Reispassi". Enne ma kuulasin popkulturiste ka, aga enam mitte.

Kaua umbes oled kuulanud neid *podcaste* või kuna sa umbes alustasid kuulamist?

Aasta aega kindlasti... Ma arvan et isegi rohkem kui aasta. Mingi poolteist aastat.

Kas kuulad ainult Raadio 2 *podcaste* või mõne teise raadiojaama omi veel?

Jaa. Ma kuulan mõnikord Myhitsi. Myhitsis on "MõlaCast".

Aa. Okei. Millest see räägib?

Eee... Seda teevad kaks Youtuberit. Martti Hallik ja Martins Lapins. Ja siis nad räägivad igapäevastest asjadest.

Mhm. Aga miks sa näiteks viimase saate puhul... Kui sa kuulasid näiteks seda "Reispassi".

Mille poolt see sulle huvi pakkus?

See räägib siis erinevatest riikidest. Just need riigid. Need pole sellised tavalised nagu Läti või Leedu. Vaid just sellised... Noh näiteks Kuuba. Viimasel korral kuulasin vist Bali.. Jah Bali oma. Just need riigid siis.

Okei... Aga kui tihti sa umbes kuulad neid? Ma sain aru, et see ongi siis see üks saade kord nädalas. Või?

Jah. Jah umbes kord nädalas ongi.

Aga tavaliselt kui sa *podcasti* kuulad. Kas sul on ka mingi tegevus, mida sa teed samal ajal kui sa kuulad *podcasti*?

Ee... Kindlat tegevust ei ole. Aga üldiselt niimoodi, et kui ma sõidan kuskile bussiga ja niimoodi. Mingit kindlat tegevust ei ole.

Aga üldiselt midagi teed samal ajal kui sa kuulad? Või pigem on nii, et sa kuulad seda siis kui sa oledki täiesti nagu... mitte midagi muud ei tee.

Pigem siis kui ma teen midagi.

Ehk siis kõrvaltegevused jah.

Jah.

Oskad sa välja tuua mõne põhjuse, miks sa kuulad üldse *podcasti*?

Just seda, mis ma siis kuulan?

Jah.

Ongi need riigid on nii huvitavad. Ma ise ilmselt ei satu neisse kunagi, aga... Et need siis... See ka, et need inimesed, kes seal räägivad ei ole nagu turistid seal. Nad on seal ise nagu pikemat aega elanud või töötanud. Siis nad räägivad nagu teisest seisukohast seda. Nad ei räägi nagu turisti seisukohalt seda.

See annab siis nagu uut informatsiooni...

Just.

Aga kas see on aidanud ka mingeid uusi... Teises seltskonnas mingeid jututeemasid tõstatada? Või et julged ise rohkem mingil teemal kaasa rääkida?

Ei ole vist sellist juhust olnud.

Aga näiteks kas sa tunned, et oled sellest rohkem teadmisi saanud või rohkem informatsiooni... Või on see pigem rohkem meelelahutuse eesmärgil?

No peamine eesmärk on ikka meelelahutus, aga samas üks ma ikka saan mingit uut infot kui ma seda kuulan. Just nende riikide kohta siis. Ja mulle meeldib see ka, et vahepeal on mingid laulud, mis on selles riigis nagu populaarsed või selle riigi lauljate poolt lauldud, mis on väga head.

Kas sa plaanid ka mingeid muid *podcaste* hakata kuulama?

Ja, ma ikka otsin mõnikord. Kui mul ongi näiteks uued episoodid kuulatud, siis ma ikka otsin midagi, mida kuulata vahepeal. Aga sellist püsivamat polegi olnud. Ongi see “Reispass” nüüd, mis ma olen umbes poolteist aastat kuulanud ja see “MölaCast”.

Aga kuidas sa üldse jõudsid nendeni ja neid kuulama hakkasid? Või oli sellel mingi põhjus? Näiteks oli lihtsalt igav...

Ma seda algust ei mäletagi... Aga ma arvan, et see oli mingi Youtuberi kaudu. Et tema äkki kuulab mingeid ja siis ma hakkasin ka vaatama. Telefonis on selline *App*. Selline *podcasti App*. Ma kuulan selle kaudu. Ja siis ma hakkasin vaatama neid sealt ja ma arvan, et selle kaudu.

Aga kas sa tead veel inimesi oma tutvusringkonnast, kes veel kuulavad *podcaste*? Kas neid on pigem palju või vähe?

Pigem vist vähe. Ma ei tea ühtegi vist.

Kas see reisisaade näiteks pakub ka huvi, et edasi uurida neid riike või edasi uurida riikide muusika kohta? Nagu sa välja tõid eelnevalt selle muusika teema.

Ja-ja, kindlasti. Just selle muusika osas. Olen otsinud ka pärast nagu et, et on nagu mitu laulu, mis mulle meeldivad ja siis ma olen nagu edasi vaadanud. Ja riikide kohta ka kindlasti. Ikka tunnen huvi nende vastu ja.

Kas sul on tekkinud ka mõne riigi vastu suurem huvi. Et nüüd mõtled, et kindlasti tahaks seal ära käia...

Jaa, ikka tahaks.

Aga kas on ka mõni selline saade, kus sa nagu kuulad ja mõtled, et aa... noh see saade oli üsna igav?

Mmm... Ma ei teagi. Vist ei ole. Oleneb tegelikult ka sellest persoonist, kes seal räägib. Et kui on siukene igavam inimene, siis väga ei kisu seda kuulama küll. Siis see on nagu ühest kõrvast sisse, teisest välja.

Kas see sõltub inimese häälest või sõnadest, mida ta kasutab?

Mm... Ma arvan, et häälest ka tegelikult. Kui on selline aeglane ja hästi palju mõttepause ja siukene. Siis mõte kaob juba ära.

Samas vist sõltub sellest ka, et kui ta toob hästi palju põnevaid seikasid välja, et mis tal endal on olnud ja...

Jaa, kindlasti. Ja näiteks üks saade oli selline, kus saatejuht oli ise seal riigis kohapeal ja rääkis riigist ja siis ta oskas nii hästi kuidagi kuulajale selle pildi ette maalida. Et kus ta just nagu istub. Ta istus kuskil mäe künka peal ja siis oligi kuulda, kuidas mingid lambad ta selja taga nagu määgisid. Et see oli ka nagu põnev. Et sa kujutadki ette kuidas sa ise ka nagu seal oled.

Mhm.. Tundub, et oleme kõik jõudnud läbi arutada. Siis on kõik. Aitäh!

Intervjuu 2 (22-aastane meesterahvas)

Milliseid Raadio 2 *podcaste* sa kuulad?

“Rahva Oma Kaitse”, “Rahva Teenrid”... See vist oli varem. “Olukorrast Riigis” ja “Meloturniir”.

Kui kaua oled umbes kuulanud Raadio 2 *podcaste*?

Ma arvan, et selline kolm aastat umbes.

Kas kuulad ka mõne teise raadiojaama saateid või ainult Raadio 2 *podcaste*?

Ma kuulan ka Vikerraadio ja Kuku raadio *podcaste*.

Millist saadet oled viimasel ajal pidanud vajalikuks või kasulikuks kuulata?

Kas Raadio 2 või üldse?

Raadio 2.

“Rahva Oma Kaitset”.

Aga miks?

Selle pärast, et sealt saab hea huumori annuse nädalaks.

Aga kui tihti umbes kuulad *podcaste*? Nädalas korra? Kaks kuni neli korda. Või kuus mõned korrad?

No see oleneb nädalast. No siin mõni aeg tagasi ma kuulasin ikka iga päev. Aga nüüd pigem siuke nädalas kaks korda.

Aga tavaliselt kui *podcasti* kuulad, teed midagi samal ajal või lihtsalt kuulad mitte midagi muud tegemata?

Mmm... Tavaliselt ma kuulan *podcaste* siis kui ma teen väljas trenni. Sõidan näiteks bussiga või siis enne magamaminekut voodis.

Mhm. Aga oskad ka välja tuua põhjuse, miks *podcasti* kuulad? Nüüd mainisid ka erinevaid saateid, aga kas neil on ka mingisugune erinev põhjus või kõikidel on sama põhjus?

Ei ole. Need saateformaadid on nii erinevad juba. Nagu noh. Avardavad silmaringi kindlasti, sisustavad aega. No ajaviide on vist kõige sisukam. Kui teen trenni õues ja kuulan seda saadet, siis saan teadmisi ka juurde. Nagu kaks ühes.

Aga kas see aitab näiteks suunata mõtteid eemale ka mingitest probleemidest või muredest?

Mul ei ole probleeme, seega ei.

Seega pakub meelelahutust... Aga kas tekitab ka mingil määral kaasatuse tunde? Et kui tead, et teised kuulavad ka seda saadet.

Jah, mõne saatega tunnen nagu ma ise räägiks seal. Mul on siuke tunne, kui ma kuulan.

Kas on ka saateid, mis informeerivad ja annavad teada päevakorras olevatest probleemidest?

Enamjaolt nad ongi ju sellise poliitilise kallakuga saated, mida ma kuulan. Ehk siis jah.

Aga kas oled ka mõnele probleemile saate kuulamise kaudu lahenduse leidnud?

Noh... See on raske küsimus. Mis probleemile? Noh eks see aitab jah lahenduse poole pürgida, aga need on pigem siukesed filosoofilised probleemid, mida seal arutatakse. Kas just otseselt lahendust sealt leiab. Aga saab nagu lisamõtteid, mida siis oma analüüsi kaasata.

Kas mingil määral tekitab ka huvi selliste varem teadmata olnud temade, ürituste või inimeste vastu? Kas on ka nii olnud, et kuuled midagi raadiosaatest ja hakkad siis rohkem ise uurima?

Eee... Nojah näiteks kui raadiosaates on mingi inimene, kes ajab huvitavat juttu. Siis uurid näiteks tema kohta, et millega ta tegelenud on enne. Kust siuke mees või naine ilmunud on. Näiteks niimoodi on olnud mitu korda. Nojah ja probleemide kohta ka või siis mingite sündmuste kohta. Saad ju ise alati taustainfot uurida juurde.

Mhm. Aga näiteks, et järelsaadete kuulamine võimaldab näha ennast teistega suheldes ja liidab liidrite ning ekspertidega... Et kas tunned, et oled ise rohkem asjatundja peale seda, kui oled saate ära kuulanud, tunned rohkem eksperdina ennast.

Jaa, kindlasti. Sest need üldjuhul ju, kes saadet teevad, ongi sellised päevapoliitika saateid... Need ju... Nad on meeletult eeltööd teinud, et seda saadet üldse teha. Kindlasti nad ju teavad tunduvalt rohkem kui mina nendest asjadest. Ja siis saad ju ka rohkem teada ja oled ka rohkem kaasatud ühiskonna kaasa mõtlemises.

Kas mingil määral on *podcastide* kuulamine aidanud standardeid kehtestada või eeskujusid näiteks... Et mille abil identifitseerida ennast.

Oi see küsimus läks väga keeruliseks. Kuidas sa seda ümber sõnastaksid?

No näiteks saatejuhid võivad olla eeskujud ja sa mingil määral samastad end nendega või... Kas on üldse selliseid saatejuhte, kes on eeskujuks?

Mmm... Ma ei tea. Kas just otseselt eeskujuks. Lihtsalt mingid saatejuhid, nagu nende personaalia on sümpaatne mu jaoks. Nende nagu... Mingi inimene, kes teeb saadet. Mõned lihtsalt erinevad teistest rohkem. On näha, et mõni inimene on isemõtlev ja teised räägivad seda möla, mida kõik teised ka korrutavad. Et see tuleb välja tegelt. See tuleb jutu käigus välja, seda on tunda.

Aga on aidanud raadiosaadete kuulamine ka mingite personaalsete kontaktide loomist? Et on kellegagi rohkem jututeemasid olnud ja siis ühine teema...

See on ju loomulik, kui sa kuulad informatsiooni raadiosaatest. Eks see ikka pakub sulle rohkem jututeemasid. Eriti veel arvestades seda, et tänapäeval arvavad ju kõik, et nad on tugitoolipoliitikud. Enamik teemasid ju, mida arutatakse kuskil peolaudades, on ju poliitilised teemad.

Mhm. Aga kas oskad välja tuua, kas on ka mõni tuttav, keda sa tead, et kuulab Raadio 2 järelsaateid?

Ja.. Kindlasti on.

On neid pigem vähe või palju?

Oeh... Võiks rohkem olla, ütleme niimoodi. Aga neid ikka on.

Aga kas on veel midagi lisada *podcastide* kuulamise kohta?

Mmm... Ei.

Aitäh!

Intervjuu 3 (27-aastane naisterahvas)

Milliseid Raadio 2 *podcaste* sa kuulad?

Kõige rohkem “Rahva Oma Kaitset” ja siis “Olukorrast riigis” ja noh... Ma mõtlen et ma... Sa pead silmas nüüd, mida ma telefonis kuulan *podcastina*? Mõnikord ma kuulan nagu saateid ka lihtsalt tagantjärgi internetis...

Jah võib olla ka tagantjärgi internetis, see ei pea olema ainult telefonist.

Ja-ja, okei. Ja siis “Meloturniiri” kuulan.

Mhm...

Ee... Ja siis ongi vist nagu... Raadio 2 kohta vist kõik. Kunagi oli üks Muuli saade ka, aga siis see sai vist otsa...

Jah, oli küll. Aga kui kaua hinnanguliselt oled kuulanud neid saateid juba?

No ma arvan et mingi neli aastat või viis isegi. Seda “Rahva Oma Kaitset” viis, aga “Olukorrast riigis” ütleks neli aastat. Siuke pikaajaline kuulamine.

Mhm... Aga kas Raadio 2 on ainukene, millest *podcaste* või järelsaateid kuulad või on neid veel?

Kuku raadio ka. Seal on see Keskpäevatund. Ja siis Kuku raadios laseb ka Digitundi. Ja siis on mingisugused Äripäeva raadiod ka olemas. Seal on mingisugused ee... mitte nagu finants. Aga kui on maksunduses mingid muudatused. Neil on seal erinevad saated, aga ma ei ole otseselt registreerinud, mis saadet ma kuulan. Ma lihtsalt kuulan Äripäeva raadiot ka. Erinevaid klippe, mis seal huvitavad tunduvad. Ja välismaa *podcastidest* kuulan “Staff You Should Know”. Kaks tüüpi räägivad lihtsalt maailmaasjadest. Siis ma nime ei mäleta, aga erinevad Harry Potteri *podcastid*. Ma olen Harry Pottery fänn eksju ja siis mulle meeldib kuulata, kuidas inimesed seal analüüsivad erinevaid mingeid peatükke. See on selline väga nerdi värk, aga... ja siis kui Game of Thrones käib, siis ma kuulan ka tavaliselt selle osade analüüse ka. Game of Thronesi erinevad *podcastid*, noh neid on seal sadu... Ja noh välismaa omadest veel “BBC News”. Seal on ka

tavaliselt kuskil 45 minutilised uudistesaadet nagu maailmauudiseid. Sellepärast kuulan. Ja siis ongi vist kõik.

No neid on päris palju. Aga millist saadet oled just viimasel ajal kuulanud või pidanud väärtuslikuks? Või kuulad kõiki neid korraga kogu aeg?

Kuulan kõiki praktiliselt kogu aeg, sest et ma teen tööd kodus arvutiga. Tavaliselt kui on mingid uued osad tulnud, siis ma kuulan need nagu läbi. Et alustan tavaliselt nagu “Rahva Oma Kaitsest” ja siis lähengi. Vaata, et “Rahva Oma Kaitse” on teisipäeval ja siis ma lähengi nagu nädala lõppu välja... Lõpetangi siis saatega “Olukorrast riigis”, sest see on pühapäeval onju.

Mhm.

Ja siis seda “Staff You Should Know” saadet kuulan ma iga õhtu enne magama minekut. Suhteliselt igapäevane kuulamine ikka.

Mhm, aga mille poolest just erinevaid saateid vajalikuks või kasulikuks pead? Et noh kui kuulad, siis mingi informatsioon on just selline ka, mille pärast seda kindlat saadet kuulad või...

Mhm. Ma kuulan hästi palju nende saatejuhtide enda pärast ka. Esiteks see jutt peab olema selline intelligentne ka, et ma ei viitsi nagu sellist möla konkreetset kuulata. Aga saatejuhid on nagu kasvõi näiteks Keskpäevatund. Need inimesed tunduvad mulle nagu adekvaatsed... Ja siis on huvitav kuulata nende arvamusi. Muidugi see... mul ei tule meelde... Kes selle “Olukorrast Riigis” on? Ahto.. Lobjakas.

Jah, ja Karnau.

Just. Ja Lobjakas läheb vahepeal väga äärmustesse, aga mul ikkagi meeldib, mida tema ikkagi asjade kohta arvab. Et ma pigem nagu... et ma kuulan pigem nagu saatejuhte, kui seda mingit konkreetset teemat... Ma tahaks lihtsalt teada, et mida nemad arvavad.

Mhm.. Mingitest teemadest jah.

Jah-Jah.

Ja nagu me enne ka rääkisime, siis oligi et... et noh “Rahva Oma Kaitsega” alustad nädala alguses ja lähed edasi nende teiste saadetega ja lõpetad “Olukorrast Riigis” saatega. Ja seda “Staff You Should Know” sa kuulad nagu igapäevaselt?

Mhmm...

Et selles mõttes hästi tihe kuulaja. Aga nagu tuli jutuks, et kuulad saateid siis kui tööd teed. Kas sa teed veel mingeid tegevusi, siis kui sa saateid/saadet kuulad?

Eestikeelseid saateid ma võin kuulata töö kõrvale, aga ingliskeelseid ma töö kõrvale ei kuula, sest et ma tunnen, et mu aju hakkab liiga palju tõlkima vaata. Ja ingliskeelseid ma ei saa päris nii kuulata töö kõrvale. Aga üldjuhul jah... Ma midagi muud ei teegi *podcaste* kuulates... Ma ei saa nagu päris koristada ja kuulata... Et ma nagu tahaks ikkagi keskenduda sellele kuulamisele ka. Seetõttu mul ongi vaja, et mul on kõrvaklapid peas ja ma otseselt midagi muud ei tee.

Ja “Staff You Should Know”, seda ma kuulan enne magama minekut. Seda ainult kuulangi, vaikselt niimodi. Ja siis ma olen pannud endale taimeri kolmekümne minuti peale ja selle ajaga ma tavaliselt olen juba magama jäänud. Ja siis järgmisel päeval kuulan edasi sealt kus ma pooleli jäin. Vot.

Aga mis see töö on, mille kõrvalt saad sa niimodi kuulata?

See on hästi lihtne selline ühekülgne andmesisestuse töö. Ehk kui ma nagu mingit kirjandit peaksin kirjutama, siis ma ei kuulaks elusees. See on jah selline lihtne hiirega tšekkimine, et see väga suurt ajumahtu ei nõua ja siis ma saangi kuulata koguaeg kõrvale.

Okei.. Aga põhjused... Tuli jutuks, et saatejuhid on sinu jaoks *podcasti* kuulamise üheks põhjuseks, aga mis oleksid veel need põhjused, et miks just neid *podcaste* kuulad?

No... Igast asju saab teada. Ongi, et maailmaasjadest räägitakse. Et näiteks “Staff You Should Know”, nad selgitavad... Nad ise ka ei tea ja siis nad uurivad, teevad *researchi* ja siis räägivad,

mis nad teada said. No näiteks veretüübid töötavad ja mis teema sellega on, et nagu null positiivne. Ja noh nagu sellised maailma üldasjad. Ja poliitikast on hea teada, et mõnikord nendes *podcastides* räägitakse asjadest, mida nagu ajalehtedes ei kirjutata. Siis sa saad jälle mingisugust uut infokildu teada. Ja noh “Rahva Oma Kaitses” seal õpid ajalugu tundma ja mingeid imelikke vene... Vene kuulsuste kohta kuuled asju.

Riigipeade näiteks...

Jah. Ja-ja täpselt.

Mingil määral suurendab ka siis personaalset kogemust, et tekitab uut huvi enne teadmata asjade kohta?

Jah. Näiteks “Rahva Oma Kaitses” Mart Juur laseb muusikat ja siis ma olen pärast hakanud seda muusikat hakanud kuulama näiteks. Noh Mart Juur mõjutab mind ka oma muusikavalikutega. Et ma võib-olla ei teadnud mingit bändi varem, aga nüüd tean ja siis nüüd võib-olla kuulan ka edaspidi.

On jah, need on tihtipeale näiteks mõned uued tulijad või sellised, et on uus plaat välja tulnud..

Jah, ka siuke päevakajaline.

Mhm. Kas mingil määral ka äkki see, et võimaldab näha end teistega suheldes ja liidab liidrite ning ekspertidega? Just nagu näiteks Karnau ja Lobjaka saade, et siis mingil määral tunned, et nagu sa oled ka siis teadlikum ja saad nendel teemadel kaasa rääkida.

Ja. Mhm, kui mõnikord kasvõi tuttavatega on teemaks tulnud, et... See on mingi poliitiline teema... Siis ma julgen rohkem arvamust avaldada. Ma ju tegelikult ei avalda enda arvamust, vaid siis ma räägin, et mida Karnau ütles või... Aga enne *podcaste* ma polnud kindlasti nii teadlik. No näiteks poliitilistest teemadest, et see on täiega suur pluss ja.

Mhm. Aga kas *podcastide* kuulamine on aidanud ka mingisuguste personaalsete kontaktide loomisel? Näiteks et just läbi mingi uue teema, mida oled kuulnud ja siis hakkad kellegagi rääkima ja tulevad ühised teemad...

See on tegelikult liitnud, et kui olen maininud, et kuulan mingit saadet ja siis keegi teine kuulab ka seda saadet, näiteks täiesti võõras inimene ja siis me hakkame nagu rohkem suhtlema. Aga... Ma ei tea, sisu poolest nagu mitte... Poliitilised saated, need on nagu hästi sellised universaalsed, et ma ei tea... See vist otseselt pole mõjutanud minu tutvusringkonda.

Pigem siis see, et uus informatsioon ja on jututeemasid, millest tuttavatega rääkida.

Mhm.

Kas on ka äkki lahendanud mingisuguseid probleeme, et kui on vaja mingisugust infot või nõu vaja? Või selles suhtes, et need saated pole küll otseselt eneseabisaated, aga et võib-olla mingeid probleeme lahendanud, või oled ise midagi selgemaks saanud?

Mmm... Ei mitte päris vist. See “Staff You Should Know” samas seal on olnud mingisugused saated, mida ma olen valinud teema järgi. A la ma just käsin verd andmas ja siis ma tahan seda veretüübi asja teada saada ja siis ma tõesti uurisin nagu täpsemalt, et valisin selle teema, et ma tahan teada ja olen nüüd targem. Aga muidu otseselt mitte, et vahet pole, mis teema on, ma ikka kuulan nagu.

Miks ma hakkasin üldse kuulama niimoodi raadiosaateid oli põhjus, et ma ei jäänud öösiti üldse magama ja siis ma alustasin audioraamatutega. Aga kuna need on võrdlemisi kallid, ingliskeelsed nagu. Ja siis ma avastasin, et on olemas sellised asjad nagu *podcastid* ja see oli umbes viis aastat tagasi. Pärast seda avaneski *podcasti* maailm ja mul ongi nagu osad *podcastid* need, mida ma kuulan lihtsalt seetõttu, et ma ilusti magama jääks, et vaikne mehe hääl räägib ehk “Staff You Should Know” näiteks. Ja siis ülejäänud saated on nagu... Noh siis “Olukorrast riigis” ja “Rahva Oma Kaitse”, kus ma nagu tõesti tahan kuulata algusest lõpuni läbi ja siis neid ma kuulan töö kõrvale.

Aga kui kaua umbes audiobookke kuulasid?

Umbes aastakese ja siis sinna kõrvale *podcastid*. Kuulasin kõik Harry Potteri raamatud läbi ja siis sinna kõrvale veel neid, mis ma sain ja siis enam polnud midagi kuulata ning siis läksin üle *podcastide* peale. Hakkasin täielikult sada protsenti neid kuulama.

Audiobook on nagu keegi loeks õhtul unejuttu. Samas hästi palju sõltub ka sellest, kes loeb, et kui mõni lugeja oli hästi sellise kileda häälega, siis neid ma ei viitsinud üldse kuulata. Aga kui oli selline rahulik ja just parasjagu meeshääl, siis aitab magama jääda paremini.

Aga kas mingil määral ka *podcastide* kuulamine suunab sotsiaalset käitumist. Näiteks mingite standardite kehtestamist või pakub eeskujusid, mille järgi...

No eeskujude poolest Mart Juur ajab koguaeg raamatuid lugema. Nad räägivad ju pidevalt, et aa ma lugesin selle raamatu läbi, tolle raamatu läbi. Siis paneb mind mõtlema, et peab ka ikka rohkem lugema, küll nemad on ikka tublid. Aga ma ei oska öelda, kuivõrd poliitilised saated on minu arvamust poliitikast kuidagi kujundanud või mõjutanud. Et pigem ta on lihtsalt selline taustinformatsioon olnud, mille põhjal mina olen kuidagi nagu enda arvamuse kujundanud. Aga konkreetselt ma ei järgi kedagi.

Et ta loob siis sellise baasi, et sa saad info kätte ja lähed ise vaatama. Otsid infot juurde ja kujundad ise oma arvamuse sellest?

Jah. Sest et ükski nendest saatejuhtidest... Et Eesti need poliitikasaated. Ma ei ole nagu sada protsenti nagu ühegi saatejuhiga nõus iga kord. Mõnikord kattub aramus, mõnikord ei kattu üldse. Selle põhjal ma ütlekski, et natukene kujundan, aga konkreetselt ei oska välja tuua et kes või miks on mind kõige rohkem mõjutanud ja mille poolest. Pigem baasinfo.

Mhm-mhm. Aga kas sa tead muidu palju inimesi, kes kuulavad Raadio 2 saateid või pigem on see selline...

Minu tutvusringkonnas vist pigem selliseid tekstisaateid kuulavad vähesed, rohkem Raadio 2st küll muusikat. Muidugi see "Staff You Should Know", seda kuulavad mul mitmed tuttavad. Aga jah, mitte Raadio 2 omasid.

Mhm. Raadio 2s on hästi palju saateid, aga seal on umbes kolm neljandikku muusikasaateid. Et sõnasaateid on üsna vähe.

Jah... Aga muidugi ma võin oma vanaema välja tuua. Tema kuulab seda kosmosesaadet. Hallo kosmost. Seda olen ka ise vahepeal kuulanud, aga see on nii uhhuu minu jaoks, et panen mingilt maalt kinni selle.

Aga kas kuulad *podcaste* ka siis kui näiteks sõidad bussis või autos või teed ehk trenni?

Autos on mul hetkel selline raadiomakk, et saan ainult hetkel olevat raadiosaadet kuulata, et ma ei saa nagu tagantjärgi kuulata. Kui parasjagu tuleb näiteks "Olukorrast riigis", siis ma panen kõvemaks ja kuulan, aga kuna mul tehniline võimalus puudub nagu *podcastide* kuulamiseks autos, siis ma pole kuulanud. Aga trennis ka, et mind häirib kui keegi jutustab minuga samal ajal.

Et siis keskendumine on raskendatud...

Mhm, täpselt.

Aga kas mingit saadete puhul võib ka seda ette tulla, et mõnda on nagu lihtsam kuulata ja mõnda vahepeal nagu keerulisem. Et mõtled, et ah nii keeruline jutt on täna, et ma panen kinni... Et olen väsinud...

Jah. On küll.. Näiteks "Olukorrast riigis" on taoline saade, kus Lobjaka jutt on üsna keeruline. Pole selline lihtne suhtluskeel... Tema tekst on nagu essee või midagi sellist. Jah, seal peab ikka kuulama. Muidu pole nagu kuulamisest kasu, kui see on lihtsalt taustamüra.

Tundub, et kõik on nüüd küsitud. Suur aitäh!

Intervjuu 4 (23-aastane meesterahvas)

Milliseid Raadio 2 *podcaste* kuulata?

Hmm.. Oota, ma võtan kohe App-i ette, siis ütlen sulle. Ma kuulan... Sa tahad siis nagu nimeliselt, jah?

Jah.

Ma kuulan: Olukorrast Riigis, Agenda, Laupäeva Hommik, Popkulturistid, Reede hommik... Kuigi seda ma väga ei kuula, ta on mul siin olemas. Ma vahel vaatan siit neid klippe... Ja siis ma kuulan Reispassi, siis ma kuulan ee... seda Kinovärgiga Mandariini ja praegu vist laias laastus on hetkel kõik.

Mhm. Ja oskate te välja tuua kui kaua te olete neid Raadio 2 *podcaste* kuulanud?

Osasid rohkem, osasid vähem. Selles suhtes, et ee... Reispassi algusest peale kui ta tuli. Siis poolteist aastat tagasi ja teisi... Olukorrast riigis üks kaks-kolm aastat ja-ja. Ütleme siis et kolm aastat.

Kas Raadio 2 on ainus, mille *podcaste* kuulata või ka mõne teise raadiojaama omi?

Ma kuulan tegelt hästi palju *podcaste* ja mitte ainult nagu raadiojaamade omasid. Selles mõttes nagu... Eestist on mul eee... paar raadio Kuku saadet.

Saate äkki nimetada need saated ka?

Digitund, Restart eee... siis on Olukorrast ajakirjanduses. Aa siis on Vikerraadiost Meediatund... Aa aga Raadio 2st on Rahva Oma Kaitse ka. Võid selle ka kirja panna. Vikerraadiost on veel Samost ja Ruussaar. Jah... vist rohkem praegu polegi nagu raadiojaamade koha pealt.

Mhm. Päris-päris palju ikkagi. Aga nendest välismaistest. Ikkagi kui palju neid umbes? Kui suur see osakaal on... Et kas on rohkem välismaiseid või pigem ikka rohkem eestimaiseid?

Laias laastus pooleks. Selles suhtes, et eee... ma vaatan, et mul on praegu listis 34 *podcasti*. Et mul on ilmselt ee... ma jah.. ilmselt jah pooleks. Neid, mis on välismaalt ja neid, mis on Eestist. Ilmselt võib olla natuke rohkem neid, mis on välismaalt.

Mhm, okei. Otseselt mul vist neid välismaa omade nimetusi vaja ei ole. Et ma pigem keskendun Eesti omadele.

Eestist on veel mingeid, mis nagu raadios otseselt ei ole. Neid on muidugi vähem. Globaalsed eestlased on näiteks.

Mhm.

Eee... Korra vaatan, kas midagi veel on Eestist, mida raadiost ei lasta.

Aga millist saadet oled just viimasel ajal kuulanud või need on ongi sellised saated, mida sa näiteks alustad nädalat... Noh mingi kindla saatega alustad ja siis nädala vältel kuulad neid kõiki saateid siis lihtsalt mingis kindlas järjekorras... Või...

Noh ma püüan jõuda, alati ei jõua. Selles mõttes, et ma püüan nagu jõuda nad alati ära kuulata, aga alati ei tule välja. Ja siis... Nagu rohkem kuulan Popkulturiste ja Reispassi. Need nagu ongi seal eespool otsas ja siis tulevad need poliitikasaated, meediasaated. Eee... ja ja muud asjad. Agenda on niimodi, et ta on mul siin *podcastis* olemas. Kui ma näen, et on mingi huvitav intervjuu olnud, kuna need intervjuud on nagu välja lõigatud, siis ma kuulan need järgi. Kuna mul nagunii Raadio 2 põhimõtteliselt koguaeg mängib, siis ma Agendat kuulan tööd tehes taustaks. Tavaliselt ma seda üle otseselt ei kuula.

Nüüd ongi see küsimus, et kui... Seda enam, et sa nii palju *podcaste* kuulad, et kas sa teed ka mingisugust kõrvaltegevust selle ajal või sa pigem kuuladki siis seda eraldiseisvalt?

Tavaliselt ma ikka teen midagi muud. Kas siis trenni või süüa või koristan või-või ühistranspordis. Ühesõnaga midagi sellist. No seda on ka vahepeal, et hommikul enne voodist tõusmist või õhtul enne magama jäämist siis kuulad mingi episoodi ära. Või-või lõpetad mingi

episoodi. Selliseid asju on ka, aga ma pigem jah kipub jääma sinna, et samal ajal teen midagi muud. Et midagi sellist mittemõttelist.

Aga kas see mingil määral sõltub ka saatest, et näiteks Olukorrast riigis näiteks on selline, mis vajab rohkem süvenemist, et seda siis rohkem eraldiseisvalt ja näiteks Rahva Oma Kaitset mõne muu tegevuse kõrval. Et ta on selline kergem võib-olla.

Jah. On küll. Et see pigem kipubki jääma sinna. Et see poliitika ja meedia saated, kus on vaja ise kaasa analüüsida siis eee... siis seal pigem see kipubki jääma sinna niiöelda passiivsemate asjade juurde. Et seal tõesti samal ajal midagi ei tee suurt juurde. Aga tegelikult see hästi sõltub, et noh näiteks trenni tehes sa väga palju mõtlema ise ei pea ja siis sa saadki analüüsida seda, mis nad seal saates räägivad. Et see kipub ikka jääma sinna kanti, et rohkem teed muid asju, ka samal ajal.

Aga kas sa oskad ka välja tuua põhjuse, miks sa kuulad *podcaste*? Muidugi need saated on hästi erinevad. Selles suhtes, et nende sisu on erinev ja seetõttu ka ilmselt põhjus on erinev. Aga üldiselt oma sõnadega.

Üldiselt selle pärast, et ma ei ole koguaeg raadio juures, kui need saated eetris on eksole. Et ee... *podcast* on selline hea mugav järelkuulamise viis, et ta tuleb mulle App-i ise kohale ja siis ma võtan sealt kuna ma tahan. Pluss siis see, et sa saad sealt ee.. ta alla laadida. Et kui sa peaksid sattuma võrgust välja kuskile mmm...

No näiteks lennukiga lennates saab ka samamoodi.

Jah, just. Siis ma tavaliselt olen alla laadinud suurema portsu *podcaste*. Sest tahes tahtmata, kuna neid on nii palju ja ma tõesti kuulan päris palju *podcaste*, ka mitte ainult Eestist, siis nad mingiaeg kuhjuvad. Kuna sul realselt on see, et noh ainuüksi Raadio 2 peale sul tuleb nädalas mingi ca 5-7 h audiot, eksole. Et noh mingiaeg ta kuhjub ja siis kuulad kas portsu järgi või noh vahepeal jäävad ka saated vahele. Aga seal ongi see jah, et pigem sellepärast, et ma saan seda kuulata endale sobival ajal. Pluss siis veel, et jutusaadete puhul sa saad kuulata kiiremini seda, et ta saab ka kiiremini läbi.

Nojah, seda küll. Aga mainisid ka seda, et mingeid saateid kuulad ka näiteks rohkem söögitegemise kõrvale. Et kas need on siis pigem meelelahutuslikul eesmärgil ja osad on siis nagu rohkem informeerival eesmärgil? Või kõik on mingil määral ikkagi informeerival eesmärgil?

Noh eks ma püüan ikka kõikidest mingit infot kätte saada ja kui vähegi saab, siis seda infot enda huvides ära kasutada. Aga Rahva Oma Kaitse on peaaegu puhtalt meelelahutus eksole, et seal nagu uut informatsiooni on nagu vähevõitu. Popkultuuristid samamoodi, et nad ju arutavad seal peamiselt. Ee... aga kui rääkida Olukorrast Riigis, Reisspassist, Agendast jne. Siis nad ongi ju uue info saamiseks. Eesti ja teiste asjadega kursis olemiseks, et sellepärast.

Aga kas mingil määral tekitab ka kaasatuse tunde? Et mõtled, et noh paljud inimesed veel kuulavad või hoopis midagi saatejuhtidega seoses. Et tunned, et oled justkui samas vestluses, kuigi tegelikult sa ei saa kaasa rääkida.

Pigem nagu tekib see kaasatuse selles suhtes, et nagu näiteks Olukorrast Riigis tekitab väga palju sellist diskussiooni ka mujal sotsmeedias eksole ja siis tahad teada, millest inimesed räägivad ja ise kaasa rääkida. Ühelt poolt selle pärast ja osade saatejuhtide puhul on nagu see, et nende stiil on hea ja tore ja-ja mingil määral mängib ka see rolli, et ma tunnen isiklikult neid ja nagu tean, mis inimesed nad päriselt on ja siis on nagu huvitavam kuulata seda kuidas nad oma saadet läbi viivad ja kuidas nad teevad. Et seal on nagu mingis mõttes ka selline professionaalne huvi sees, et kuidas näiteks teised intervjuusid läbi viivad või kuidas saadet üles ehitavad jne. Et see on ka üks nendest huvidest.

Et see on pigem ka selline tööalane huvi. Et enda professionaalsust siis niiöelda...

Just-just.

Ja kindlasti siis ka see, et informeerib ja annab teada päevakorras olevatest probleemidest. Et siis ka see, et tekitab jututeemasid, mille põhjal... Et siis ongi... Sõpradega rääkida või kolleegidega.

Jah, absoluutselt. Kindlasti on ka see, et noh ma ei tea saad sealt mingitele enda mõtetele ja ideedele kinnitust, et näiteks noh teised mõtlevad ka nii nagu mina või hoopis võiks sellele teemale vaadata selle nurga alt. Et kõik sellised asjad nagu ikka on nagu olulised.

Mhm. Aga kas on aidanud ka mingil määral probleeme lahendada? Et see informatsioon, mis on saatest saadud või-või pigem mitte?

Mm... Mulle kohe ei meenugi mõni probleemilahendus, et mis probleemi oleks osanud ära lahendada. Et... sellist asja kohe ei meenu. Kindlasti ta annab üldteadmisi mille põhjal sa oskad nagu rääkida täpsemalt mingisugustest asjadest, et mingi teema on jututeemaks ja saadki öelda, et noh ma ei tea... Reispassis räägiti sellest riigist või sellest kohast niimodi ja naamoodi. Et saad selliseid üldteadmisi juurde, millest erinevates vestlustes rääkida.

Mhm. Aga selles mõttes ta tekitab ka kindlasti huvi kui on mingisugused teemad... Et tihtipeale otsid ka ise mingisugust informatsiooni juurde kui sa oled midagi kuulnud mingite riikide kohta või mis iganes... Oled ka tihti hakanud näiteks pärast saate kuulamist hakanud otsima mingit muud informatsiooni või?

Jaa, vahel on seda juhtunud küll. Kasvõi nagu see inimese kohta. Kui ta tundub huvitav inimene olevat, siis tema kohta loed. Eee... otsid ta üles sotsiaalmeediast, jälgid teda sead. Kohtade ja teemade kohta samamoodi. Kui on olnud Olukorrast riigis mingisugune teema nagu nädalajooksul kõrvast mööda läinud, siis lähed loed mingisuguse artikli läbi ja tead umbes enamvähem, millest räägitakse. No alati ei jõua olla nii põhjalik, oledki kuskil bussis ja siis ei viitsi guugeldada jne. Aga kui on midagi väga põnevat, siis ma tavaliselt tekitan mingi märkme kuhugi, et sellest rohkem nagu uurida. Aga alati seda ei ole, see on pigem harvem juhus.

Mhm. Aga... Okei. Aga kindlasti siis aitab kaasa üldise teadlikkuse tõstmisele, et üldised sellised päevakorras olevad teemad. Aga kas nagu mainisime ka, et noh mingil määral tuleb see kindlasti tuleb sellest kasu ka tööelus. Aga kas ta mingil määral võimaldab ka näha siis endast teistega suheldes ja liidab liidrite ning ekspertidega? Ehk siis nende saatejuhtidega või intervjueeritavatega. Et tekib selline tunne nagu samastumistunne.

Tekib nagu see, et sa nagu oskad. Nagu oled neid kuulnud mingitel teemadel rääkimas. Tekitab nagu sellist ühist kõneainet juurde. Saadki minna tema juurde ja öelda, et kuule te rääkisite saates niimoodi ja mina mõtlen hoopis niimoodi võib-olla. Et see oli äge või see ei olnud õige. Mis iganes, et ta tekitab sellist kõneainet juurde kindlasti ja noh sa saad nagu nende intervjueeritavate kohta teada ka, et mis inimesed nad on ekssole. Jällegi et ta ei pruugi olla sulle tuttav inimene, aga kui sa teda kusagil kohtad või näed, saad noh minna ligi ja öelda, et see oli jubeäge saade. Või noh kasvõi näed seda inimest ja tahad teema kohta rohkem teada saada ja kui sobiv hetk on, siis sa saad minna ja küsida. Et sa nagu tead, et see inimene teab nendest asjadest. Et ta nagu annab selle vestluse teemasid küll ma arvan. Kui kuulata koguaeg neid saateid.

Aga kas mingil määral on aidanud ka mingisuguseid standardeid kehtestada või pakub eeskujusid, mille puhul ise üritad oma saadet paremaks muuta või midagi sellist.

No selles suhtes küll jah. Ma katsun vältida teiste ideede enda saates kasutamist. Aga ma olen püüdnud nagu mingeid selliseid vorme või mingit ma ei taha öelda nagu stiili, aga üldist hoiakut või tunnetust üle võtta. Ma väldin küll seda, et teiste inimeste stiili üle võtta või veel hullem, et teiste inimeste arvamusi nagu üle võtta.

Mhm.

Aga pigem see on mingisugune vorm... See läheb küll väga professionaalseks ära, aga võib-olla *podcast*idest ka, aga ma ju kuulan sageli välismaa raadiojaamasid, et kuulda, kuidas nemad

oma asju üles ehitavad. Et seda sa ikka vaatad vahel, et kuidas teised teevad ja kui sulle meeldib see, siis püüad ise teha nagu samamoodi. Ja jututeemadega täpselt samamoodi. Sa nagu kuuled kõrvalt kasvõi seda, et kui saatejuht segab intervjuueeritavale pidevalt vahele, siis saad aru kui ebameeldiv see kuulajale. Oled ise ka seda võib-olla paar korda teinud ja proovid edaspidi vältida. Noh mingid sellised ajad on küll jah.

Et nagu mida ise tehes tähele ei pane, aga kui sa kõrvalt kuulad teist, et siis saad aru sellest.

Nad nagu räägivad ka, et kõige ebamugavam on enda saate järele kuulamine...(00.16.43-00.18.07 omavaheline arutelu, mis puudutab saatejuhtimist).

Aga kas oskad ka välja tuua mingisuguseid eeskujusid, kes oleksid *podcastide* saatejuhid. Või kes on sellised, kes on sulle sümpaatsed.

Raadio 2 siis?

Jah, näiteks.

Ee... no mulle näiteks meeldib kuidas Ivo teeb Reispassi, sest tema stiil on nagu selline hea vaba ja siuke *chill*. Et kuidas sa kutsudki stuudiosse mingi... ma ei taha öelda, et suvalise. Kutsudki stuudiosse külalise ja saavutad selle, et temaga on mõnus tund aega järjest põhimõtteliselt juttu rääkida. Et see on nagu hea. Eeskujusid selles suhtes on raske tuua, et need saated ongi väga erinevad. Üksasi on jutusaade Olukorrast riigis, kus sa tund aega järjest räägidki päevakajalistel teemadel. Teine asi on... (lause eemaldatud – väljendas liiga selgelt inimese professiooni) Et noh natukene keeruline on tuua neid eeskujusid mingitest teistest saadetest, mis on hoopis teistsuguse formaadiga.

Aga kas *podcastide* kuulamine on aidanud ka luua mingisuguseid uusi kontakte? Lihtsalt selle põhjal, et olen kuulanud, et noh näiteks sina kuulad ka. Et kas tekib selliseid jututeemasid? Või on pigem omakeskis arutamiseks?

Pigem on omakeskis arutamiseks. Siukest uut kontakti ma küll ei mäleta, et oleks olnud. *Podcastide* kaudu vist nagu mitte. Seda on nagu olnud, kus eee... (lause eemaldatud – väljendas liiga selgelt inimese professiooni). Et Olukorrast riigis saates oli niimoodi ja naamoodi, et ta ei tule otseselt selle *podcasti* pärast. Et eee... kindlasti seda oleks. Võib-olla ei hakka alati rääkima sellest, aga kindlasti see on võimalik.

Mhm, okei. Pigem siis jah selline kolleegidega ja sõpradega arutamiseks.

Jah.

Okei, aga kas see on aidanud ka valikuid langetada või võimaldanud õppida, kuidas valikuid langetada? Või pigem ei.

Valikuid langetama, mis mõttes?

No selles mõttes, et kui on mingid olukorrad, et nende lahendamine või erinevate situatsioonide mingisugune...

No pigem inspireerivad need inimesed, kes neid saateid teevad. See nende stiil, kuidas nad käituvad, kuidas nad on. Jällegi Popkulturistides ja täpselt samamoodi Reispassis on ka väga palju selliseid olukirjeldusi või mingisuguseid olukordade läbiviimisi. Et eee... võib-olla need inspireerivad rohkem, et kuidas inimesed nendes olukordades on käitunud ja need nagu jäävad rohkem meelde. Ma nagu ühtegi konkreetset näidet praegu ei oska tuua, aga noh ongi nagu see... Mulle endale meeldib hästi see elustiil või mõtteviis, et noh liigne muretsemine üldiselt ei tule kasuks ja pärsib olukorra lahendamist. Kui teised inimesed ka niimoodi mõtlevad, siis see annab ka julgust mitte muretseda juurde. Ma arvan, et see on üks selline asi.

Okei, aga mul on praegu vist küsimused otsa saanud. Aitäh! (00.22.17- 00.24.54 omavaheline vestlus sellest, miks *podcastides* muusikat vahepeale lastakse)

Aitäh!

Intervjuu 5 (24-aastane meesterahvas)

Kaua olete Raadio 2 *podcaste* kuulanud?

No umbes kaks aastat.

Mhm. Milliseid Raadio 2 *podcaste* kuulate?

Peamiselt siis Koit Raudsepa saadet.

Mõne teise raadiojaama saateid kuulad ka?

Kukust Tarkade Klubi ja Äripäeva raadiost siis vastavalt sellele, mis tundub põnev.

Aga millist saadet või saateid oled kuulanud viimasel ajal? Pidanud väärtuslikuks/kasulikuks?

Mm... Pigem Äripäeva omasid ja siis Kuku Tarkade Klubi. Raadio 2 *podcasti* niipalju enam pole kuulanud. Kui just siis pole mõnda huvitavat bändi nädala plaadina või mingeid saatekülalisi Koit Raudsepal, et intervjuud oleks põnevad.

Mhm. Mainisid Koit Raudsepa saadet. Aga kas oled mõnda saadet veel näiteks varasemalt kuulanud? Noh ühekordselt või...

Ühekordselt oli see Onu Bella pühapäevahommik. Ja... Otse olen kuulanud seda noh Olukorrast Riigis.

Aga teiste raadiojaamade *podcaste* näiteks milliseid kuulad?

Äripäeva puhul on raske öelda, seal see saatekülaline on üldjuhul põnev või mingi teema, mida siis arutatakse saatekülalistega. Kindlat ei saa nagu öelda, seal pole see vist nii selekteeritud saadetekks. Või noh vähemalt ma ise võtan selle listi lahti kus need saated on ja sealt valin sobiva pealkirjaga saate minu jaoks.

Aga välismaiseid *podcaste* ka kuulad?

Ja. Tim Ferrisse oma, Gary Vaynerchuk ja Jordan Peterson.

Et nende välismaiste *podcastide* osakaal on ka üsna suur?

Ja võib-olla isegi ee... natukene suurem kui eestikeelsete oma isegi.

Ja kui tihti *podcaste* kuulad? Mainisid, et varasemalt kuulasid pisut rohkem, aga nüüd?

No selline 3,4,5 korda nädalas ikka. Selline päris igapäevane pole, aga kui vähegi võimalik, siis midagi ikka jah.

Mhm. Aga tavaliselt kui *podcasti* kuulad, kas teed ka midagi samal ajal või pigem on see täiesti eraldi tegevus?

Samal ajal pigem: kõnnin kooli, sõidan autoga, koristan või teen süüa kodus. Peamiselt sellised tegevused. Vahel õhtul enne magama jäämist ka selline, lihtsalt klapid pähe ja kukun ära siis kui kukun.

Mhm. Aga kas see sõltub ka saatest. Noh näiteks et mingi saate puhul teed kõrvaltegevust ja mingi saate puhul näiteks ei tee.

Ei, pigem mitte. Et ee... alati tavaliselt kõrvaltegevusena. Ei keskendu nagu nii pingsalt ühele saatele. See võtaks liiga palju aega ära, et muud asjad jääks tegemata. Et tavaliselt üsna pikad ka, ligi tunni ajased on need saated.

Mhm-mhm. Aga põhjus, miks *podcasti* kuulad? Oskad välja tuua?

Ee... Ja, selles mõttes, et vaba valik nagu millal kuulad. Pole sellist aja piirangut või limiiti, et millal sa saad seda saadet kuulata.

Mhm.

Ja kindlasti ka põhjus see, et saadki mitut asja korruga teha, et see on ka mõnus. Omandad mõne kasuliku teadmise *podcastist* ja samal ajal teed mingisugust igapäevast tegemist, mis lihtsalt vajab ära tegemist.

Mhm. Aga põhjus, miks kuuladki *podcasti* on pigem siis, et informeerib või pigem meelelahutuslikul eesmärgil?

Ee... Informeerib pigem.

Aga kas on aidanud ka lahendada mingisuguseid probleeme varasemalt? Et näiteks oled kuulanud mõnda *podcasti* ja saanud teadmisi, millega mingisuguseid olukordi lahendada? Otseselt mitte, pigem lihtsalt jututeemaks olnud kaaslastega. Et kas oled kuulnud seda *podcasti*, kas kuulsid seda teemat? Nagu pigem arvan, et pigem jutuainet pakkunud.

Aga näiteks on *podcasti* kuulates tekkinud huvi ka mõne varem teadmata olnud teema vastu? Või pigem mitte? Või inimeste, ürituste.

Võib-olla tehnika valdkond on võib-olla natuke rohkem. Kui räägime siin autotööstusest, teslast või... Või midagi sellist. Teslaga muidugi käib Elon Musk kaasas, see on see miks see pigem on huvitav. Aga see teema, et mis maailmas toimub selles valdkonnas.

Mhm. Et siis aitab ka üldise teadlikkuse tõstmisele, aga samas ka sellistele spetsiifilistele teemadele. Et pigem vist need Äripäeva saated, mida kuulad ongi pigem vist spetsiifilise suunitlusega. Ma oletan.

Jah-jah.

Aga kas näiteks järelsaadete kuulamine mingil määral võimaldab ka näha ennast ee.. nagu liidritega, ekspertidega sarnaselt või pigem mitte.

Aaa... Sealt pigem nagu saab mingeid häid omadusi üle võtta. Kuulata mingeid saateid, kus on ee... niiöelda Eesti tippjuhid olukorda kommenteerimas või oma tegevusi või midagi sellist. Pigem on sealt üle võtta ja õppida. Kas otseselt saan veel täna samastuda, aga kindlasti üle võtta midagi.

Mhm. Aga kas suunab mingil määral ka sinu käitumist, standardeid? Või näiteks pakub eeskujusid?

Pigem kindlasti suunanud ja nagu tõstab standardeid või nagu suurendab teadlikkust, mis kõik on võimalik ja kuhu peaks püüdlema.

Mhm. Aga eeskujude poole pealt. Kas mõni saatejuht on pigem eeskujuks?

Ee... Tõin selle Timo Tarve enne välja ja. Noh samamoodi võib selle Koit Raudsepa välja tuua. Ma selles mõttes naudin ta vestlusi või intervjuusid... Paljudele ei pruugi ta niiväga meeldida. Aga ma olen temaga ühel lainel selles mõttes.

Aga. Kas on aidanud luua ka mingisuguseid personaalseid kontakte? Just, et vestlusteemad on samad. Et *podcasti* teemal.

Ee... Ei ole selliseid kontakte tekkinud, selliseid uusi.

Aga sõpradega omavahel nii öelda jututeemasid?

Ja, seda kindlasti. Mitte küll paljudega, võib-olla üks, kaks sellist. Aga kindlasti, sõpradega omavahel on küll jah.

Aga on ka näiteks aidanud mingeid valikuid langetada?

Mm... Kas nüüd langetada, aga võib-olla lihtsalt jällegi teadlikkust mingite olukordade lahendamisel või erialaselt lihtsalt suurendanud teadmisi, mis antud sektoris toimub. (lause eemaldatud – väljendab liiga selgelt inimese professioni)

Mhm. Okei, hästi. Küsin ka tuttavate kohta, kas pigem kuulatakse Raadio 2 *podcaste* või teisi *podcaste*? Või siis kui kuulatakse, siis pigem otse?

Ee... Raadio 2 on pigem selline otse jah enamustel. Et teised raadiokanalid või noh Youtube kanalid on sellised *podcasti* kujul.

Aitäh! See olekski kõik!

Aitäh!

Intervjuu 6 (21-aastane naisterahvas)

Milliseid Raadio 2 *podcaste* sa kuulad?

Kuulan “Olukorrast riigis”.

Kas veel midagi või see on ainus?

See on ainus Raadio 2-st. Ma kuulan teistest raadiokanalitest teisi.

Aga milliseid saateid sa teistest raadiokanalitest kuulad?

Eee... Vikerraadiost kuulan Rahva teenreid, mitte alati aga vahetevahel. Siis kuulan Samost ja Ruussaar ka Vikerraadiost. Ka vahetevahel, mitte alati.

Mhm. Ja kaua sa oled seda Olukorrast riigis siis kuulanud?

Ee... ütleme, et aasta aega äkki või isegi rohkem.

Kas sa hakkasid seda kuulama selle pärast, et sa tulid ülikooli. Mismoodi sa üldse kuulama hakkasid seda?

Ee... No mul poiss-sõber kuulas seda alati. Siis ma teadsin, et ta kuulab ja ta rääkis sellest ja siis mul tekkis ka nagu huvi ja ma hakkasin ka kuulama. Siis mulle hakkas ka meeldima.

Mhm, okei. Teiste raadiojaamade kohta sa juba mainisid. Kas sa kuulad ka mingeid ingliskeelseid *podcaste* või ainult eestikeelseid?

Mm... Ma vahepeal kuulasin seda Stuff You Should Know. Seda ma kuulasin suvel hästi palju ja nagu paar aastat tagasi kuulasin ka seda hästi palju. Ja vahepeal kuulasin Economisti mingeid lühisaateid ka.

Mhm. Aga kas seda Olukorrast riigis sa kuulad iga nädal või kuidas juhtub?

Enamasti iga nädal, aga mõnikord kui ma nädala jooksul noh nagu ei jõua, siis ei kuula.

Aga neid teisi saateid, mis sa mainisid teistest raadiokanalitest. Kas neid kuulad ka iga nädal või jällegi nii kuidas juhtub.

Neid kuulan jah pigem kord-kaks kuu jooksul kuulan saadet. Et siis kui mul nagu isu tuleb. Aga tavaliselt ma kuulan siis kui ma jalutan. Nii, et kui mul on rohkem jalutamist, siis ma kuulan rohkem. Kui kõnnin vähem, siis on vähem.

Mhm. No nende kõrvaltegevuste kohta ka küsiks. Et kas saadet kuuladki ainult siis, kui teed mingit teist tegevust veel või kuulad nagu näiteks enne magamajäämist või hommikul vms? Eraldiseisvalt nagu.

Ma kuulan jalutamise ajal jah, et siis kui ma jalutan kooli või kuskile mujale õues. Siis kuulan. Või koeraga jalutan, et siis kuulan saadet jah. Niisama ei kuula.

Aa, ainult siis kuulad, kui teed midagi muud ka?

Jah ja nagu toas isegi ka ei kuula, ainult siis kui ma õues kuskile lähen, siis on hea kuulata.

Mhm. Aga oskad välja tuua põhjuse, miks sa kuulad näiteks Olukorrast riigis ja miks siis neid teisi ka siis. Et need on erineva sisuga ka, üks on selline poliitiline, ühiskonnateemadel arutlemine, aga see Staff You Should Know, seal on teistsugune sisu. Et miks näiteks seda Olukorrast riigis siis.

Praegu ma suvel selle pärast kuulasingi rohkem seda Staff You Should Know-d, et siis nagu... Lihtsalt selline meelelahtus või ma ei tea silmaringi arendada. Aga praegu ma kuulan just selle pärast, et Eesti poliitika kohta saada noh nagu teadmisi või arvamusi, mis nagu täiendavad mu enda arvamust. Selle pärast, et ma tegelen väitlemisega, milleks on vaja ja siis ka koolis nagu. Näiteks õppeainetes (lause jätk eemaldatud – võimaldab inimese identifitseerimist).

Mhm, tõsi. Aga kas nagu mingil määral aitab ka... Noh näiteks sa lähed jalutama ja kuulad seda saadet, et siis nagu probleemid ja kõik sellised mured. Nendest aitab nagu eralduda. Et sa kuulad seda saadet ja puhtalt nagu keskendud sellele või sa pigem nagu kuulad informatsiooni saamise pärast, et mitte nagu mõtteid mujale saada?

Ee... Tegelikult mõte läheb saate ajal ka mujale päris tihti.

Eriti keerulisemate teemade puhul ilmselt.

Või noh ükskõik mis teema tegelikult. Mul mõnikord hakkavad endal mingid teised mõtted tulema ja siis mul läheb endal meelest ära kuulata. Et kui on minu jaoks mingi huvitav teema,

et siis ma kuulan rohkem. Aga eriti kui on... Vahepeal siin viimastes saadetes on ka Läti panga korrupsiooni asjad. Et noh mind niiväga ei huvita ja siis mul läheb mõte teise kohta. Aga üldiselt jah ma üritan noh informatsiooni ja arvamuste paljususe pärast kuulata.

Mhm. Aga mainisid ka seda, et kuulasid Staff You Should Know-d pigem meelelahutuse pärast, et oskad ka välja tuua, et mis saadet sa kuulad puhtalt informatsiooni saamiseks ja mida meelelahutuslikul eesmärgil?

Ainult meelelahutuse pärast ma arvan, et ma ei kuula jutusaadet. Noh, et siis ma ikkagi kuulaksin muusikat, kui ma tahan ainult meelelahutust, aga ee... aga jah Olukorrast riigis. Seda ma kindlasti meelelahutuseks ei kuula. Et noh see pole nagu lõbus, vaid seal...

On vaja mõelda jah.

Üritan teada saada asjade kohta jah.

Okei. Et siis kindlasti informeerib ja annab ühiskonnas päevakorras olevatest teemadest, et see on hästi oluline aspekt siis. Aga kas on aidanud ka mingil määral nagu lahendada mingisuguseid situatsioone või olukordi see, et sa kuulad *podcaste*?

Ee... Siis kui on mingid arutelud näiteks või kui ma räägingi sõprade või tuttavatega päevakajalistest teemadest, siis ma mõnikord noh nagu tean nende saadete tõttu laiemat tausta või noh nad on seal välja toonud mingi üldisema olukorra, mida ma muidu ei teaks. Või ka Postimehe uudistest teada ei saa. Või tean, et millised need laiemad arvamused on. Et kui minu vaatepunkt on üks, siis ma nagu oskan vestluses välja tuua, et ee... Ahto Lobjakas arvab hoopis teistmoodi. Et noh võib-olla see annab mulle sellist võimalust vestluses osaleda rohkem.

Mhm. Sa mainisid ka seda, et tihti saad sealt teemasid, millest leheveergudel ei kirjutata. Et see on ka siis sinu jaoks oluline aspekt, et saada nagu peavoolumeediast mingit teistsugust sellist analüüsi või hinnanguid. Neil on võib-olla rohkem süvitsi minev see, kui siis leheveergudel.

Mõnikord jah ma arvan, et noh kui Ahto Lobjakas räägib, et kuidas Inglismaal parlamendis asjad töötavad, siis see on võrdlus, mida Postimehe ajakirjanik tihti ei too mingi päevakajalise uudisega. Et noh see uudisnupp on üks asi, mida ma loen *onlinest*, aga noh seda, et ma saaks sellist võrdlust, kuidas varasemalt on need asjad olnud või kas sarnaseid juhtumeid on ka varem Eestis olnud. Seda ma saan just siis sellest saatest.

Mhm. Kas on ka olnud sellist olukorda, et näiteks sa kuulad *podcasti* ja siis sa saad mingit siukest huvitavat informatsiooni näiteks inimese, mingi ürituse, mingi teema kohta, mille kohta sa varasemalt nii palju ei teadnud. Et sa hakkad nagu ise pärast otsima mingisugust... noh googeldama. Et tuleb sul seda tihti ette?

Mmm... No neid teemasid, millest ma väga kuulnud pole, on küll. Noh näiteks see sama Läti pankade asi, seda ma polnud ise uudistest noh nagu meelde küll jätnud. Aga samas see on ka teema mille kohta ma rohkem ka ei otsinud ja mis mind ei huvitanud ka. Eee...Seega pigem nagu need teemad, mida ma juba tean, nende kohta ma võib-olla otsin juurde. Aga need ei ole siis pigem need, mis on saatest tulnud.

Mhm. Okei. Aga kui sa neid saateid kuulad, kas sa mingil määral ka suhestud saatejuhtidega? Näiteks Karnau või Lobjaka arvamusega. Selles mõttes, et tunned end mingitel teemadel rohkem eksperdina kui sa neid kuulad või pigem tunned ikkagi, et nad on kuidagi kaugel ees?

Ma tihtipeale ei nõustu nende saatejuhtidega. Et oleneb ka. Noh eriti Samosti ja Ruussaare saates, mis on küll Vikerraadio saade. Et nendega on... Neil on väga konservatiivsed mõtted, millega mina ei suhestu ja nad vahepeal võtavad asju ka väga ühehülbaliselt. Üldse ei arvesta, mida võiksid teised inimesed mõelda. Aga Ahto Lobjakal on alati siuksed vandenõuteooriad või noh siuksed väga nagu... Ta loeb Kersti Kaljulaidi kõnesse näiteks sisse, et Kersti Kaljulaid on Eesti riigi vastane või midagi... Noh siuksed hästi... Et nendega ma ka nagu pigem mõtlen,

et huvitav mõte nagu, et kuidas sa siukse asja peale tulid. Ja Andrus Karnau on pigem nagu mõõdukam, et tema siis nagu tasakaalustab seda. Aga tavaliselt minu nagu mõttemaailm on kuidagi nagu liberaalsem või paljudes teemades siis mõtlen natukene teistmoodi kui nagu nemad.

Aga kas sul on tekkinud ka mingil määral saatejuhtide... Oskad sa välja tuua, kas mõni neist on sulle eeskujuks ka mingil määral või see pigem ongi see, et sa tahad teada, mida nemad asjadest arvavad või kuidas nad erinevaid teemasid analüüsivad?

Ee... Pigem ikka tahan teada, et kuidas nemad neid teemasid analüüsivad. Ja mõnikord kui nad ongi põhjendanud oma arvamuse väga hästi ära selles saates, siis ma nagu võin ka selle üle võtta. Või noh nagu siis ma võin seda väljendada ka enda seisukohana näiteks mõnes järgmises vestluses.

Mhm.

Et kui mulle tundub, et see on põhjendatud ja see on seisukoht, mis nagu kattub sellega, mida mina võiksin arvata.

Aga otseselt sellist eeskju nende seas ei ole?

Pigem mitte jah.

Mhm. Aga sa mainisid, et sinu noormees hakkas kuulama ja siis sa niiöelda kuulasid ka ja sulle hakkas meeldima. Et kas see *podcasti* kuulamine ja sealt saadud informatsioon on aidanud ka mingeid uusi personaalseid kontakte luua? Et näiteks oled selle tõttu kellegagi vestlust alustanud vms.

Ei ole. Ei tule ette küll niimodi.

Et pigem on see sõpradega selline omakeskis arutamiseks selline hea jututeema?

Jah. Ja ma tegelikult isegi ei tea rohkem inimesi, kes kuulaksid peale minu ja siis poissõbra.

Jah, see on tegelikult selline üsna kitsas ringkond tõesti, kes nagu kuulavad Raadio 2 just neid jutusaateid. Muusika omad on sellised, mida rohkem kuulatakse.

Muusikat ma tean ja. Aga just jutusaateid, see on selline, mina ka väga ei tea. Kas see, et sa *podcaste* kuulad, on aidanud ka mingeid valikuid langetada või õppida, et kuidas mingites situatsioonides toime tulla või pigem mitte.

No ta minu meelest siukese silmaringi mõttes tuleb küll abiks paljudes olukordades.

Näiteks kui valimiste aeg oli, et siis hästi palju käis ka juttu selle ümber. Et kas ta mingil määral aitas sul mingit valikut langetada, et sa teadsid rohkem, kelle poolt sa valida tahad? Või mingid sellised olukorrad.

Ee...

Sest tihti nad räägivad sellistest teemadest, mis nagu noh...

Nad tihti küll... Kohalike valimiste puhul nad rääkisid Tallinnast hästi palju. Mul Tartu elanikuna oli nagu siuke, et noh ma nii palju Tartu kohta ei teadnud... Kui ma oleks saanud Tallinnas valida, siis ma oleksin osanud paremini, sest ma oleksin teadnud rohkem. Noh Tartu kohta ma pidin eraldi hakkama infot otsima ikkagi, sest saated seda nagu ei kajastanud. Aga ma ei teagi, kas ma nagu mingeid otsuseid teen selle põhjal... Võib-olla oma oma seisukoha võtmine ongi siis see, mille jaoks ma ka siis kasutan seda teavet, mis ma saan nendest saadetest.

Mul said küsimused otsa, aga aitäh sulle! On sul ehk endal midagi lisada või küsida?

Ei ole.

Intervjuu 7 (23-aastane naisterahvas)

Milliseid Raadio 2 *podcaste* kuulad?

Ma olen järele kuuland ee... päeval on R2 pleilist vist, kus on enamjaolt muusika, on 12sed uudised ja siis tulevad ee... muusika põhimõtteliselt järele. Ma olen kuuland ka Reketi

muusikapodcasti mingi... Hea koht suudlemiseks, mis on mingitel hilisõhtustel tundidel olnud. Ee.. jah need on nüüd põhiliselt need 2 asja, mida ma olen kuuland. Eee... mõnikord kuulan, kui ma tahan konkreetset inimest või intervjuud järele kuulata, siis olen... a la Agendat olen järele kuuland ka...

Mhm. Aga kas mingeid jutusaateid veel või kõik ongi need muusikasaated?

Ma tagantjärele kuulan, siis pigem muusikasaated. Need eee... taustaks. Jutusaateid olen pigem otse kuulanud. Mitte spetsiaalselt, aga siis kui on raadio käinud, siis olen kuulanud. Need on sellised päevased saated ja hommikuprogramm, mitte õhtul niiväga.

Okei. Ja kaua sa umbes oled kuulanud neid Raadio 2 podcaste.

Et kui kaua või korraga järjest?

Pigem ajaliselt nagu, et kuna sa alustasid näiteks üldse?

Aa-aa. Ee... Raadio 2 podcastidena ma arvan, et ma olen mingi poolteist aastat kuulanud. Et enne neil vist ei olnud väga mugavat App-i minu meelest ka. Et siis kui neil see eraldi Raadio 2 App tuli, siis ma hakkasin rohkem kuulama. Enne oli ERR-i App, mis ei olnud nii mugav ja siis ma kuulasin tavaliselt otse.

Mhm, okei. Aga kas Raadio 2 on ainuke, kust sa kuulad järelsaateid või sa kuulad ka mingit teist raadiojaama, et noh just podcaste.

Ee.. ei. Ainult Raadio 2. Ma üldse nagu raadiote puhul, kui ma kuulan midagi, siis see on tavaliselt Raadio 2 ja kui ma tagantjärele kuulan, siis ainult Raadio 2-e. Et teised kanalid ei ole siukse sisuga, mida järelkuulata. Välja arvatud siis, kui on mingi konkreetne asi, mida järele vaja kuulata on. Aga seda on üsna harva.

Mhm, aga mis oli see viimane saade, mida sa kuulasid sealt järele?

Ee... See ilmselt oligi mingisugune see lõunane R2 pleilist. Jah.

Oskad ka välja tuua, miks sa seda kuulad siis?

Konkreetselt seda saadet näiteks?

Mhm.

Esiteks on see hea, et see algab uudistega, sest et ma väga sageli ei jõua nagu uudiseid kuskilt mujalt kuulata/vaadata. Et see on hea, kui sul käib mingisugune... Keskpäevased uudised on vist üsna sellised mahukad ka või sisukad. Kuulan need ära ja siis ee... pärast tuleb otsa muusika, esiteks seal ei ole reklaame vahepeal. No mingid üksikud siuksed üleskutsed või asjad, aga see ei ole üldse häiriv nagu nendes kommertsraadiotes on. Ja teiseks seal tuleb sellist muusikat, mida ei tule selles... nõ *mainstream* raadiotes. Et teistsugune sisu on Raadio 2-s.

Mhm. Aga oskad sa välja tuua ka, et kui tihti sa kuulad nädalas Raadio 2 podcaste?

Ei oska. See sõltub täiesti suvaliselt, et kui mul on tunne, et tahaks midagi kuulata. Et mul ei ole siukest süsteemi tekkind. Otse ma oskan öelda, et otse ma kuulan umbes a la igakord kui autos olen ja pooltel hommikutel nädalas. Aga järele ma ei ole niimoodi rutiinselt kuuland.

Aga kui podcasti kuulad siis, kas sa teed tavaliselt midagi ka samal ajal või see on täiesti eraldiseisev tegevus?

Kindlasti teen midagi samal ajal. Eraldi ma ei ole kunagi istund maha ja kuuland. Teen süüa või- või a la kõnnin ühest kohast teise. Mõnikord niisama asjatan kodus, a la koristan või mingit siukest nipet-näpet asju.

Aga mitte kunagi niimoodi, et lihtsalt mingi a la enne magama jäämist või?

Aa.. enne magama jäämist ma olen seda Reketi *podcasti* kuuland, sest see on hästi siuke hästi rahulik siuke muusika, mis kuidagi uinutab. Aga kuidagi lihtsalt nii teisi asju pole küll kuuland, niimoodi eraldiseisvalt.

Mhm. Aga oskad sa siis välja tuua... Need on erinevad asjad mis sa muidugi kuulad. Ühed on need uudised, et miks sa siis näiteks... Üks oli siis see Reket, et miks sa siis seda kuulad?

Sa mainisid ka, et see on rahustav, aga miks sa seda siis päeval kuulad? Mis selle eesmärk on?

Ma ei olegi seda vist päeval kuulanud, ma olen pigem õhtul kuuland. Selline kulgemise muusika, et kui õhtul tahadki rahulikult võtta, ei taha näiteks arvutis olla jaa... telekat vaadata. Teha siukseid *offline* asju, siis panen telefonis selle tema *podcasti* peale ja siis ongi lihtsalt taustaks. Et ongi siuke rahulik taustamuusika. Et sageli tuleb ikkagi õhtuti ka raadiotest siukest natukene kiiremat ja tempokamat muusikat, aga siis kui a la ma ei taha *Spotify playlisti*, siis olen võtnud selle näiteks.

Ja miks ma seda, neid uudiseid kuulan?

Mhm.

Noh, sellepärast et see on kõige lihtsam viis kursis hoida sellega, mis nagu toimub. Täpselt see, et ma saangi... Mul on käed vabad samal ajal. Ma saangi ringi kõndida, teha täpselt siukseid asju, mille ee... millele ma ei pea mõtlema. A la toidutegemine ja siis ma saan need uudised kiiresti kätte. Ja kuna ma usaldan ERR-i valikut. Mõned raadiokanalid lasevad minu arust sellist nõmedat uudist, siukest väga mõttetut uudist. Seal ma tean, et ma saan päevakajalised ja olulised teemad kätte.

Mhm, aga ongi, et siis ee... kas sa nagu jaotaksid nagu kahte leeri, et ühte kuulad nagu selleks, et saaksid informatsiooni ja teine võib-olla pigem siis meelelahutuslik. Või sul on pigem...ütleksid et sul on ühes või teises äärmuses?

Mmm... Nojah, on küll jah. Et kui ma kuulan neid muusika asju, siis need on ju pigem meelelahutus ja selline nii öelda ajaviitmine ja ma ei tea eestikeeli kuidas on *unwind*. Tempo mahatõmbamiseks õhtuks või...

Mhm. No ongi õhtul näiteks kui tahad juba rahulikumaks jääda.

Või siis lihtsalt taustaks... siuke kõndimise või sõitmise taustaks. Aga jah uudised on siis ee... kuulata kiirelt, mis on toimund. Aga see ei ole nagu taustaks... No see on küll taustaks, aga samas ma ei lase seda teksti nagu kõrvust läbi ja ei oota, kuna esimene muusika tuleb. Vaid pigem kui ta juba on peal, siis ma kuulan ka seda. Et kurssi viia, sest mujalt väga ma ei saa infot kahjuks.

Mhm, aga kas mingil määral on *podcasti* kuulamine aidanud lahendada mingisuguseid probleeme ka? Et noh näiteks uudistest saadud mingi informatsioon näiteks.

Niimoodi on küll keeruline öelda, et kas konkreetselt *podcast*. Aga ma arvan küll, et need korrad kui ma olen uudiseid näiteks kuuland. Ma ei tea, kas ta on probleeme aitand lahendada, aga ta on kindlasti uut infot mulle toonud, mida ma olen kas jagand mõne sõbraga või ma olen selle kohta eee... kas rohkem uurind või seda pärast rohkem tähele pannud. Aga ma ei tea, et ma muresid oleksin nende *podcastidega* lahendand... No üks mure võib-olla see, et ei suuda õhtul lõõgastuda ja siis paned muusika peale ja siis kaotad selle mure, aga seda ma pole niimoodi lahti mõtestanud.

Aga sa mainisid ka seda, et oled pärast *podcasti* kuulamist ise hakanud uurima mõne teema kohta, et kas on tihti niimoodi, et kuulad *podcasti* ära ja hakkad uurima mingi inimese, ürituse või mingi teema kohta veel guugeldama või...

Ei, pigem see ei ole nagu tavaline. See on mõnikord harva juhtunud, aga see ei ole siuke...

No näiteks kui on mõni siukene tähtsam uudis, mida sa muidu pikalt ei jõua näiteks ma ei tea... Postimehest lugeda, et siis hakkad nagu rohkem keskenduma sellele, et kui tahad rohkem teada saada või...

Ee... Ma arvan, et mul on pigem see, et kui ma kuulan seda uudist, siis on tavaliselt... Sealt uudistest tuleb see info mulle esimest korda sisse. Et ma ei ole varem seda tähele pannud või olen seda ignoreerinud, aga siis pärast seda uudist mul pigem tekivad siuksed seosed, et ma märkan seda rohkem kas siis teles või *onlines* ma märkan ka, et jälle see teema. Aga ma nagu

spetsiaalselt seda ekstra otsima... Mul ei tule hetkel ette niimodi ühtegi olukorda, et näitlikustada.

Mhm. Kuna sa otseselt sõnasaateid või jutusaateid ei kuula, siis vist on keeruline öelda, et sa nagu tunned, et see kuidagi nagu liidaks sind ekspertide või liidritega või...?

Natukene tegelikult. Mul on nagu see, et ma ei kuula *podcast*idena neid sõnasaateid, aga kui mul juhuslikult raadio mängib mingil hetkel kui tuleb sõnasaade, ma ei keera seda ära. Eee... Näiteks ma mõtlen no õhtuti tulevad need Koit Raudsepp, Erik Morna, kes on niiöelda need muusikaspetsialistid onjo. Et kui nemad räägivad mingitest uutest paladest või artistidest, siis on tegelikult päris põnev kuulata, sest nad teavad ülihästi tausta ja millega muusik varem tegelenud on, melomaanid. Ja üks asi, üks jutusaade, mis mulle kõrva on jäänud, sest see on sellisel ajal, kui ma olen sageli sõitnud autoga pikki otsi. See on Reisspass, kus siis kuuleb erinevate riikide, kultuuride ja kommete kohta. Ja siis see on nagu selline hetk, kus sa tunned, et see inimene ei pruugi küll ekspert olla, aga ta on tol hetkel seal riigis. See muudab ta mingis mõttes eksperdiks, et ta võib öelda, järeldada asju ja see on noh...

Mhm. Aga kui sa neid saateid kuulad, kas sa nagu ise tunned ka, et sa oled nendel teemadel pädevam rääkima või nagu julged ennast rohkem väljendada nendel teemadel?

Ma arvan, et pigem mitte. Aga mõni kord jääb mingisugune fakt või huvitav asi meelde. Ma ei lähe sellega kohe...Et ma lähen ja jagan seda ühte fakti kõigiga ja kohe, ütlen, et ma olen spetsialist. Pigem see, et mingi huvitav asi jääb meelde ja siis ma jagan a la poiss-sõbraga, et kas sa teadsid.

Mhm. Aga kas näiteks need saatejuhid, kui sa kuulad neid saateid. Kas nad on mingil määral ka eeskujud või? Et on mingid faktorid, mis on sinu jaoks hästi olulised, et nagu tahaksid ka, et sa teaksid neid asju nii palju või oskaksid nii moodi analüüsida või...

Hmm... No ikka mõnikord on siuke, et võiks onju. Aga samas see on nende töö ja mina ei saagi olla kõikide nende teemade ekspert. Ma arvan, et see on just hea, et igaüks on oma valdkonna peal ja see ei tähenda, et mina pean kohe ka hakkama rohkem uurima ja ennast ka samasuguseks muutma. Noh mingid faktid ja asjad on tore, et ma tean või teada saan sealt. Või noh mingites asjades... Aga üsna keeruline on ma arvan järsku minul saada selleks reisieksperdiks, kes teab ühe suvalise Aasia riigi väikse külakese inimeste kombeid ja kuidas nemad seal oma elu elavad või kuidas vihmametsades elu käib. See tundub natukene liiga suur unistus. Kui ma tahaksin seda, siis ma ilmselt juba töötaksin selle nimel, et ma saaksin ise samasuguseks.

Et siis pigem nagu ei ole siukseid liidreid või eeskujusid, kellega sa tahaksid nagu samasugune olla? Et sa leiad, et ongi hea, et nemad on oma ala eksperdid ja sina saad nagu kuulata mingeid niiöelda infokilde sellest saatest võtta.

No kui midagi tuua, et kelle moodi või mida ma tahaksin sarnaselt teha on see, et üldine ajakirjandus. Kuidas inimesed intervjuerivad ja niiöelda oskavad infot teiste eest kätte saada. Aga kuna mina ei ole otseselt seda niipalju õppinud, siis on ee... See on nagu huvitav. See oleks tore asi, mida ma võiks osata, aga samas ma ei tea kui sageli mul läheks seda igapäevatöös vaja. Aga jah see on siuke hea oskus, et kui sul on inimene, kuidas saada temalt informatsiooni kätte, kuidas saada seda informatsiooni niimoodi kätte, et see on ka põnev, et see ei ole selline faktide lihtsalt etteladumine, et see kuidagi muutuks nagu värvikamaks.

Mhm. Aga kas see *podcast*ide kuulamine, kas see, et sa kuulad Raadio 2 *podcast*e, on aidanud sul luua ka mingeid personaalseid kontakte või oled selle kaudu kuidagi uute inimestega tutvunud?

Ei ole, ei tea küll.

Aga, et on pigem selline, mille põhjal sa saad tuttavatega midagi arutada. Või, et noh näiteks uudiste kuulamise mõttes või see, et sa said mõne uue artisti teada, kes on huvitav või...

Pigem lihtsalt saan nagu infot, millega saan elus edasi minna. Täpselt jah see, et info mida jagada teistega või arutada või muusika, mida enda *playlisti* lisada. Aga inimestega ma tuvusi küll ei tea. Võib-olla mõnikord on olnudki, et ma kuulan, on mingi huvitav teema ja korraks vaatan netist midagi juurde, aga see ei tähenda, et ma seda inimest kuidagi tundma õpin või midagi sellist. Noh nende *podcastide* kaudu küll ei ole mingeid tutvusi tekkind.

Mhm, aga mingil määral aidanud mingeid valikuid langetada. Noh näiteks just nende muusikasaadete puhul, et mingi kontsert on tulemas või mingi uus plaat või mis iganes. Kas kuidagi mõjutab see, et sa kuulad seda saadet ka su tegevusi?

Mmm... No ma arvan, et suurimaid mõjusid ongi see, et ma saan millestki teada, millest ma muidu teada ei oleks saanud. Ja siis mul on lihtsalt uus info ja siis nagu edasine samm, kas ma teen selle infoga reaalselt midagi. Kas ma lähen eee... laigin mingit artisti või lähen ostan mingi pileti kuskile või lähen loen edasi midagi selle teema kohta. See on väga siuke üksikjuhtumi põhine... See ei ole see, et igakord nii juhtub. Kõige rohkem ongi see, et ma saan mingi uue infokillu, tänu millele ma saan siis võib-olla midagi uut teha, aga see ei ole igakord niimoodi.

Aga kas on niimoodi juhtunud ka, et selle põhjal sa oled teistmoodi käitunud, kui sa muidu oleks. Tuleb sul ette?

Mmm... Ah praegu kohe niimoodi ei tule. Kindlasti on mingisugust.. Kindlasti ma tean, et mingisugust muusikapala ma olen nagu enda jaoks salvestanud ja tagantjärele uuesti kuulanud või tagantjärele pleilisti lisanud. Mul on siuke tunne... Mul ei tule ühtegi konkreetset näidet, aga ma olen üsna kindel, et mingisuguse sellise uudise põhjal ma olen... Kui see on mind kuidagi rohkem puudutanud, kas temaatiliselt või persooni pärast, siis ma olen rohkem uurind. Aga mul ei tule praegu ühtegi konkreetset näidet meelde, sest seda ei ole nagu lähikuu jooksul näiteks juhtunud. Jah.

Okei. Praegu mul rohkem küsimusi pole. On sul endal mingeid küsimusi või...?

Ei.

Aitäh!

Intervjuu 8 (21-aastane meesterahvas)

Milliseid Raadio kahe *podcaste* sa kuulad?

Olukorrast riigis, Rahva Oma Kaitse ja hästi harva ka Popkultuuristid.

Ja kaua sa oled neid saateid juba kuulanud?

Olukorrast riigis, ma arvan, mingi poolteist aastat võib-olla kauem. Okei Rahva Omakaitse ma arvan, et alates septembrist ja Popkultuuristid ka tegelt üsna kaua, aga ma kuulan seda üsna harva. Ma ei mäleta millal...

Kas Raadio 2 on ainukene, kust sa kuulad *podcaste* või on veel mõni raadiokanal või mingid välismaised *podcastid*?

Jah, kindlasti on ka teisi Raadio 2st. Siis Samost ja Ruussaar või Rumm. On Viker või Kuku? Kuku. Politikaguru oma on ka Viker või Kuku. Ee... ja siis BBC omasid vist oli.

Niiet ingliskeelseid ka siis?

Mhm.

Ja mida sa mainisid ka, et sa kuulad Popkultuuriste...kuulad vähem, et kas sul on ka tekkinud mingisugune rutiin, et sa kuulad näiteks... noh et ongi, et iga nädal sa kuulad Rahva Oma Kaitset, Olukorrast riigis ja siis veel mingeid saateid. Või noh et... Kui tihti sa mida kuulad?

Ee...no olukorrast riigis iga pühapäeva õhtul või esmaspäeval koolis... esmaspäeval kõndides võib pühapäeval õhtul jalutades. Rahva Oma Kaitset ka lihtsalt nädala sees, kuna see tuleb teisipäeva õhtu vist välja.

Mhm.

Nädala sees *commutides*, või noh kodust kooli või tööle jalutades. Ja iga päev kuulan nagu jalutades seda *BBC world servicet*.

Mhm, okei.

Ja Popkulturiste olen kuulunud ainult mingi lennujaamas istudes või bussis kui midagi muud enam teha ei ole.

Mhm, okei, ehk siis umbes niimoodi, et kahte saadet kindlasti nagu iga nädal ja siis veel lisaks seda BBC-d?

Jah.

Ee.. Aga tegevused, kui mainisid ka, et kui kõnnid kooli või teed midagi muud, et kas... Kui sa kuulad *podcasti*, kas sa teed alati midagi kõrvale või, mõnikord kuulad ka ainult nagu *podcasti*?

Ei. Alati teen midagi kõrvale.

Oskad sa nimetada neid tegevusi, mida sa teed?

Süüa, ee... *commutimine*. Rohkem ei olegi väga. Ee... enne töö ka, vahepeal. Mingit lihtsamat *taski* teed. Enamuses kas süüa tehes või koristades. Kodust *taski*, siukest *chore*'i tehes või kõndides.

Mhm. Aga mitte kunagi niimoodi, et näiteks lähed õhtul magama ja siis kuulad või...?

Ei.

Okei. Aga oskad sa välja tuua põhjused, miks sa *podcaste* üldse kuulad?

No et saada targemaks. Ega ma ei tea. Põnev on, see nagu ülejäänud asendustegevus tundub mõttetu või nagu... Kuna üritan... Kuna seal ei ole nagu kunagi seda alternatiivkulu, sellest ma ei tee kunagi seda... spetsiaalselt ei kuula *podcasti*, siis need... selle tegevuse ainuke alternatiiv oleks muusika kuulamine, mis tihti tundub igavam või tundub nagu mõttetum.

Mhm. Aga need saated on ka erinevad selles mõttes, et-et oskad sa liigitada ka, et, mida sa kuulad, ainult näiteks informatsiooni pärast... informatsiooni saamise pärast ja mida sa kuulad näiteks pigem meelelahutuse tõttu?

Raadio 2st või lihtsalt?

No jah. Üleüldiselt ka.

Noh, kõiki peale siis Rahva Omakaitse kuulan informatsiooni mõttes. Siis Rahva Oma Kaitset üldise meelelahutuse...

Mhm, okei. Kas see mingil määral...see, et sa kuulad *podcaste*, aitab sind ka nii-öelda mõtteid suunata, eemale mingitest probleemidest ja muredest. Sellistest igapäeva asjadest, et kuulad sa sellepärast ka?

Ma arvan, et see on tõsi. Aga ma... See ei ole nagu põhjus. Põhiline nagu...

See seal... seal nagu lisaks sellele, et see kindlasti aitab mõelda teistele asjadele, aga see ei ole kuidagi põhjus, miks ma peaks kuulama. Või miks ma kuulan.

Mhm. Aga kas see mingil määral siis pakub ka kindlasti siis lõdvestust ja meelelahutust just siis see Rahva Oma Kaitse, et mitte võib-olla Olukorrast riigis. See on selline informatiivsem saade, aga... Või sa ise ei ütleks pigem nii.

Ma ei tea. Ei, jah. Kindlasti üks on kuulamine ja see võib-olla seda nagu rahustavat osa on rohkem ma ei tea kui mingid... Tööl oli näiteks hästi keeruline päev, siis töölt koju kõndides ei kuulaks Olukorrast riigis. Samas Rahva Oma Kaitset miks mitte.

Et see ei nõua nii palju keskendumist sinult. Niiöelda kaasa mõtlemist, analüüsimist.

Mhm. Kas mingil määral kuulamine tekitab ka kaasatuse tunde, et näiteks, et teed mingit asja, siis noh, näiteks pead üksinda koristama võib-olla pole kõige meeldivam tegevus sinu jaoks, siis sa tunned nagu, et sa oled nagu, nagu oleksid vestluses nende saatejuhtidega või kuidagi selline...

Võib-olla. Ma lähen, kui ma Ahto Lobjakaga hästi paljudes asjades ei nõustu, ma lähen närvi ta peale. Siis jah, selles mõttes küll, et see tekitab emotsioone nagu ma oleks osa sellest vestlusest, aga jah, jah, jah, ma arvan, et see vastus on jah.

Kindlasti siis see, et informeerib, et kuulad ka seda Olukorrast riigis seetõttu, et sa saadki nagu rohkem päevakajalistest asjadest teada ka. Kas on veel mingeid põhjuseid, miks sa seda just nagu kuulajad, sest tegelikult sa saaksid informatsiooni lehti lugedes või...

Jah, no üks on see, et see on jälle... Et sellel on lehelugemisele alternatiiv mulle, sest ma ei saa midagi muud teha samal ajal. Samas *podcastil* seda pole. Teine, miks ma veel seda teen. Või miks on sealt parem informatsiooni... See pole aind nagu selleks nagu informatsiooni jaoks vaid näiteks hobikorras ma olen võistlusväitleja ja nagu see analüüs annab juurde midagi, sa saad mingitest viisidest aru, kuidas teised inimesed mõtlevad. Ma õpin... (lause jätk eemaldatud – võimaldab inimese identifitseerimist) ja nagu akadeemiliselt on kasulik mingeid nagu mõttemudelid aru saada või mingisuguseid... Analüüsitasemest aru saada, mille peale ise nagu kohe ei tule.

Mhm. Aga äkki just see põhjus siis, et nende nii-öelda analüüs on pisut nagu sügavam kui see, mis nagu üldiselt leheveergudel äkki on või peavoolumeedias?

Jah, jah, ja see tavaliselt on nagu... Jah, üks on sügavam, teine on lihtsalt nagu teisest nurgast või nagu ee... see... keskmise arvamuskirjeldava lehes nii-öelda keskmine inimene nõustub palju rohkem. Samas kui *podcasti* niukest... imelikud eeldused võib-olla, aga keskmine inimene vähem nõustub. Neid on rohkem, kui see *makeb sence*.

Et nagu rohkem on äärmusest-äärmusesse ja erinevaid arvamusi?

Jah.

Mhm. Ee... Kas on mingil määral see, et sa kuulad *podcaste* aidanud ka mingisuguseid probleeme lahendada? Või mingeid selliseid... näiteks on see sul aidanud kaasa kuidagi erialaselt või noh väitlemisel või.

Ja, ma kindlasti olen mingeid riigiteaduste esseesid... Saanud teemasid sellest, mida Ahto Lobjakas on öelnud. Ma ei oska isegi head näidet tuua, kindlasti. Mingeid lugemissoovitusi on antud, ma isegi...

Rohkem vist isegi Rahva Oma Kaitses. Seal on pidevalt sellist... Raamatuid, Mart Juure...

Ja-ja. Lobjakas vahel viitab mingile sotsiaalteooriale, umbes pärast loen selle *abstracti* või kokkuvõtte läbi, et maailmas targem olla. Aga jah, rohkem väga ei.

Aga kas on ka selliseid olukordi olnud, kus sa kuulad selle saate ära ja siis sa saad mingisugust informatsiooni, mille põhjal sa nagu tahad ise hakata juurde otsima. Nagu sa mainisid ka, et sa võib-olla saad mingi... Võib-olla mainitakse mingit raamatut ja siis sa tahad ise nagu ka nagu lugeda seda või mingid inimesed, üritused või?

Sõnasta see küsimus nagu teistmoodi. Et kas ma olen...

Saanud nagu inspiratsiooni midagi edasi uurida. Kas sa oled edasi hakanud midagi uurima selle põhjal, mida sa kuulnud oled?

Jah, kindlasti. Ma ei oska mingit superhead näidet tuua, aga ee... jälle sellest Olukorrast riigis. Kindlasti seal on mingeid ajaloolisi näiteid mingist poliitikust või juhtumist maailmas, millele ma olen tagasi... Noh nagu lähed koju ja loed Vikipeedia artikli läbi. Aga mul on ei ole head näidet.

Mhm. No ei ole, põhiline on see, et on olnud selline olukord. Mhm. Aga mingil määral kui sa neid saateid kuulad, kas sa tunned, et sa seetõttu oled nagu... Julged mingitel teemadel rohkem sõna võtta või arutleda nendel teemadel? Või...

Ma arvan, et ei. Või nagu. Jah mul üldiselt seda muret pole, et ma ei julgeks arutleda või mingit seisukohta võtta. Ma arvan, et kui sellel on mõju, siis see on nii-öelda super marginaalne. Noh kindlasti ma siis oskan mingit head näidet tuua mingis vestluses, kuna ma... Näiteks Olukorrast

riigis räägib nendest asjadest, mis on täna Eesti riigis aktuaalsed või noh maailmas aktuaalsed ja nende kohta on ka sotsiaalsed vestlused. Kindlasti annab mulle mingeid näiteid tuua, aga seda julgust otseselt ei.

Mhm. Okei. Aga näiteks ei ole mingit olukorda tekkinud, kus sa oled öelnud, et sealt saatest kuulsin niimoodi või...

Jah, seda kindlasti.

Või et Ahto Lobjakas arvab niimoodi, aga mina arvan niimoodi.

Jah. Seda on kindlasti olnud.

Et sa nii-öelda viitad siis sellele, et sa kuulad saadet. Aga kui sa kuulad neid saateid, kas sul on tekkinud ka pelgalt selle *podcasti* kuulamise tõttu mingisuguseid kontakte? Oled näiteks alustanud vestlust, et aa... ma kuulan seda ja et tema ka kuulab. Kas mingeid tuttavaid on niimoodi tekkinud?

Tuttavaid, et ma kuulan ka *podcasti*?

No selles suhtes, et kuskil seltskonnas on teemaks tulnud just selline ühine jututeema, et mõlemad kuulate...

Jah. Kas sellest on seltskonnas juttu olnud, et ma leian mingi teise inimese, kes kuulab ka seda, siis jah. Aga et sellest tuleb mingi uus tutvus, seda ei. Ma olen leidnud, et mingi sõber, keda ma tean teistel põhjustel kuulab ka sama asja mis mina või pereliige...

Aga otseselt niimoodi uut kontakti pole tekkinud?

Ei, ei tule ette.

Okei, et siis pigem on see selline sõprade ja tuttavatega omavahel arutamiseks?

Jah. Aga tuleb seda tihti ette, et arutad niimoodi? Et uurid, et kas sa seda saadet kuulsid, et seal rääkis sellest ja sellest...

Jah, tuleb ikka.

Kas see tuleb siis pigem nagu nende inimestega, kellega sa ühiselt õpid või siis on ka täiesti sellised inimesed, kelle puhul sa ei teadnudki, et ta kuulab seda?

Ühiselt õpin, ei. Lihtsalt mingid sõbrad, kelle ma ei tea...

Läbi käid?

Läbi käin jah. Aga ma tean, et nad kuulavad ka hästi palju erinevaid *podcaste*, aga ma ei tea täpselt milliseid.

Aga kas näiteks *podcast*idest kuuldu aitab mingil määral ka mingeid standardeid kehtestada või kuidagi ennast identifitseerida?

Mis mõttes standardeid kehtestada nagu?

No selles suhtes, et näed sa mingeid asju näiteks... Muidu oled nagu ühel arvamusel, aga peale seda kui sa saadet kuulad, siis sa nagu hakkad mõtlema, et aa... võib-olla tõesti. Et sealt tuleb selliseid nagu... Et see on argumenteeritud vestlus ja siis sa mõtled, et võiks ju ka kuidagi...

Ja, kindlasti. Kui sa mõtled, et kas *podcast* on mu arvamust mingite asjade suhtes muutnud?

Mhm.

Siis jah. Jälle mul supernäidet pole. Võib-olla ma enne vihkasin põlevkivi rohkem, aga Andrus Karnau ütles, et see tegelt pole nii hull. Ee... aga on jah muutnud. Õiges sõnastuses – et mingid asjad mida ma enne olen mõelnud, et on mingi vaatenurk ee... siis nüüd ma ei tea Ahto Lobjakas on mind pannud mõtlema mind mingi nurga alt, mida ma enne ei tunnistanud.

Aga see sõltub ka nagu saatejuhust, et kelle arvamust sa nagu tõsisemalt võtad või sellel ei ole tähtsust?

Sõltub küll. Ma ma ei tea näiteks ei ole nõus väga palju kuulama või väga palju arvesse võtma Ahto Lobjaka arvamust turumajandusest või ma ei tea majanduslikumast teemas. Seal samas Andrus Karnaud ma selles teemas usun, sest ta on majandusajakirjanik. Eee... ja noh vastupidi

ka. Ma ei usu Andrus Karnaud mingitel filosoofilise inimõiguste analüüsis. Et jah see minu arusaam sellest saatejuhust mõjutab seda, mida ma usun tema jutus.

Okei. Aga näiteks Rahva Oma Kaitse puhul oskad sa ka välja midagi sellist tuua? Või see on lihtsalt nii meelelahutuslik, et sa nagu...

Jah-jah. Seal ma näen neid üsna sarnaselt. Mõlemad on niuksed naljakad kultuuriinimesed, kelle tegelikust akadeemilisest taustast või ma ei tea kompetentsist... Nendest asjadest, mis nad räägivad, mis iganes poliitilistest asjadest, ma tegelikult ei tea nende nagu kompetentsi neid analüüsida. Noh nad nagu ei analüüsi, teevad nalja.

Lõõbivad.

Jah. Et seal seda ei ole.

Okei. Mul praegu rohkem küsimusi polegi, on sul endal midagi uurida või küsida? Aga aitäh!

Ja-ja, muidugi!

Intervjuu 9 (26-aastane meesterahvas)

Milliseid Raadio 2 *podcaste* kuulata?

Ainult Olukorrast riigis regulaarselt.

Mhm. Kui kaua olete seda Olukorrast riigis saadet kuulanud?

Mõned aastad. Ma arvan, et mingi kolm ma pakuks.

Mhm. Aga kas see Olukorrast riigis on...Mainisite, et see on Raadio 2s ainukene *podcast*, mida kuulata, aga... Kas mõne teise raadiokanali *podcaste* kuulata ka? Oskate nimetada?

Kuku omasid kuulan isegi rohkem.

Aga mis saateid Kukust?

Kukust kuulan põhiliselt Buumi ja siis veel on see Välismääraja.

Mhm, aga kas see on kõik eestikeelsete raadiokanalite...

Keskpäevatundi ka ja siis olen kuulanud ka Digitundi Kukust ja kunagi Kucus olnud sellist saadet nagu Mehed ei nuta, aga nüüd nad kolisid Kukust ära Delfi portaali Et ma kuulan nende *podcaste* ka.

Mhm, et siis Delfi portaalist.

Mhm.

Mhm. Kas kuulata ainult eestikeelseid või on ka mingeid ingliskeelseid *podcaste*, mida kuulata?

Aa...inglise keeles ma *podcaste* väga ei kuula.

Okei. Aga nende teiste saadetega. Mainisite, et kuulata Olukorrast riigis tihedalt, et ma oletan, et siis iga nädal?

Mhm.

Aga nende teiste raadiojaamade omi, et kas neid ka pigem iga nädal või siis kuidas juhtub?

Mmm.. Pigem ikkagi suht regulaarselt, et pigem ikka iga nädal.

Mhm. Et siis umbes nädalas üldiselt 2–4 korda kuulata *podcaste*?

Jah.

Jaa, okei. Tavaliselt kui te *podcaste* kuulata, et kas see on ainukene tegevus või te teete veel midagi kõrvale ka?

Teen kõrvale ka.

Näiteks mida?

Sporti tehes olen kuulanud... Bussis näiteks eee... ühistranspordiga liikudes, jalutades. Ka autoroolis.

Mhm. Aga kas on ka selliseid hetki, et kuulad *podcasti* nii, et mitte midagi ei tee. Et näiteks enne magama jäämist.

Jaa, täpselt. Seda ka.

Mhm. Aga kas see sõltub ka saatest? Et need kõik on ikkagi üsna informatiivse sisuga saated. Aga kas see sõltub ka ikka saate sisust?

Mitte kõik. See Mehed ei nuta on ikkagi minu hinnangul siukene plärasaade ka natukene. Et seda Mehed ei nuta eee... kuulan nagu pigem enne magamajäämist. Kunagi... noh natukene aega tagasi, paar aastat tagasi ma kuulasin suht regulaarselt ka Rahva Oma Kaitset. See on ka R2 saade minumeelest.

Jah, on küll. Aga seda enam ei kuula siis?

Millegipärast ei kuula jah, aga ma ei oskagi seletada, miks ma ei kuula enam.

Okei. Ee... Aga oskad nimetada ka need põhjused, miks üldse *podcaste* kuulad?

Ee... Sest tihtilugu saateid nagu reaajas... Kui sa harjud nagu meediatarbimisega ära nagu järelevaatamisega. Ma vaatan nagu televiisorist ka mingeid asju... Kui ma vaatan, siis vaatan ikka pigem nagu järelevaatamisega. See vabadus nagu tarbida asja sel hetkel, mil sul endal on võimalik tarbida, on väga kasulik ja mugav.

Mhm. Aga kas *podcastide* kuulamine või kas selle eesmärk on ka mingil määral see, et ta pakub meelelahutust? Noh mainisid seda Mehed ei nuta.

Mmm. Jah, ma arvan küll.

Aga mitte ainult siis? Kas pigem seetõttu, et nad on informatiivsed või pigem siis meelelahutuse tõttu?

Pigem informatiivne jah.

Mhm, okei. Aga kas ka seetõttu, et saad sealt uut informatsiooni, et rohkem nagu tead päevakajalistest sündmustest? Või see ei ole pigem nii oluline?

Ei see on ka kindlasti oluline, aga eks ma töö pärast ka saadet natukene monitoorin, mis mingisugused ajakirjanikud ütlevad, et... Ma saan selle informatsiooni ka näiteks stationist kätte, aga kuna inimeste diktsioon ja stationi võimekus teha ee.. nagu sõna-sõna haaval mingeid asju välja tuua, on üsna piiritletud, siis ma vahepeal ee... nagu kuulan ka sellepärast, et monitoorida mõnda inimest, et mida ta räägib.

Mhm.

Aga kui neid saateid kuulad, kas on ka selliseid olukordi tekkinud, et kui sa kuulad ja saad mingisugust informatsiooni ja hakkad ise selle kohta pärast otsima. Mõne inimese või ürituse või...

Ja, ikka. Absoluutselt.

Aga on mõnda head näidet ka tuua või praegu ei tule ette?

Mmm... Olukorrast riigis näiteks oli paar nädalat tagasi. Guugeldasin selle Eesti panga kohta, kellel... Eesti väikepanga kohta, kellel võeti tegevuslitsents ära.

Mhm, okei. Kas *podcastide* kuulamine on aidanud lahendada ka mingisuguseid probleeme? Et ükskõik, mis valdkonnas.

Mmm... Ma arvan, et väga mitte.

Mhm, okei. Aga aitab siis kaasa näiteks eneseteadlikkuse ja üldise teadlikkuse tõstmisele? Ma oletan kui enamus on informatiivsed saated.

Mhm.

Aga näiteks need saatejuhid ise. Kas oskad ka nimetada, et mõnda saadet kuulad ka saatejuhtide enda pärast?

Eee.. Jah, selles mõttes kindlasti. Ma arvan, et suhtelt palju ikka saatejuhtide enda pärast ka, et jah ma arvan, et saatejuhid on kindlasti üks oluline põhjus, miks ma seda saadet kuulan.

Mhm. Aga kas mõni saatejuht on ka mingil määral eeskujuks või selline, kelle moodi tahaksid... Otseselt mitte moodi olla, aga mingisuguseid teadmisi tahaksid samamoodi omada või...

Noh ma arvan, et kui ma siin nimeliselt peaksin välja tooma nendest saatejuhtidest, kes mul siin on, siis ma arvan, et Anto Liivat on majandusküsimustes päris-päris hea. Ee.. siis Ahto Lobjakas on näiteks poliitika, filosoofia ja mingites sellistes teemades väga intelligentne ja erudeeritud.

Mhm. Aga nende saadete kuulamine. Et see informatsioon, mis sealt saad. Kas mingil määral tunned ka, et sa oled nagu... Suhestud nende saatejuhtidega...

See on ka natukene saatejuhtidest olenev. Ahto Lobjakaga näiteks kindlasti. Aga kui me võtame Mehed ei nuta mõne saatejuhi nagu Peep Pahv, siis temaga ma arvan neid teemasid, milles ma nõustun, on suhtelt vähe. Et kindlasti ma arvan, et nendes poliitkasaadetes ja majandussaadetes ma arvan, et nende saadete valik, mida ma kuulan on ka mulle ideoloogiliselt natukene lähedane. Aga näiteks saade nagu Välismääraja, kus on tihtilugu mingisugused külalised, ee.. või isegi põhisaatejuhid Bahovski ja Hanso, siis ma arvan, et nende puhul ma vastandun ka nagu üpris palju.

Mhm, okei.

Aga jah pigem ma arvan, et neid saateid, mida ma kuulan nagu... ma arvan, et pigem jah.. Või ma ei teagi, ma ei oska siit mingit järeldust teha.

No selles suhtes need saatejuhid, keda sa kuulad... Mingil määral tunnetad ka, et sellesmõttes sarnased vaated on ja siis...

Jah ma arvan küll, et mõningatega. Mõningatega ma vastandun ja mõnda kuulan ainult sellepärast, et... No näiteks nagu Mehed ei nuta, selle kohta mul on kõige lihtsam näidet tuua, et millist groteskset juttu nad... noh härra Peep Pahv välja ajab suust.

Mhm. Aga kas see, et *podcaste* kuulad, on aidanud ka mingisuguseid kontakte... uusi kontakte luua? Näiteks kohtud kellegagi ja see tekitab sellise ühise jututeema ja siis selle baasil nagu.

Mmm... ma arvan, et väga ei ole.

Aga tuttavate, töökaaslastega omavahel arutamiseks?

Jah, töökaaslastega küll jah mõningas kohas. Jah, töökaaslastega kindlasti mingis sfääris arutame mingeid teemasid, et kes seal on, millise arvamusega tuli välja kuskil.

Aga pigem on neid inimesi siis vähe?

Jah, ma arvan küll.

Mhm, aga kas *podcastide* kuulamine on mingil määral aidanud ka... võimaldanud õppida mingisuguseid valikuid tegema või valikuid langetama?

Pigem mitte.

Pigem mitte, okei. Rohkem mul praegu otseselt küsimusi polegi, et...

Aitäh!

Intervjuu 10 (22-aastane naisterahvas)

Milliseid Raadio 2 *podcaste* kuulad?

Regulaarselt kuulan Meloturniiri ja iga nädal Olukorrast riigis. Aga ma vahel kuulan ka Eeva Esse saadet, seda Agendat ja siis mulle väga meeldib kui mul on rohkem aega, siis ma kuulan Erik Morna hommikuid ka järgi. Ja vahel kuulan Elu edetabeleid ka.

Ja, aga kas Raadio 2 on ainuke, kust kuulad *podcaste* või on veel raadiokanaleid, kust sa neid kuulad?

Ma kuulan Vikerraadiost ka, aga sealt ma kuulan hästi konkreetset ainult Samost ja Ruussaar ja siis Rahva teenrid. Ja vahel Reporteritundi, harva.

Aga kas mõnda inglisekeelset?

Ma olen hästi palju mõelnud, et ma peaks hakkama. Siis mul on väga paljud head sõbrad põhimõtteliselt sundinud mind tõmbama mingeid *podcasti App*-e, sest see on maailma parim asi maailmas üldse. Aga ma ei ole veel jõudnud sellega niimoodi tegeleda, et mul oleks päriselt aega, ma leiaks mingi ägeda *podcasti*. Aga ma kindlasti tahan seda peagi teha. Ja siis ma tahan hakata kuulama, üks uus see *podcast* tuli välja- Veiko Tubin ja Elina Naan armastusest. Ma tahan seda ka kuulata, sest nad hullult palju promovad seda, tundub lahe.

Okei. Aga neid Raadio 2 saateid sa kuulad siis.. Mainisid, et sa kuulad umbes kolme-nelja saadet.

Mhm. Võib-olla isegi rohkem.

Aga kas neid kuuladki sagedalt iganädalaselt?

Jaa, Meloturniiri ja Olukorrast riigis ma kuulan iga nädal. Mul nagu kuidagi ei vea ükski nädal nii, et ma saaksin need laivis ära kuulata otse. Aga ma tavaliselt kuulangi nii, et kui on saade eetris ära olnud, siis ma mingi kaks tundi hiljem kuulan selle järgi. Ja Olukorrast riigis samamoodi. Neid teisi niimoodi ma ei tea kas just iga nädal, aga vahel kui on aega, siis. Ja Meloturniiri, kuna mulle hullult meeldib see, siis ma nagu vahel kuulan ka niimoodi, et ma kuulan mingeid hästi vanu osi lihtsalt suvaliselt millalgi nagu järgi. Kõnnin kuhugi või lihtsalt tahaks midagi. Hästi tore saade.

Mainisid ka nüüd just, et siis kui kõnnid kuhugi, et kas *podcasti* kuulates sa teed tavaliselt mõnda kõrvaltegevust või pigem mitte?

Eee... Ma ei suuda vist päriselt nagu midagi päriselt teha. Nagu mõttetööd ma ei suuda teha samal ajal kui ma kuulan. Kuna ma kuulan enamasti ikkagi selliseid jutusaateid või selliseid asju, kus oleks hea kui sa mõtled kaasa, sest muidu pole kasu nendest. Siis ma, noh näiteks midagi kirjutada või kooliasju või tööasju teha ma ei suuda samal ajal. Aga kui ma kõnnin näiteks tööle, ma kõnnin...Mul suht pikk maa on kodust tööle... (lause jätk eemaldatud – võimaldab identifitseerimist) bussis ei olegi muud teha, siis seal ma alati kuulan. Ja enne magamajäämist ma kuulan ka alati.

Aga kas see sõltub ka mingil määral saate sisust, et kui on rohkem informatiivne saade, et selle kõrvale sa siis pigem midagi ei tee ja kui on selline meelelahutuslikum, et selle ajal ongi võimalus, et näiteks vahepeal vaatad aknast välja, mingid mõtted lähevad mujale, aga see ei ole nagu nii..

Jaa-jaa. Selles mõttes on. Aga mul on ka see, et kui ma kuulan näiteks konkreetselt bussis näiteks Samostit ja Ruussaart.... ja mul on ka see komme, et ma nagu kuulan vahest mitu korda nagu ühe nädala sama saadet nagu mitu korda. Aga kui mul juba nagu läheb mõte mujale ja ma mingi hetk avastan, et aa et aga mul on nagu kõik jäänd vahele. Et siis on see lihtsalt nagu *blubber* olnd sul nagu taga, et siis ei ole sellest kasu. Ma nagu üritan sellest lahti saada, aga-aga jah mul tihti läheb ikkagi mõte rändama ja siis ma teen ka seda, et lihtsalt kerin tagasi kuskile maale, kus mul tundub, et aa seda sõna ma nagu mäletan ja siis kuulan sealt uuesti edasi.

Mhm, aga need põhjused, miks *podcaste* kuulad. Oskad sa need ka välja tuua?

Huvitav on. Ja mulle väga meeldib see, et see on ka nagu natukene juba rutiin, sest ma olen seda väga kaua teinud. Siis on juba see, et kuidas ma nüüd siis nagu ei kuula. Mul on töö tõttu vaja teada neid asju, mida seal räägitakse ja see hästi palju aitab kaasa, kuna ma ise olen suht lollakas ja mitte eriti analüüsivõimega, siis mul hullult aitab kaasa see, kui mingid targad inimesed räägivad mulle raadios nendest asjadest mida ma tean ja niimoodi ja panevad sinna mingi konteksti, niimoodi et ma saan seda pärast nagu oma töös kasutada. Saan ise nagu asjadest paremini aru. Ja vahel lihtsalt... Meloturniir on nagu puhtalt see, et sealt jäävad mingisugused suvalised faktid meelde, et see on nagu natukene meelelahutuslik ka. Jaa-jah.

(4.50-5.10 muu omavaheline jutt)

Mainisid, et sa ka oled üsna kaua kuulanud *podcaste*. Et oskad sa välja tuua umbes, et kaua sa midagi kuulanud oled?

Aahh.. (tekstilõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist). Kui... (lauselõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist) ja siis ma sõitsin nagu pool tundi trolliga koju. Ma tean, et ma siis kuulasin Meloturniiri iga nagu päev. Kuulasingi niimoodi, et sama osa võisin mitu õhtut järjest kuulata. Minumeelest see hakkas sellega pihta kui need *App*-id tulid, ma ei mäleta mis aasta see oli. Aga kui tulid ERR-is see Vikerraadio *App* ja R2 *App*, siis ma sain aru, et vau see on täiega lahe ja siis ma nagu. Ma arvan, et päris selle algusest peale, sest kui need tulid, siis kuna ma olen eluaeg olnud ERR-i fänn ka, siis ma olin nagu oh vau nii äge asi, siis ma kohe tõmbasin ja kohe hakkasin kuulama ka. Aga jah, varem ma nagu kuulasin vist netist nagu järgi, aga see ei olnud nagu päris see. Sealt sa ikka nagu otsi mingit kohta, paned kinni mingi hetk, see polnud väga mugav ja sellepärast ei toiminud. Aga jah, kusjuures ma ei tea 2015, 2016 või, ülikooli alguses kindlasti.

Niiet põhimõtteliselt siis kui *App* tuli, siis sa avastasid, et see on palju mugavam.

Jaa-jaa.

Aga kas *podcastide* kuulamine... Mingil määral kas sa ütleksid, et aitab suunata eemale mingitest muredest või probleemidest ka? Või et sa lihtsalt nagu lülitad sellel ajal end muust maailmast välja, keskendudki ainult kuulamisele siis. Kuigi sa mainisid ka, et sul läheb nagu vahel ka mõte rändama.

Jaa. See ma arvan oleneb saatest, et kui ongi siuksed. Ongi näiteks Olukorrast riigis, mis ee... on selline, et sa pead nagu kuulama, aga vahepeal on selline liiga keeruline või on nagu teemad, mis sind väga ei huvita, et siis läheb mõte rändama. Ja seda ma nagu ei kasuta, see on pigem nagu saate värk ja sa ikkagi mõtled mingitele tööasjadele ka ja ma ei suuda nagu päris, et oh et nüüd ma ainult keskendun sellele. Aga Meloturniiriga mul on vist küll niimoodi, et nagu kui konkreetselt R2 asjadest rääkida. Et ee... see on küll see, et kui ma võtan endale päevas selle tund aega, isegi kui ma kõnnin kuhugi, aga siis ma nagu reaalselt ainult kuulangi seda. Ja kui tuleb mingi asi vahele, et nagu kõnnid tänaval ja näed mingit tuttavat ja on vaja rääkida ja niimoodi, siis võtad klapid peast ära, siis ma nagu pärast kerin tagasi, kuulan uuesti ja kuulan ikkagi lõpuni. See on küll see, mille ajal ma nagu... Mida ma tõesti kasutan selleks, et võib-olla mingeid mõtteid eemale saada kuskilt. Jaa... vanasti meil oli hästi tore mäng. Erik Mornal on neljapäeval see Vana Muusika Neljapäev hommikul. Ja siis ta mängib igasuguseid laule ja eee... need on kõik ühest aastast pärit ja ta ei ütle, mis aastast ja siis sa pead ära arvama. Et see oli mul ka selline, kus ma ikka pühendusin sellele, et ära arvata, mis laul see on. Ilma guugeldamata mingid ajurakud töötasid mul. (tekstilõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist).

Kuna mu töö on võib-olla lihtsalt sellega seotud, siis mul on nagu... Ei saa parata, et sellega seoses tulevad mingid töömõtted ka. Aga kui sa kuulad siukseid nagu *fun* saateid, siukseid muusikaasju, siis on siuke väljalülitamise hetk küll. Jah.

Aga kas sa pigem kuulad neid... või noh, et enamus saateid on nagu informeerival eesmärgil või pigem meelelahutuslikul?

Enamus on ikka informeerival eesmärgil, et need meelelahutusasjad, need pigem jäävad nagu varju. Nojah see sama meloturniir on nagu kindel-kindel-kindel. Aga samas see on nagu ka hariv, sest seal on ikka ju viis küsimust iga saade, kus sa saad hullult targaks. Aga jah enamasti ikka selleks, et saada aru asjadest ja mingeid uusi asju teada ka.

Aga kas see, et sa saateid kuulad tekitab mingil määral ka sellise kaasatuse tunde, et-et sa justkui oleksid selles vestluses sees nende saatejuhtidega, kuigi sa tegelikult ei saa nagu otse kaasa rääkida. Aga ikkagi tekib selline tunne nagu nad oleks mingid vanad tuttavat või selline...

Jaa... Tegelikult on küll ja. Seda isegi nagu võib-olla kõige rohkem teeb nagu Vikerraadio Rahva teenrid minu meelest. (tekstilõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist)

Jaa, aga on küll see, et tahaks ise nagu rääkida või ka Meloturniiris on see, et sa nagu tead vastust ja siis sa tahaks nagu karjuda, ahh kuidas te aru ei saa, ma tahaks praegu öelda teile, see on see onjo. Ja siis on vale vastus ja siis mõtled, et aah sorri, ma ei öelnud midagi. Hea, et ma ei saanud sinna sekkuda. Ja siis ma kunagi hullult tahaks kui ma olen hästi kuulus ja rikas, siis ma tahan et Madis Aesma kutsuks mind Meloturniiri külaliseks. See on mu suurim unistus *podcastidega* seoses.

Ee... Aga näiteks kas mingisugune aspekt võiks ka selline olla. Et pigem just need informeerivad saated nagu Olukorrast riigis, et-et kuulad seda siis ka selle pärast, et sa saad ka põhjalikuma analüüsi võrreldes sellega, mis on nagu peavoolumeedias?

Ja-jaa, tegelikult küll. Ja Olukorrast riigis ongi sellepärast hästi huvitav, et sealt nagu tulevad minu jaoks nagu täiesti nagu mingid siuksed vaatenurgad, mis ma mõtlen, et kuidas nagu. Ma ise poleks iialgi selle peale tulnud. Ja vahel ka kui Ahto Lobjakas räägib seda, siis ma mõtlen, et ee.. eee... ei. Aga samas see on huvitav ja nagu silmaringi avardav ja sa saad aru, et mõned inimesed mõtlevadki nii ja võibki nii olla. Saad nagu täiesti nagu... Kuna nad ikkagi alati teevad mingit eeltööd selleks saateks ja on rääkinud mingite ministri nõunike või ma ei tea kelle iganes inimestega, siis toovad mingeid neid asju välja, et minul siin toimetuse töö käigus mingi anonüümne allikas veel ütles seda... Ja siis sa oled mingi oh vau, kuigi sa tegelikult ei tea ju kas see on tõsi. Aga nagu noh sealt nagu ikkagi saab nagu jah hoopis teise nurga alt selle asja. Ja minu meelest on see nagu hullult tore. Sest et jaa, nagu ma ütlesin, siis mul on vahest hästi raskusi... Kuna see ongi... meediatarbimine on ka kõik nii kiire, siis sa oled nagu... Vaatad pealkirju ja mingi tead, et see juhtus, aga sul nagu tegelikult ei ole seda konteksti. Või sa nagu ei saa aru miks või mis võib juhtuda või kes tuleb Ossinovski asemele? Jesse ei ole võimalik... Noh ja siis sa kuulad seda ja tegelikult tehakse see töö sinu eest ära, et jah see on nagu hästi tore.

Tõsi jah, et sa ei pea nagu... Või noh lugedes on üks asi see, et sa saad nagu mingitest faktidest teada, aga otseselt sa ei hakka nagu seda niiväga analüüsima. Ongi, et loed võib-olla selle pealkirja ära ja siis tegelikult sa oled ikkagi üsna teadmatuses.

Just ja sa tead, et see juhtus, aga sul ei ole õrna aimugi, et miks või mis seal taga oli ja sellega seoses alati... Sealt alati nagu tulevad need... Nad jah alati suudavad pakkuda mingit täiesti uut asja. Ja vahel sa nagu saad aru, et nad lähevad rappa. (tekstilõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist)

Ühesõnaga ja siis mind häirib hästi palju see, et nad unustavad koguaeg inimeste eesnimesid ära. Ütleme, et Mikser... Mul ei tule ta eesnimi praegu meelse. Mul on mingi... Kas see ei ole loogiline teadmine, et... Ja siis mul vahel see kredibiilsus kaob ära või see, et ma mõtlen, et kui need inimesed ei tea, mis on meie... Mis on Hannes Hanso eesnimi, ükskord unustasid ära. Kui te ei tea, mis on meie tähtsa juhtivoliitiku eesnimi, kas ma saan usaldada teie analüüsi? Mul vahest tekivad need hetked ka, aga ma ikka kuulan edasi, sest põnev on ka.

Äkki ikka midagi saab kõrva taha panna.

Täpselt.

Aga kas see, et sa *podcaste* kuulad, kas see on aidanud lahendada ka mingisuguseid probleeme? Olgu siis tööalased või eraelulised või...

Mm...

Või võib-olla on see selline asi, millele sa ise pole mõelnud, aga võib-olla kuidagi alateadvuses oled seetõttu kuidagi teistmoodi käitunud...

Ilmselt on ja. Sest need analüüsid... No tööalaselt eriti (tekstilõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist)

Või jah sa ikkagi mõtled kuidagi teistmoodi ja sul on... Ma natukene tunnen ennast ka... Ma ei taha öelda eliidina, aga mul tuli see sõna pähe millegipärast. Aga ma tunnen end nagu tähtsamana? Sest ma tean, et kõik inimesed ei kuula ja nagu Rahva teenreid ja Olukorrast riigis. Et need on ikka natukene nagu nišitoode ja siis kui ma suhtlen nende inimestega, kes ei ole seda saadet kuulnud. Kasvõi mu oma korterikaaslased. Üks on nagu välismaalane ja ei kuula ja üks lihtsalt ei kuula. Ja siis nagu ee... ja siis ma nagu räägin neile mingeid asju või kuulan kuidas nad mingeid asju analüüsivad ja ise analüüsin nagu nende teadmistega või nagu ütlen neid asju, mida ma olen *podcastist* kuulnud, et olla ise nagu.. Oo... ma olen nii tark onjo. Ja siis sul on see tunne, et nagu... et ma nüüd nagu tean rohkem või et mul on siseinffi, mis tegelt ei ole nagu siseinff, vaid see kõlab Rahvusringhäälingu eetris, aga kuna kõik seda ei kuula, siis sa oled nagu oo jee, ma olen mingi kõva vend.

Ja. Nagu seda uurimustööd tehes oli ka nii, et alguses ma arvasin, et neid on palju, kes kuulavad minu tutvusringkonnas ja siis kui ma hakaksin tegelikult otsima inimesi... Siis kümnet inimest oli ka lõpuks äärmiselt raske kokku saada. Selle pärast, et kõik mingi jah... Noh raadiokuulamine üldiselt küll, et näiteks vanemate inimeste seas. Aga see *podcastide* kuulamine just, et saada inimesi, kes kuulaksid ka sõnasaateid, mitte ainult muusikasaateid. Et see on tegelikult üsna kitsas ringkond.

Jah, mis on ülinaljakas, sest mina arvasin, et... (tekstilõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist)

Noh on nagu kuidagi loogiline see, et sa kuulad. Mitte nagu loogiline, aga sa ikkagi tead päris palju inimesi, kes nagu kuulab. Aga ongi, et nagu kuskilt nagu väljaspoolt seda gildi. Noh nüüd ma nagu õpin... (lauselõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist)

Inimesed nagu ei ole kuulnudki sellistest saadetest. Ja siis nagu ongi selline tunne, et mingi oh vau, et mul on mingi selline info, mida kõigil pole ja võib-olla ma selle pärast mõjun kellelegi mingi usaldusväärsemana või noh kuidagi nii.

Kindlasti jah kui sa juba oskad teistmoodi analüüsida, kui ongi see, mis on lihtsalt lehes. Siis inimestele tundub, et sa oled kuidagi hästi võimekas.

Jaa, salainfo. Just, mis tegelt on nagu.. Aa... võtke raadio lahti või tõmmake *App* omale.

Lihtne.

Jah.

Kas näiteks vahepeal on tekkinud selliseid olukordi, et kuulad saate ära ja siis räägitakse mingisugusest teemast, millega sa oled võib-olla üsna pinnapealselt kursis ja siis pärast nagu hakkad veel ise otsima nagu mingi ürituste või inimeste või teemade kohta. On selliseid hetki ka ette tulnud?

On küll tulnud. Mmm... Meloturniiriga seoses. Kuna seal on hästi huvitavad külalised iga kord. Seal on nagu nii, et on kaks nagu püsiarvajad ja siis on iga saade külaline. Siis seal on nagu väga lähedaid inimesi olnud, kes nagu tunduvad mulle hääle ja jutu järgi hullult lähedad. Siis ma ei ole võib-olla kunagi kuulnud seda bändi... Sest noh reeglina need inimesed on ikka mingid bändiinimesed või mingi noh Music Weeki või mis iganes asja korraldajad. Ja siis ma näiteks hakkas seda bändi kuulama ja olen nagu oh vau, see on nagu päris hea bänd ka, et nagu lahe. Et jaa, on küll. Olukorrast riigis on samamoodi, et seal ongi nagu sellised asjad, et mul on vahel nagu isegi nii..., et nad nagu räägivad mingist asjast ja ma samal ajal nagu *guugeldan* ja otsin, et mis asi see on. Et ma saaks nagu edaspidi aru. Seal saab ju tagasi ka kerida ja nii. Et mul mingit konkreetset asja ei tule, aga on küll jah, kus on vaja olnud.

Okei. Nagu sa varem kasutasid seda sõna eliit, et kas on vahel ka... Just nende informeerivate saadete puhul, et kui kuulad neid saateid, kas sa tunned ka, et nagu mingil määral... Et kindlasti oled nendes teemades targem, aga et kas sa näed end nagu saatejuhtidega rohkem ühel tasandil kui nagu siis kui sa neid saateid üldse ei kuulaks?

Ma arvan küll jah. Mm... Jah.

Et tunned end rohkem mingitel teemadel rohkem eksperdina puhtalt selle pärast, et kuulad... et seda saadet kuulasid.

On küll jah. Ja need ongi nagu tihti sellised, et noh. Täpselt sellised teemad, kus ma nagu muidu poleks iial ekspert. Ma ei tea mingid vaktsiinid või midagi, et ma ei tea mitte midagi sellest. Aga nagu kuulan... või nagu see sama nagu mingi... (tekstilõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist)

Ja mulle hullult meeldib, et nad enamasti ikkagi... Võib-olla Lobjaka puhul... Okei konkreetselt ei hakka, aga Vikerraadios... Sorri ma räägin nii palju Vikerraadiost... Aga nagu. Taavi Eilat ja Mirko on nagu... Ja tegelikult ka Karnau nagu. Nad räägivad nagu nii inimlikult ja lihtsalt tegelikult neist asjadest. Et Lobjakas vahepeal kasutab mingeid hull raskeid sõnu, et temaga ma vahepeal väga ei tunne, et ma suudaks nagu samastuda. Et pigem mul on see, et mmm... Aga Karnau R2s on küll nagu. Ta kuidagi räägib need asjad hullult lihtsalt lahti ja siis sa oledki nagu... et noh ma oleks ka põhimõtteliselt olnud võimeline selle asja ära rääkima. Ja siis on küll natuke see tunne, et jah võib-olla täitsa tean siis mingeid asju.

Mhm. Et tekib selline samastustunne.

See on tore jah.

Aga kas *podcastide* kuulamine on aidanud kehtestada ka mingisuguseid standardeid või- või muutnud kuidagi... On muutnud sinu arvamust mingite asjade suhtes? Et näiteks Olukorrast riigis alati valimiste ajal, kui valimised tulevad... Et pigem kui kohalikud valimised tulevad nad räägivad küll Tallinnast, aga kas see on mingil määral muutnud ka kuidagi mingite teemade puhul sinu arvamust?

Jaa, on küll. Mul konkreetne näide on küll Vikrist, Samosti ja Ruussaarega, aga ma olen üsna kindel... Kuna ma kuulan neid nagu üsna segamini, sest nad võivad mul sassi ka minna, ma täpselt ei saa enam aru, kuna Olukorrast riigis ja see on nagu järjest ka ja nad räägivad tegelikult alati suht samadest teemadest. Et... Ma tean, et ma alguses olin nagu lihtsalt Rail Balticu vastane. Näiteks selle pärast... No ma ei teagi, mille pärast... Lihtsalt olin mingi ehitamisevastane ja kuna ma polnud väga lugenud ka, siis mul oli suva, olin lihtsalt vastu. Ja siis... Aga nagu seal nad kuidagi seletavad ära selle, et mis oleks selle asja kasu ja nagu avavad su silmad noh selles mõttes ja sa saad nagu aru, et see polegi võib-olla üdini halb, et nagu seal on ikkagi nagu halvad asjad ka. Aga see ei ole nagu... Keegi ei taha nüüd nagu sõita maakohtadest meelega teerulliga üle ja olla mingi aaa.. ma ei tea. Ja samamoodi nende sünnitusosakondade sulgemisega ka. Ma hullult saan aru kohalikest ja ma alguses olin ka nagu ei mis mõttes. Aga samas kui nagu kui päriselt ongi nagu need inimesed, kes on tegelenud selle teemaga ja nad ütlevad mulle raadios, et see on nagu tegelt ainukene... Et noh ainukene võimalus, et see kvaliteet seal säiliks ja seal ei sünniks nagu surnud lapsi, siis nagu sellesmõttes siis sa saad aru ja nagu sellistes ühiskondlikes küsimustes võib-olla on küll. Kus Eesti ühiskond on hästi... Siin on poolt ja vastased, et nendes on küll... Ma ei tea, kas ma olen teisele poole üle läinud, aga vähemalt olen hakanud nagu teist poolt siis rohkem mõistma. Või kuidagi nii. Ja poliitikas tegelikult samamoodi, mul alguses olid hästi selged poliitilised eelistused, et kelle poolt ma olen ja nii, aga... Ja kui ma nagu kuulan neid saateid, siis kui seal nagu selgitatakse seda nagu rohkem lahti, et mis poliitikat nagu keegi teeb ja kuidas seda asja aetakse. Siis nagu alateadlikult sa oled, et ei ma olen ikka see, kes mulle koguaeg on meeldinud, aga samas saad aru nagu, et tegelt nagu ei no, siit ikka ei klapi see värk. Et selles mõttes jah, et mingites kindlasti jah. Samas nagu nõme, sest kaks inimest, kes tegelt nagu ei ole ju konkreetsed eksperdid sellel alal. Nad on põhimõtteliselt samasugused inimesed nagu mina, ma võiks ka nagu lugeda ajalehti ja suhelda inimestega. Noh ma teengi, aga no mitte nagu nii, et ma läheks sellest raadiosse rääkima. Aga nagu, et nende analüüsi ja arvamise põhjal... Eriti kui ma olen ise varem

täheldanud, et see analüüs läheb täiesti metsa, aga ikkagi ma kuidagi... See muudab su arvamust mingitest asjadest, mis on tegelt nagu natuke hirmutav isegi.

Aga kas see sõltub ka mingil määral saatejuhust endast, kelle juttu sa usud rohkem ja kelle juttu sa usud vähem?

Jaa-jaa, sõltub küll. Mul on ka hästi palju see, et mingid inimesed, keda ma isiklikult tean. Ja teevad mingeid saateid. Kes on tõesti nagu toredad inimesed ja me oleme suhelnud ja meil nagu klapib ja vaated on üsna sarnased ja nii. Et sa usaldad rohkem. Ja tegelikult, mis on tegelikult hästi nõme, hääletoon mõjutab ka hästi palju. Või nagu mul on näiteks täiega see, et ma ei suuda nagu Kristel Parist kuulata nagu nii, et ma täiega usaldaks ja usuks teda. Sest tal on nii niuke mingi niukene hää, mis on täiesti ajuvaba, aga see kuidagi psüühikaga mängib sul. Jaa, see sõltub saatejuhust ka täiega palju. Ja isegi mitte saatejuhi isikust ja taustast, vaid just nimelt sellest, kuidas ta eetris käitub ja kuidas ta nagu räägib ja...

A la nagu huumor, et mis nalju ta teeb ja kui sulle tundub see selline mm... ei olnud väga naljakas, siis sa võib-olla ei võta tõsiselt ka tema üldist juttu.

Mhm just.

Sellised väiksed aspektid.

Mhm, täpselt.

Aga kas raadio kuulamine või noh *podcastide* kuulamine on aidanud sul mingisuguseid isiklikke kontakte luua? Pelgalt selle *podcastide* kuulamise baasil, et alustad vestlust või noh mitte ei alusta ehk vestlust, aga nagu et ma kuulan seda *podcasti*, oi ma kuulan ka seda *podcasti* ja nii nagu kuidagi...

Mul vist Meloturniiriga on olnud see. Kuna see on ka siuke saade, mida kuulab mingi nagu siuke üsna siuke gild või imelike huvidega inimesed (tekstilõik eemaldatud – võimaldab identifitseerimist)

Samas ta on nagu hästi tore, ta ei nõua mingit muusikaalast teadmist või nii. Aga sellega mul on küll olnud, et lihtsalt mingi baaris mingi suvaline inimene tuleb ja siis sa oled mingi... Mul oli vist niimoodi, et ma astusin nagu baari (nimi eemaldatud) sisse ja ma kuulasin seda ja siis kuna see Raadio 2 *App* on nagu vahel suht nõme, et nagu sa võtad klapid ära ja siis sa oma arust panid kinni. Aga kui sa telefoni teed lahti, siis see mängib kõvasti edasi. Ja siis mul oligi ükskord niimoodi, et just parasjagu oli see lauluvahe hetk ka vaata, et teine laul ei olnud veel mängima hakanud. Minul tuleb tuleb telefonist türümtürüm ja siis nagu... Mul oli endal nagu hullult piinlik, aga siis selle põhjal nagu hakkasin ühe inimesega rääkima, kes seal istus. Sellest ei saanud mingit hull suurt sõprust, aga lihtsalt nagu selline tore vahejuhtum. Ikka vahest, jah.

Aga kas see on ka... Et saadete kuulamine on ka jututeema sinu mingite sõprade või-või töökaaslastega või?

Mõnega on ja. Mõnega on ja, kellega meil ongi nagu... Kellega sa nagu tead, et ta kuulab või nii... Aga nagu eraldi selles mõttes... Me pigem räägime nendest asjadest, et mida kuskil saates niimoodi öeldi. Mitte nagu sellest, et kas sa seda kuulad või kas sa seda ei kuula. Et noh kui näiteks Olukorrast riigis Lobjakas paneb mõne pirni, siis mul on nagu chat, kus kui nagu keegi trükib sinna ha-ha-ha ja siis läheb nagu selle pealt edasi. Et nagu selles suhtes on küll. Ja-ja-ja siis mina olen hästi nõme inimene, kes vahepeal küsib oma tuttavate käest, kes ei kuula Meloturniiri, Meloturniiri küsimusi ja siis nad kunagi ei tea ja siis ma tean ja siis on päris hea tunne.

Okei. Praegu mul said küsimused otsa. On sul endal midagi küsida või lisada.

Ma ei teagi... Ei olegi.

Aga aitäh!

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina Liisa-Lotta Veiken (15.08.1996),

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose “Raadio 2 taskuhäälingute järelkuulamise tegurid”, mille juhendaja on Ragne Kõuts-Klemm,
 - 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
 - 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, 28.05.2018